

ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย
ของโรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 2 (มูลนิธิไต้ล้ง-เซ็ง พรประภา)
สังกัดเทศบาลนครแหลมฉบัง อำเภอสัตร์ราชา จังหวัดชลบุรี

อมรรัตน์ ชัยบรรคค์เมือง

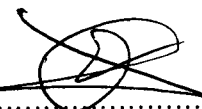
งานนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
ธันวาคม 2560
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

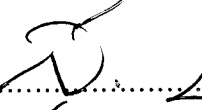
คณะกรรมการควบคุมงานนิพนธ์ และคณะกรรมการสอบงานนิพนธ์ ได้พิจารณา
งานนิพนธ์ของ อมรรัตน์ ชัยขรรค์เมือง ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

คณะกรรมการควบคุมงานนิพนธ์

..... อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประยูร อิ่มสวาสดี)

คณะกรรมการสอบงานนิพนธ์

..... ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประยูร อิ่มสวาสดี)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามนก)

คณะศึกษาศาสตร์อนุมัติให้รับงานนิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพา

..... คณบดีคณะศึกษาศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร.วิจิต สุรัตน์เรืองชัย)
วันที่ 19 เดือน มีนาคม พ.ศ. 2560

กิตติกรรมประกาศ

งานนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประยูร อิ่มสวัสดิ์ อาจารย์ที่ปรึกษา และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามกนก กรรมการสอบปากเปล่า งานนิพนธ์ ที่กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำแนวทางที่ถูกต้อง ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความละเอียดถี่ถ้วนและเอาใจใส่ด้วยดีเสมอมา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบ ขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณคณาจารย์ประจำภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะกรรมการสอบ ปากเปล่างานนิพนธ์ ที่กรุณาให้ความรู้ ให้คำปรึกษา ตรวจสอบแก้ไขและวิจารณ์ผลงานทำให้งานวิจัยมี ความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น และผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบ รวมทั้งให้ คำแนะนำแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยให้มีคุณภาพ นอกจากนี้ ยังได้รับความอนุเคราะห์จากคณะ ครุและผู้บริหารโรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 2 (มูลนิธิไต้ล้ง-เซ็ง พรประภา) ที่ให้ความร่วมมือเป็น อย่างดีในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยทำให้งานนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี

คุณค่าและประโยชน์ของงานนิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นกตัญญูคุณเวทิตาแด่บุพการี บุรพจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่านทั้งในอดีตและปัจจุบัน ที่ทำให้ข้าพเจ้าเป็นผู้มีการศึกษา และ ประสบความสำเร็จมาจนตราบเท่าทุกวันนี้

อมรรัตน์ ชัยบรรคค์เมือง

56920560: สาขาวิชา: การบริหารการศึกษา; กศ.ม. (การบริหารการศึกษา)

คำสำคัญ: ความพึงพอใจ/ ผู้ปกครองนักเรียน/ การจัดการศึกษาระดับปฐมวัย/ โรงเรียนเทศบาล

แหลมฉบัง 2 (มูลนิธิไต้ล้ง-เซ็ง พรประภา) อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี

อมรรัตน์ ชัยขรรค์เมือง: ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษา

ระดับปฐมวัยของโรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 2 (มูลนิธิไต้ล้ง-เซ็ง พรประภา) อำเภอศรีราชา

จังหวัดชลบุรี (SATISFACTION OF PARENT ON THE BASIS FOR EARLY CHILDHOOD

EDUCATION MANAGEMENT OF LAEMCHABANG 2 MUNICIPALITY (FOUNDATION

TAILONG-CHEN PHONPRAPHA SCHOOL) BELONG TO LAEMCHABANG CITY

MUNICIPALITY SIRACHA, CHONBURI) อาจารย์ผู้ควบคุมงานนิพนธ์: ประยูร อิ่มสวาสดี,

กศ.ด. 115 หน้า. ปี พ.ศ. 2560.

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของโรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 2 (มูลนิธิไต้ล้ง-เซ็ง พรประภา) อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ได้แก่ ผู้ปกครองของนักเรียนระดับปฐมวัย จำนวน 226 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามแบบสำรวจรายการ (Check list) ตอนที่ 2 ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย จำนวน 35 ข้อ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ คือ มากที่สุด มากปานกลาง น้อยและน้อยที่สุด มีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง .30-.80 และมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .96 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) การวิเคราะห์ด้วยการทดสอบค่าที (t-test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) และเมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แล้วทำการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe's method)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของโรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 2 (มูลนิธิไต้ล้ง-เซ็ง พรประภา) อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี โดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก

2. ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนต่อการจัดการศึกษาในระดับปฐมวัยของโรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 2 (มูลนิธิไต้ล้ง-เซ็ง พรประภา) อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี จำแนกตามระดับการศึกษาโดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แต่เมื่อจำแนกตามอาชีพของผู้ปกครองโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

56920560: MAJOR: EDUCATIONAL ADMINISTRATION; M. Ed.

(EDUCATIONAL ADMINISTRATION)

KEYWORDS: SATISFACTION/ PARENT/ EARLY CHILDHOOD EDUCATION MANAGEMENT/
LAEMCHABANG 2 MUMICIPALITY (FOUNDATION TAILONG-CHEN
PHONPRAPHA SCHOOL) BELONG TO LAEMCHABANG CITY MUNICIPALITY
SIRACHA, CHONBURI

AMORNRAT CHAIKHANMUENG: SATISFACTION OF PARENT ON THE BASIS
FOR EARLY CHILDHOOD EDUCATION MANAGEMENT OF LAEMCHABANG 2
MUMICIPALITY (FOUNDATION TAILONG - CHEN PHONPRAPHA SCHOOL) BELONG TO
LAEMCHABANG CITY MUNICIPALITY SIRACHA, CHONBURI. ADVISOR: PRAYOON
AIMSAWASD, Ed.D. 115 P. 2017.

The objective of this research was to study satisfaction of parent on the basis for early childhood education management of Laemchabang 2 Mumicipality (Foundation Tailong-Chen Phonprapha School) belong to Laemchabang City Municipality Siracha, Chonburi. The sample in this study includes 226 parents of early childhood students. The data collection instrument in this study was a questionnaire divided into 2 sections, Section 1 was a checklist investigating status of respondents. Section 2 contained 35 questions to explore satisfaction of parent on the basis for education management. The item discriminative power of this questionnaire was between .30-.80. The value of confidence was .96. Statistics used in data analysis included Mean (\bar{X}), Standard Deviation (SD), t-test, One-way analysis of variance (one-way ANOVA) and the mean as a pair by Scheffe's Method.

Research results:

1. Satisfaction of parent on the basis for early childhood education management of Laemchabang 2 Mumicipality (Foundation Tailong-Chen Phonprapha School) belong to Laemchabang City Municipality Siracha, Chonburi in overall and every aspect was at a high level.

2. Results of parental satisfaction comparison on basis for early childhood education management Laemchabang 2 Mumicipality (Foundation Tailong-Chen Phonprapha School) belong to Laemchabang City Municipality Siracha, Chonburi classified by educational level of the parents showed no statistically significant different, but when classified by occupation of parent, this study reports statistically significant different at .05 level.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
สารบัญ	ฉ
สารบัญตาราง	ซ
สารบัญภาพ	ญ
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
คำถามของการวิจัย	5
สมมติฐานของการวิจัย	5
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	5
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย	6
ขอบเขตการวิจัย	6
นิยามศัพท์เฉพาะ	8
2 เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	10
สภาพทั่วไปของโรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 2 (มูลนิธิไต้ล้ง-เซ็ง พรประภา).....	10
แนวทางการจัดประสบการณ์	13
แนวคิด และปรัชญาเกี่ยวกับการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย	17
แนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจ.....	24
ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย	56
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	57
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	61
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	61
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	62
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	63
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	64

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
การวิเคราะห์ข้อมูล	64
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	65
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	66
การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	66
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	66
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	67
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	84
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล	84
อภิปรายผล	86
ข้อเสนอแนะ	91
บรรณานุกรม	92
ภาคผนวก	99
ภาคผนวก ก	100
ภาคผนวก ข	104
ประวัติย่อของผู้วิจัย	114

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย.....	62
2 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	67
3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียน ที่มีต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของ โรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 2 (มูลนิธิไต้ล้ง- เซ็ง พรประภา) อำเภอสัตร์ราชา จังหวัดชลบุรี โดยรวมและรายด้าน	68
4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียน ที่มีต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของ โรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 2 (มูลนิธิไต้ล้ง- เซ็ง พรประภา) อำเภอสัตร์ราชา จังหวัดชลบุรี ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยรวมและรายข้อ	69
5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียน ที่มีต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของ โรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 2 (มูลนิธิไต้ล้ง- เซ็ง พรประภา) อำเภอสัตร์ราชา จังหวัดชลบุรี ด้านการพัฒนาผู้เรียน โดยรวม และรายข้อ	70
6 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียน ที่มีต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของ โรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 2 (มูลนิธิไต้ล้ง- เซ็ง พรประภา) อำเภอสัตร์ราชา จังหวัดชลบุรี ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม โดยรวม และรายข้อ.....	71
7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียน ที่มีต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของ โรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 2 (มูลนิธิไต้ล้ง- เซ็ง พรประภา) อำเภอสัตร์ราชา จังหวัดชลบุรี ด้านการบริการนักเรียน โดยรวม และ รายข้อ	72
8 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียน ที่มีต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของ โรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 2 (มูลนิธิไต้ล้ง- เซ็ง พรประภา) อำเภอสัตร์ราชา จังหวัดชลบุรี จำแนกตามการศึกษา	74
9 ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษา ระดับปฐมวัยของ โรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 2 (มูลนิธิไต้ล้ง-เซ็ง พรประภา) อำเภอสัตร์ราชา จังหวัดชลบุรี จำแนกตามการศึกษาโดยรวม	75

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
10 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของโรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 2 (มูลนิธิได้สัง- เซ็นชิ่ง พรประภา) อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี จำแนกตามอาชีพของผู้ปกครอง	76
11 ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษา ระดับปฐมวัยของโรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 2 (มูลนิธิได้สัง-เซ็นชิ่ง พรประภา) อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี จำแนกตามอาชีพของผู้ปกครองโดยรวม	77
12 ผลการเปรียบเทียบรายคู่ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษา ระดับปฐมวัยของโรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 2 (มูลนิธิได้สัง-เซ็นชิ่ง พรประภา) อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี จำแนกตามอาชีพของผู้ปกครองโดยรวม	79
13 ผลการเปรียบเทียบรายคู่ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษา ระดับปฐมวัยของโรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 2 (มูลนิธิได้สัง-เซ็นชิ่ง พรประภา) อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี จำแนกตามอาชีพของผู้ปกครอง ด้านการจัดกิจกรรม การเรียนการสอน	80
14 ผลการเปรียบเทียบรายคู่ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษา ระดับปฐมวัยของโรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 2 (มูลนิธิได้สัง-เซ็นชิ่ง พรประภา) อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี จำแนกตามอาชีพของผู้ปกครอง ด้านการพัฒนาผู้เรียน	81
15 ผลการเปรียบเทียบรายคู่ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษา ระดับปฐมวัยของโรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 2 (มูลนิธิได้สัง-เซ็นชิ่ง พรประภา) อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี จำแนกตามอาชีพของผู้ปกครอง ด้านอาคารสถานที่ และสิ่งแวดล้อม.....	82
16 ผลการเปรียบเทียบรายคู่ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษา ระดับปฐมวัยของโรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 2 (มูลนิธิได้สัง-เซ็นชิ่ง พรประภา) อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี จำแนกตามอาชีพของผู้ปกครอง ด้านการบริการนักเรียน ..	83
17 ค่าสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของแบบสอบถาม	111
18 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อและค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับของแบบสอบถาม.....	113

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 กรอบแนวคิดในการวิจัย	6

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาตามความหมายที่ใช้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 หมายถึง กระบวนการเรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคม โดยการถ่ายทอดความรู้ การฝึกอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรม การสร้างสรรค์จรรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้ขึ้นเกิดจากการจัดสภาพแวดล้อมทางสังคม การเรียนรู้และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง การศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม สติปัญญา ความรู้ คุณธรรม มีจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2542) การศึกษาไม่ใช่เป็นการตอบสนองต่อความต้องการของสังคมดังกล่าวเท่านั้นยังต้องทำหน้าที่นำสังคมหาทางออกให้แก่สังคมและสามารถเปลี่ยนแปลงวิธีแห่งสังคมได้ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พ.ศ. 2559 ระบุว่า รัฐต้องดำเนินการให้เด็กทุกคนได้รับการศึกษาภาคบังคับที่มีคุณภาพอย่างทั่วถึงโดยไม่เรียกเก็บค่าใช้จ่ายและการศึกษาทั้งปวงต้องมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีวินัย ภูมิใจในชาติ สามารถเชี่ยวชาญได้ตามความถนัดของตน และมีความรับผิดชอบต่อครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ (มติชนออนไลน์, 2559)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้กำหนดไว้ว่า การศึกษาปฐมวัยหรือการศึกษาในระดับก่อนประถมศึกษาเป็นการจัดการศึกษาที่มีความสำคัญยิ่งระดับหนึ่งและเป็นการศึกษาขั้นพื้นฐานให้ดำเนินการจัดในสถานศึกษาในลักษณะสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย ได้แก่ ศูนย์เด็กเล็ก ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กก่อนเกณฑ์ของสถาบันทางศาสนา ศูนย์บริการช่วยเหลือระยะแรกของเด็กพิการและเด็กซึ่งมีความต้องการพิเศษหรือสถาบันพัฒนาเด็กปฐมวัยที่เรียกอย่างอื่นและให้จัดในโรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนรัฐ โรงเรียนเอกชน และโรงเรียนที่สังกัดสถาบันพระพุทธศาสนาหรือศาสนาอื่น แต่โดยที่การศึกษาในระดับปฐมวัยไม่ใช่การศึกษาภาคบังคับ การจัดการโปรแกรมการศึกษาของหน่วยงานที่รับผิดชอบให้บริการศึกษานี้จึงมีความหลากหลายขึ้นอยู่กับศักยภาพขององค์กร อย่างไรก็ตามความต้องการของพ่อแม่ผู้ปกครองที่ส่งบุตรหลานเข้าเรียนต่างก็มีความต้องการที่จะให้บุตรหลานได้มีโอกาสเพิ่มความสามารถในด้านสติปัญญา การแก้ปัญหาความสามารถในการควบคุมอารมณ์ มีสุขภาพร่างกาย

ที่ดีขึ้น มีพัฒนาการในการควบคุมในตนเอง เพิ่มความเชื่อมั่นความเข้าใจและรักตนเอง นำไปสู่การพัฒนาทักษะทางสังคมการมีมนุษย์สัมพันธ์ มีเสรีภาพในการแสดงออกด้านศิลปะ ดนตรี วรรณกรรมและนาฏศิลป์ ซึ่งหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พ.ศ. 2546 ได้กำหนดปรัชญาการศึกษาปฐมวัย ไว้ว่า การศึกษาปฐมวัยเป็นการพัฒนาเด็กตั้งแต่แรกเกิดถึง 5 ปี บนพื้นฐานการอบรมเลี้ยงดูและการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ที่สนองต่อธรรมชาติและพัฒนาการของเด็กแต่ละคน ตามศักยภาพ ภายใต้บริบทสังคม วัฒนธรรมที่เด็กอาศัยอยู่ด้วยความรัก ความเอื้ออาทร และความเข้าใจของทุกคน เพื่อสร้างรากฐานคุณภาพชีวิตให้เด็กพัฒนาไปสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เกิดคุณค่าต่อตนเองและสังคม (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2551, หน้า 5)

การจัดการศึกษาระดับปฐมวัยเป็นการเตรียมความพร้อมสำหรับเด็กก่อนเข้าเรียนในชั้นประถมศึกษาและการวางรากฐานของการดำเนินชีวิตในสังคม ซึ่งหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยมุ่งให้เด็กมีพัฒนาการที่เหมาะสมกับวัย ความสามารถและความแตกต่างระหว่างบุคคลทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา เมื่อเด็กจบการศึกษาในระดับปฐมวัย เด็กจะบรรลุตามมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่กำหนดไว้ ประกอบด้วย ร่างกายเจริญเติบโตตามวัย และมีสุขนิสัยที่ดี กล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็กแข็งแรง ใช้ได้อย่างคล่องแคล่วและประสานสัมพันธ์กัน มีสุขภาพจิตดี และมีความสุข มีคุณธรรม จริยธรรม และมีจิตใจที่ดีงาม ชื่นชมและแสดงออกทางศิลปะ ดนตรี การเคลื่อนไหว และรักการออกกำลังกาย ช่วยเหลือตนเองได้เหมาะสมกับวัย รักธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม และความเป็นไทย อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย มีความสามารถในการคิดและการแก้ปัญหาได้เหมาะสมกับวัย มีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ และมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้และมีทักษะในการแสวงหาความรู้ (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2551, หน้า 9)

ความพึงพอใจเป็นความรู้สึกที่ดี ที่ชอบ ที่พอใจหรือที่ประทับใจ เป็นความต้องการของมนุษย์ ซึ่งความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาย่อมเป็นความปรารถนาหรือความต้องการของผู้ปกครองนักเรียนที่โรงเรียนต้องสามารถตอบสนองหรือแก้ไขปัญหาที่ผู้ปกครองต้องการได้อย่างที่ต้องการ (พรพิมล วงศ์จันทร์, 2557, หน้า 23) โดยกิจกรรมการเรียนการสอนในระดับปฐมวัยเป็นกิจกรรมที่ครอบคลุมการพัฒนากล้ามเนื้อใหญ่ พัฒนากล้ามเนื้อเล็ก พัฒนาการอารมณ์ จิตใจ และปลูกฝังคุณธรรมพัฒนาสังคมนิสัย พัฒนาการคิด พัฒนาภาษา และส่งเสริมจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ของเด็กเป็นการจัดประสบการณ์แบบบูรณาการที่สอดคล้องกับวิธีการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย ส่วนด้านการพัฒนาผู้เรียนเป็นการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ทั้งในและนอกห้องเรียน ซึ่งการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักคิดอย่างมีเหตุผลจัด

กิจกรรมส่งเสริมตามศักยภาพทั้งด้านภาษา ด้านสังสรรค์ ศิลปศึกษา เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เลือกทำกิจกรรมตามความสามารถของตน จัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนเปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็นในการเรียนรู้ตลอดจนการนำเสนอสาระความรู้ ส่งเสริมส่วนดีและนำมาปรับปรุงส่วนด้อยเป็นรายบุคคล เชื่อมโยงด้านการนำไปใช้ในชีวิตประจำวันและประสบการณ์ตรง (กรมวิชาการ, 2546 อ้างถึงใน สุพรรณษา พรหมรี, 2555, หน้า 37) ส่วนด้านการจัดสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาปฐมวัยเป็นการดำเนินงานของบุคคลเกี่ยวกับการจัดเนื้อที่ วัสดุ อุปกรณ์ มวลประสบการณ์ตลอดจนความสำคัญของบุคคลในสถานศึกษาที่จะต้องมีความเหมาะสมสอดคล้องกัน เพื่อให้ได้สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้สนองต่อความต้องการ ความสนใจของเด็กทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนมีความปลอดภัย อากาศสดชื่น ผ่อนคลาย ไม่เครียด มีสื่อวัสดุอุปกรณ์ มีของเล่นหลากหลายเหมาะสมกับวัย ให้เด็กมีโอกาสเลือกเล่น เรียนรู้เกี่ยวกับตนเองและโลกภายนอก (ศิริณี คงน้อย, 2554, หน้า 6-7) และด้านการบริการนักเรียนเป็น การบริการให้แก่ นักเรียนเพื่อส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกาย ด้านอารมณ์ จิตใจ ด้านสังคม และด้านสติปัญญา ตลอดจนการตอบสนองความต้องการของนักเรียน ดังเช่น ด้านอาหาร เป็นการจัดบริการด้านอาหารให้ถูกต้องตามหลักโภชนาการและถูกหลักอนามัย ด้านสุขภาพ เป็นการสร้างสุขนิสัยที่ดี ตรวจสอบสุขภาพ บันทึกน้ำหนักส่วนสูง ส่งเสริมการออกกำลังกาย มาตรการป้องกันโรคติดต่อและอุบัติเหตุ และด้านความปลอดภัย เป็นการจัดสภาพแวดล้อมภายในและภายนอก ให้ปลอดภัยแก่นักเรียน (ลัษลา สะอิมิ, 2555, หน้า 9)

โรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 2 (มูลนิธิไต้ล้ง-เซ็ง พรประภา) ตั้งอยู่เลขที่ 58/3 หมู่ 9 ถนนเมืองใหม่เหนือ ตำบลทุ่งสุขลา อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี สังกัดเทศบาลนครแหลมฉบัง อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี มีเนื้อที่ทั้งหมด 16 ไร่ 3 งาน ปัจจุบันมีครูและบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 98 คน นักเรียน 1,771 คน ปรัชญาของโรงเรียน การศึกษา คือ ชีวิต ชีวิต คือ การศึกษาวิสัยทัศน์ การจัดการศึกษาตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพได้มาตรฐาน โดยยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ภายใต้พื้นฐานความเป็นไทย มุ่งสู่ความเป็นสากล โดยมีพันธกิจ พัฒนาระบบการบริหารจัดการ การศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พัฒนาคณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา จัดหาและพัฒนาสื่อ อุปกรณ์ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา ตลอดจนแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย พัฒนาคณาจารย์การจัดการศึกษาของสถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พัฒนาคณาจารย์ นักเรียน และส่งเสริมศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น ส่งเสริมและพัฒนาการกีฬา นันทนาการ กิจกรรมเด็ก เยาวชนและประชาชน และพัฒนาและส่งเสริมให้เด็ก เยาวชนและประชาชน ดำเนินชีวิตตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีเป้าประสงค์ คือ เมื่อผู้เรียนได้เรียนรู้ผ่านกิจกรรมตามแนวทางของกรอบหลักสูตรนี้แล้ว มีความคาดหวังว่าผู้เรียนจะมี

เอกลักษณ์ พัฒนาคณ พลเมืองดี มีแนวทาง สร้างฐานะ (โรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 2 (มูลนิธิไต้ล้ง-เซ็ง พรประภา), 2559, หน้า 35-38)

ผลการดำเนินงานตามมาตรฐานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 2 (มูลนิธิไต้ล้ง-เซ็ง พรประภา) มีอุปสรรคต่อการดำเนินการ ดังเช่น ครูได้รับการพัฒนาตนเองด้านหลักสูตรและแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้และไม่ตรงกับความต้องการ ครูขาดการวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล แผนการจัดประสบการณ์เรียนรู้ไม่สอดคล้องกับการปฏิบัติจริง ครูมีภาระงานนอกเหนือจากการสอนจึงทำให้การเตรียมการสอนไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร มีการเปลี่ยนแปลงครูผู้สอนระหว่างปีการศึกษาบ่อย ทำให้การจัดการเรียนรู้ไม่ต่อเนื่อง ครูเปิดโอกาสให้เด็กมีส่วนร่วมน้อยเกินไปในการแสดงความคิดเห็น ครูขาดทักษะในการผลิตสื่อ และใช้สื่อ และขาดการประเมินผลการใช้สื่อและเทคโนโลยี ครูไม่นำผลการประเมินไปใช้ในการพัฒนาผู้เรียน และมีปัญหาการขาดแคลนบุคลากรดูแลห้องปฏิบัติการพิเศษ สภาพแวดล้อมบางแห่งภายในสถานศึกษา ยังมีความปลอดภัยไม่เพียงพอ ห้องเรียนบางห้องครุภัณฑ์บางตัวมีสภาพชำรุด สื่อและเทคโนโลยีไม่เพียงพอต่อความต้องการ และแหล่งเรียนรู้ภายในบางแห่งมีสภาพชำรุด ไม่พร้อมต่อการใช้งาน ด้านผู้เรียนเด็กบางคนมีน้ำหนักส่วนสูงเกิน/ต่ำกว่าเกณฑ์ของกรมอนามัย เด็กบางคนใช้กล้ามเนื้อเล็ก-ใหญ่ได้ไม่ดีเท่าที่ควร เด็กไม่สามารถช่วยเหลือตนเองในกิจวัตรประจำวันได้ ไม่รู้จักระมัดระวังถึงความปลอดภัยที่อาจจะเกิดขึ้นกับตนเองและผู้อื่น ไม่เข้าสังคม ไม่เล่นร่วมกับเพื่อน เด็กขาดความมั่นใจไม่กล้าแสดงออกขณะปฏิบัติกิจกรรม เด็กยังไม่มีความพร้อมในการใช้กล้ามเนื้อเล็ก-ใหญ่ และเด็กไม่มีความรับผิดชอบต่อตนเองเท่าที่ควร เป็นต้น (โรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 2 (มูลนิธิไต้ล้ง-เซ็ง พรประภา), 2558, หน้า 86-125)

จากสภาพปัญหาดังกล่าวที่มาแล้วนั้น ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยใน โรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 2 (มูลนิธิไต้ล้ง-เซ็ง พรประภา) ด้านการจัดการเรียนการสอนด้านพัฒนาผู้เรียน ด้านอาคารสถานที่ และสิ่งแวดล้อม ด้านการบริการนักเรียน เพื่อเป็นการหาแนวทางในการปรับปรุงแก้ไข และพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้มีคุณภาพ และยิ่งกว่านั้นข้อมูลที่ได้จะเป็นประโยชน์ต่อ โรงเรียนเพื่อเป็นแนวทางในการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยให้ตรงกับความต้องการของผู้ปกครองมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของโรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 2 (มูลนิธิไต้ล้ง-เซ็ง พรประภา) อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี

2. เพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนต่อการจัดการศึกษาในระดับปฐมวัยของโรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 2 (มูลนิธิไต้ล้ง-เซ็ง พรประภา) อำเภอสรีราชา จังหวัดชลบุรี จำแนกตาม ระดับการศึกษา และอาชีพ

คำถามของการวิจัย

เพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย และเป็นแนวทางในการหาคำตอบผู้วิจัยกำหนดข้อคำถามของการวิจัย ดังนี้

1. ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาในระดับปฐมวัยของโรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 2 (มูลนิธิไต้ล้ง-เซ็ง พรประภา) อำเภอสรีราชา จังหวัดชลบุรี อยู่ในระดับใด

2. ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาในระดับปฐมวัยของโรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 2 (มูลนิธิไต้ล้ง-เซ็ง พรประภา) อำเภอสรีราชา จังหวัดชลบุรี จำแนกตามระดับการศึกษาและอาชีพ แตกต่างกันหรือไม่

สมมติฐานของการวิจัย

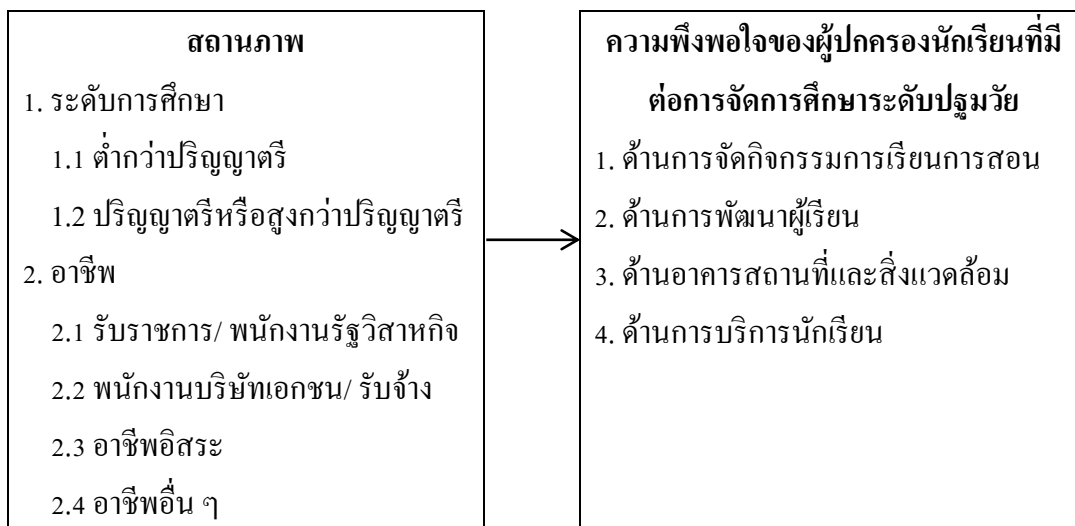
ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาในระดับปฐมวัยของโรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 2 (มูลนิธิไต้ล้ง-เซ็ง พรประภา) อำเภอสรีราชา จังหวัดชลบุรี จำแนกตาม ระดับการศึกษาและอาชีพ แตกต่างกัน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นวิจัยเชิงสำรวจ (Survey research) เกี่ยวกับความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของโรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 2 (มูลนิธิไต้ล้ง-เซ็ง พรประภา) อำเภอสรีราชา จังหวัดชลบุรี โดยยึดหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2548, หน้า 24) ใน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านพัฒนาผู้เรียน ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม และด้านการบริการนักเรียน โดยศึกษาและเปรียบเทียบจำแนกตามอาชีพ ระดับการศึกษาดังภาพที่ 1

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

ได้ทราบถึงข้อมูลสารสนเทศ เกี่ยวกับความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 2 (มูลนิธิไต้ล้ง-เซ็ง พรประภา) อำเภอสัตร์ราชา จังหวัดชลบุรี ได้ค้นพบที่ได้จากการวิจัยจะสามารถนำไปเป็นกรอบการวางแผนการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 2 (มูลนิธิไต้ล้ง-เซ็ง พรประภา) อำเภอสัตร์ราชา จังหวัดชลบุรี

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตของเนื้อหา การวิจัยเรื่องความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของโรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 2 (มูลนิธิไต้ล้ง-เซ็ง พรประภา) อำเภอสัตร์ราชา จังหวัดชลบุรี ใน 4 ด้าน คือ 1) ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน 2) ด้านการพัฒนาผู้เรียน 3) ด้านอาคารสถานที่ และสิ่งแวดล้อม และ 4) ด้านการบริการนักเรียน โดยยึดหลักตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546

2. ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ปกครองนักเรียนระดับปฐมวัยของโรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 2 (มูลนิธิไต้ล้ง-เซ็ง พรประภา) อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี ปีการศึกษา 2560 จำนวน 550 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ปกครองนักเรียนระดับปฐมวัยโรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 2 (มูลนิธิไต้ล้ง-เซ็ง พรประภา) อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี ปีการศึกษา 2560 กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, pp. 608-610) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 226 คน แล้วทำการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) ตามระดับชั้น

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรต้น จำแนกเป็น

3.1.1 ระดับการศึกษา ได้แก่

3.1.1.1 ต่ำกว่าปริญญาตรี

3.1.1.2 ปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี

3.1.2 อาชีพ ได้แก่

3.1.2.1 รับราชการ/ พนักงานรัฐวิสาหกิจ

3.1.2.2 พนักงานบริษัทเอกชน/ รับจ้าง

3.1.2.3 อาชีพอิสระ

3.1.2.4 อาชีพอื่น ๆ

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของโรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 2 (มูลนิธิไต้ล้ง-เซ็ง พรประภา) อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี ใน 4 ด้าน คือ

3.2.1 ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

3.2.2 ด้านการพัฒนาผู้เรียน

3.2.3 ด้านอาคารสถานที่ และสิ่งแวดล้อม

3.2.4 ด้านการบริการนักเรียน

นียมศัพท์เฉพาะ

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ให้ความหมายและขอบเขตของคำที่ใช้ ดังต่อไปนี้

1. การจัดการศึกษาระดับปฐมวัย หมายถึง การจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กที่มีอายุ 3-5 ปี ซึ่งได้รับการจัดการเรียนการสอนเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนขึ้นชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ของโรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 2 (มูลนิธิไต้ล้ง-เซ็ง พรประภา) อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี

2. ความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการศึกษา หมายถึง ความรู้สึกพอใจ ชอบใจ และมีความสุขของผู้ปกครองที่มีต่อการดำเนินการต่าง ๆ ของโรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 2 (มูลนิธิไต้ล้ง-เซ็ง พรประภา) อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี ในด้านต่อไปนี้

2.1 ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน หมายถึง กิจกรรมนักเรียน การจัดกิจกรรมสำหรับเด็กระดับปฐมวัยมีแนวทาง ดังนี้ กิจกรรมที่จัดเน้นตัวเด็กเป็นสำคัญ เด็กแต่ละคนมีความสนใจแตกต่างกัน จึงควรจัดให้มีกิจกรรมหลายประเภทที่เหมาะสมกับวัย ตรงกับความสนใจและความต้องการของเด็ก เพื่อให้เด็กได้มีโอกาสเลือกจากความสนใจ และความสามารถ กิจกรรมที่จัดมีทั้งกิจกรรมที่ให้เด็กทำเป็นรายบุคคล กลุ่มย่อย และกลุ่มใหญ่ ควรเปิดโอกาสให้เด็กริเริ่มกิจกรรมด้วยตนเองตามความเหมาะสม กิจกรรมที่จัดให้มีทั้งกิจกรรมในห้องเรียนและนอกห้องเรียนกิจกรรมที่ต้องเคลื่อนไหวและสงบ กิจกรรมที่เด็กริเริ่ม และครูริเริ่มระยะเวลาในการจัดกิจกรรมให้เหมาะสมกับวัย มีการยืดหยุ่นได้ตามความต้องการ และความสนใจของเด็ก เช่น วัย 4 ขวบ มีความสนใจช่วงสั้นประมาณ 8 นาที วัย 5 ขวบ มีความสนใจอยู่ได้ประมาณ 12 นาที วัย 6 ขวบ มีความสนใจอยู่ได้ประมาณ 15 นาที กิจกรรมที่จัดให้มีสื่อของจริงให้เด็กได้มีโอกาสสังเกตสำรวจ ค้นคว้าทดลองแก้ปัญหาด้วยตนเอง มีโอกาสปฏิสัมพันธ์กับเด็กอื่น ๆ และผู้ใหญ่

2.2 ด้านการพัฒนาผู้เรียน หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เกี่ยวกับการสร้างพัฒนาการของนักเรียนให้ครบทั้ง 4 ด้าน คือ ร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญาส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักคิดอย่างเหตุผลจัดกิจกรรมส่งเสริมตามศักยภาพทั้งด้านภาษาด้านสร้างสรรค์ศิลป์ศึกษา เปิดโอกาสให้ผู้เรียน ได้เลือกทำกิจกรรมตามความสามารถของตนจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนเปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็นในการเรียนรู้ตลอดจนการนำเสนอสาระความรู้ ส่งเสริมส่วนดีและนำมาปรับปรุงส่วนด้อยเป็นรายบุคคลเชื่อมโยงด้านการนำไปใช้ในชีวิตประจำวันและประสบการณ์ตรง เพื่อให้ผู้เรียนรับเรียนหาความรู้มากกว่าการบอกเนื้อหาโดยตรงแก่ผู้เรียน

2.3 ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม หมายถึง การจัดสภาพแวดล้อมทั้งใน และนอกห้องเรียนที่มีความสะอาด ปลอดภัย สวยงาม และมีบรรยากาศเอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย

2.4 ด้านการบริการนักเรียน หมายถึง การจัดการของโรงเรียนในด้านต่าง ๆ ด้านโภชนาการ ด้านสุขอนามัย ด้านการจัดบริการรถรับส่งนักเรียน ด้านความปลอดภัยให้กับเด็กและผู้ปกครอง เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ

3. ผู้ปกครองนักเรียน หมายถึง บิดา มารดา ผู้ปกครอง หรือผู้อุปการะเลี้ยงดูนักเรียนทำหน้าที่ดูแลช่วยเหลือนักเรียนในด้านต่าง ๆ รวมถึงค่าใช้จ่ายในการศึกษาเล่าเรียน โดยกำหนดผู้ปกครอง 1 คน ต่อนักเรียน 1 คน

4. ระดับการศึกษา หมายถึง การศึกษาสูงสุดที่ผู้ปกครองนักเรียนสำเร็จการศึกษาซึ่งในการทำวิจัยในครั้งนี้จำแนกการศึกษาเป็น 2 ระดับ

4.1 ต่ำกว่าปริญญาตรี หมายถึง วุฒิมัธยมศึกษาของผู้ปกครองนักเรียนที่ได้รับต่ำกว่าระดับอุดมศึกษา หรือต่ำกว่าปริญญาตรี ได้แก่ ความรู้ระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา และอาชีวศึกษาหรืออนุปริญญา

4.2 ปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี หมายถึง วุฒิมัธยมศึกษาของผู้ปกครองนักเรียนที่ได้รับจากการศึกษาในระดับปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี

5. อาชีพ หมายถึง อาชีพของงานที่ผู้ปกครองนักเรียนทำแล้วเกิดรายได้ในการเลี้ยงดูครอบครัว ได้แก่

5.1 อาชีพรับราชการ และพนักงานรัฐวิสาหกิจ หมายถึง ผู้ปกครองนักเรียนที่ประกอบอาชีพรับราชการ ลูกจ้างประจำ หรือพนักงานรัฐวิสาหกิจ

5.2 พนักงานบริษัทเอกชน และรับจ้าง หมายถึง ผู้ปกครองนักเรียนที่ประกอบอาชีพเป็นลูกจ้างในบริษัทเอกชน

5.3 อาชีพอิสระ หมายถึง ผู้ปกครองนักเรียนที่ประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัว ค่าขายรับจ้าง ทำไร่

5.4 อาชีพอื่น ๆ หมายถึง ผู้ปกครองนักเรียนที่ประกอบที่นอกเหนือจากรับราชการ พนักงานบริษัทเอกชน และรับจ้าง และอาชีพอิสระ

6. โรงเรียน หมายถึง โรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 2 (มูลนิธิไต้ล้ง-เซ็ง พรประภา) อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี

7. เทศบาล หมายถึง เป็นรูปแบบการปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบที่ใช้ในประเทศไทยปัจจุบัน หมายถึง เทศบาลนครแหลมฉบัง อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี

บทที่ 2

เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของโรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 2 (มูลนิธิไต้ล้ง-เซ็ง พรประภา) ซึ่งมีแนวคิดทฤษฎี และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. สภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 2 (มูลนิธิไต้ล้ง-เซ็ง พรประภา)
2. แนวทางการจัดประสบการณ์
3. แนวคิด และปรัชญาเกี่ยวกับการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย
4. หลักการจัดการศึกษาการปฐมวัย
5. บทบาทของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษา
6. แนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจ
7. ตัวแปรที่เกี่ยวกับการวิจัย
8. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สภาพทั่วไปของโรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 2 (มูลนิธิไต้ล้ง - เซ็ง พรประภา)

โรงเรียนโรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 2 (มูลนิธิไต้ล้ง-เซ็ง พรประภา) ได้จัดตั้งขึ้นเมื่อ 16 พฤษภาคม พ.ศ. 2541 โดยได้รับความเห็นชอบของสภาเทศบาลตำบลแหลมฉบังและได้รับอนุมัติจากกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น จัดการศึกษาในระดับก่อนประถมศึกษาและระดับประถมศึกษา นั้น (โรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 2 (มูลนิธิไต้ล้ง-เซ็ง พรประภา), 2558, หน้า 1-5) ตามที่รัฐบาลได้มีโครงการจัดสร้างเมืองใหม่แหลมฉบังในรูปแบบของเทศบาลตำบลแหลมฉบัง เพื่อรองรับการเจริญเติบโตของโครงการอีสเทิร์นซีบอร์ดในอนาคต ซึ่งคาดว่าจะมีประชาชนเข้ามาอาศัยอยู่ในชุมชนใหม่ นี้จำนวนมาก และเทศบาลมีภารกิจประการหนึ่ง คือ การให้การศึกษาอบรม ซึ่งเทศบาลได้ดำเนินการจัดตั้งโรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 1 โดยเปิดทำการเรียนการสอนในปีการศึกษา 2537 เนื่องจากประชาชนให้ความสนใจส่งบุตรหลานมาเรียนในโรงเรียนเทศบาลเป็นจำนวนมาก และเพื่อเป็นการบริการการศึกษาให้กับประชาชน ในพื้นที่ของเทศบาลอย่างทั่วถึง จึงจัดตั้งโรงเรียนเทศบาลแหล่งที่ 2 ขึ้น ประกอบ กับ เทศบาลได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากมูลนิธิไต้ล้ง-เซ็ง พรประภา เป็นเงิน 6.8 ล้านบาท ก่อสร้างอาคารเรียน คสล. 3 ชั้น 18 ห้องเรียน จำนวน 1 หลัง โดยใช้ชื่อว่า “โรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 2 (มูลนิธิไต้ล้ง-เซ็ง พรประภา)”

สิ่งแวดล้อมทางกายภาพของโรงเรียน

โรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 2 (มูลนิธิไต้ล้ง-เซ็ง พรประภา) ที่ตั้ง อยู่เลขที่ 58/ 3 หมู่ 9 ถนนเมืองใหม่เหนือ ตำบลทุ่งสุขลา อำเภอสัตร์ราชา จังหวัดชลบุรี รหัสไปรษณีย์ 20230 โทรศัพท์ 0-3840-0832 โทรสาร 0-3840-0832 สังกัดเทศบาลนครแหลมฉบัง อำเภอสัตร์ราชา จังหวัดชลบุรี เนื้อที่ของโรงเรียน โรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 2 (มูลนิธิไต้ล้ง-เซ็ง พรประภา) มีเนื้อที่ทั้งหมด 16 ไร่ 3 งาน

ปรัชญาของโรงเรียน

การศึกษา คือ ชีวิต ชีวิต คือ การศึกษา

ตราประจำโรงเรียน

1. เรือ หมายถึง เป็นเมืองท่าเรือพาณิชย์ระหว่างประเทศ
2. ปล่องไฟ หมายถึง เป็นเมืองอุตสาหกรรม
3. กุฎา หมายถึง ที่ตั้งของโรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 2 (มูลนิธิไต้ล้ง-เซ็ง พรประภา)
4. ดวงอาทิตย์ หมายถึง ความรุ่งโรจน์

คำขวัญประจำโรงเรียน

วินัยดี มีวิชา กีฬาเด่น เป็นโรงเรียนของชุมชน

อักษรย่อของโรงเรียน

ทลบ.2

สีประจำโรงเรียน

แดง หมายถึง ความใฝ่รู้ใฝ่เรียนพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

ขาว หมายถึง ความมีคุณธรรม จริยธรรม

สัญลักษณ์ ของโรงเรียนเป็นรูปเรือ ปล่องไฟกุฎา ดวงอาทิตย์ ด้วยชื่อ โรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 2 (มูลนิธิไต้ล้ง-เซ็ง พรประภา)

ปัจจุบัน โรงเรียนมีอาคารเรียน และสถานที่สำคัญ ดังนี้

อาคารเรียน 1 อาคาร ใต้สัง-เชิง พรประภา มี 3 ชั้น 27 ห้องเรียน สร้างปี พ.ศ. 2540
 ตึกเรียน ชั้นอนุบาลศึกษาปีที่ 1-3 ชั้นเรียน 3 ห้องเรียนทั่วไป ชั้นเรียน 2 ห้องเรียนทั่วไป, ห้อง
 จริยธรรม ชั้นเรียน 1 ห้องเรียนทั่วไป, ห้องพยาบาล

อาคารเรียน 2 อาคาร ทวีปัญญา มี 3 ชั้น 18 ห้องเรียน สร้างปี พ.ศ. 2547 ตึกเรียน ชั้น
 ประถม ศึกษาปีที่ 1 ชั้นเรียน 3 ห้องเรียนทั่วไป, ศูนย์การเรียนรู้จริยธรรม, ศูนย์การเรียนรู้ภาษาไทย,
 ศูนย์การเรียนรู้คณิตศาสตร์, ศูนย์การเรียนรู้ภาษาอังกฤษ, ห้องพัสดุ ชั้นเรียน 2 ห้องสมุด, ห้อง
 การศึกษาผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ E-Learning, ศูนย์การเรียนรู้คอมพิวเตอร์, ศูนย์การเรียนรู้
 วิทยาศาสตร์น้อยสำหรับอนุบาล ชั้นเรียน 1 เวทีการแสดง ฯลฯ, โรงอาหาร

อาคารเรียน 3 อาคาร วิทยาศาสตร์ 1-2 มี 3 ชั้น 24 ห้องเรียน สร้างปี พ.ศ. 2549 ตึกเรียน
 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2-4 ชั้นเรียน 3 ห้องเรียนทั่วไป ชั้นเรียน 2 ห้องเรียนทั่วไป, ห้อง Sound Lab,
 ศูนย์การเรียนรู้คอมพิวเตอร์ ศูนย์การเรียนรู้ภาษาไทย และชั้นเรียน 1 ห้องเรียนทั่วไป ศูนย์
 การเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ห้องพัสดุ ห้องจริยธรรม ห้องกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

อาคารเรียน 4 อาคาร กัลยา ณ ธรรม มี 4 ชั้น 18 ห้องเรียน สร้างปี พ.ศ. 2552 ตึกเรียน
 ชั้นประถมศึกษา 5-6 ชั้นเรียน 4 ห้องเรียนทั่วไป ศูนย์การเรียนรู้อาเซียนศึกษา ชั้นเรียน 3 ห้องเรียน
 ทั่วไป ชั้นเรียน 2 ห้องเรียนทั่วไป และชั้นเรียน 1 ห้องเรียนทั่วไป

อาคารเรียน 5 นาฏดนตรี 2 ชั้น สร้างปี พ.ศ. 2551 ชั้นเรียน 2 ห้องเรียน ห้องศูนย์
 การเรียนรู้ดนตรี-นาฏศิลป์ ห้องศูนย์การเรียนรู้ดนตรีสากล และศูนย์กิจกรรมตามอัชชาติ

อาคาร เปี่ยมสุข ศูนย์การเรียนรู้เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน (สนามเด็กเล่นอนุบาล)

อาคาร สานสัมพันธ์ ท.2 มี 2 ชั้น สร้างปี 2550 ชั้นเรียน 2 ห้องประชุมใหญ่ และชั้นเรียน
 1 ห้องธุรการ/ ห้องประชาสัมพันธ์/ ห้องผู้อำนวยการ

อาคาร ศูนย์ฝึกอาชีพ สร้างปี พ.ศ. 2541 ศูนย์การเรียนรู้การงานอาชีพ

ปัจจุบันมีครูและบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 98 คน จำนวนนักเรียน 1,771 คน
 ณ วันที่ 10 มิถุนายน พ.ศ. 2558 รักษาการผู้อำนวยการ โรงเรียนคนปัจจุบัน คือ นางอมรรัตน์
 ชัยขรรค์เมือง (พ.ศ. 2558-ปัจจุบัน)

ประวัติของโรงเรียนโดยสังเขป

โรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 2 (มูลนิธิใต้สัง-เชิง พรประภา) อำเภอทุ่งสุขลา จังหวัด
 ชลบุรีเป็นโรงเรียนก่อนประถมศึกษาและระดับประถมศึกษา สังกัดเทศบาลนครแหลมฉบัง ตั้งอยู่
 ในอำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี ก่อตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2541 ชื่อโรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 2 (มูลนิธิ
 ใต้สัง-เชิง พรประภา) ตั้งอยู่ 58/ 3 หมู่ 9 ตำบลทุ่งสุขลา อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี มีครูใหญ่

คนแรกชื่อ นางสาววิลาวัณย์ อังคะนีย์ ปีการศึกษา 2541 อาคารเรียนมูลนิธิได้สั่ง-แจ้ง
พรประกาศ เป็นอาคารเรียนหลังแรก

ปี พ.ศ. 2543 นางสาววิลาวัณย์ อังคะนีย์ เสียชีวิต ได้แต่งตั้ง นางพรรณพรหม หัตถวงษ์
รักษาการตำแหน่งครูใหญ่

ปี พ.ศ. 2544 นางพรรณพรหม หัตถวงษ์ ดำรงตำแหน่ง ครูใหญ่

ปี พ.ศ. 2545 นางพรรณพรหม หัตถวงษ์ ดำรงตำแหน่ง อาจารย์ใหญ่

ปี พ.ศ. 2547 นางพรรณพรหม หัตถวงษ์ ดำรงตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียน จนถึงปี
พ.ศ. 2551

ปี พ.ศ. 2551-2554 นางอมรรัตน์ ชัยขรรค์เมือง รองผู้อำนวยการสถานศึกษา ได้รับ
แต่งตั้งในตำแหน่ง รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 2
(มูลนิธิได้สั่ง-แจ้ง พรประกาศ)

ปี พ.ศ. 2554 นางแสงอรุณ ขจรน้ำทรง ย้ายมาดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา
โรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 2 (มูลนิธิได้สั่ง-แจ้ง พรประกาศ)

ปี พ.ศ. 2558 นางแสงอรุณ ขจรน้ำทรง เกษียณอายุราชการ

ปี พ.ศ. 2558 นางอมรรัตน์ ชัยขรรค์เมือง รองผู้อำนวยการสถานศึกษา ได้รับการแต่งตั้ง
ในตำแหน่ง รองผู้อำนวยการสถานศึกษา รักษาการผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนเทศบาล
แหลมฉบัง 2 (มูลนิธิได้สั่ง-แจ้ง พรประกาศ)

ปี พ.ศ. 2559 นางอมรรัตน์ ชัยขรรค์เมือง รองผู้อำนวยการสถานศึกษา ได้รับการแต่งตั้ง
ในตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา ตั้งแต่วันที่ 19 กันยายน พ.ศ. 2559 จนถึงปัจจุบัน

โรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 2 (มูลนิธิได้สั่ง-แจ้ง พรประกาศ) สังกัดเทศบาล
นครแหลมฉบัง อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี จัดการศึกษาในระดับก่อนประถมศึกษา และ
ระดับประถมศึกษา ปรัชญาของโรงเรียน การศึกษา คือ ชีวิต ชีวิต คือ การศึกษา คำขวัญประจำ
โรงเรียน วินัยดี มีวิชา กีฬาเด่น เป็นโรงเรียนของชุมชน สัญลักษณ์ของโรงเรียนเป็นรูปเรือ ปล่อง
ไฟ ภูเขา ดวงอาทิตย์ ด้วยชื่อโรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 2 (มูลนิธิได้สั่ง-แจ้ง พรประกาศ) ปัจจุบันมี
ครูและบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 98 คน จำนวนนักเรียน 1,771 คน

แนวทางการจัดประสบการณ์

แนวทางการจัดประสบการณ์ หมายถึง กระบวนการในการดำเนินการจัดการศึกษาระดับ
ปฐมวัย โดยมีขอบข่ายสำคัญเกี่ยวกับการจัดตั้งกรรมการพิจารณารายละเอียดเอกสารหลักสูตร
การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน (กรมวิชาการ, 2546 อ้างถึงใน สุพรรณษา พรหมรี, 2555, หน้า 29)

แนวทางการจัดประสบการณ์ แยกแนวทางที่ยึดสำหรับใช้จัดกิจกรรมสำหรับเด็กระดับปฐมวัย เพื่อพัฒนาให้ครบทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัยเป็นระยะที่สำคัญยิ่งของชีวิต ทั้งนี้เพราะเป็นช่วงเวลาที่เหมาะสมในการวางรากฐาน และเสริมสร้างทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณภาพ เพื่อเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศชาติได้ กำหนดภาวะความต้องการพื้นฐาน และบริการสำหรับเด็กและเยาวชน โดยระบุว่าเด็กทุกคนจะต้องได้รับการตอบสนองในขั้นพื้นฐาน เพื่อให้การพัฒนาเป็นไปอย่างรอบด้าน เพื่อให้การพัฒนาบรรลุถึงศักยภาพของความเป็นมนุษย์โดยสมบูรณ์และสามารถใช้ชีวิตอย่างมีประโยชน์ต่อตนเอง และสังคมในการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยนั้นเพื่อให้เด็กมีพัฒนาการทางร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาตามศักยภาพ

จุดมุ่งหมายของแนวการจัดประสบการณ์ระดับปฐมวัย มีดังนี้ (กรมวิชาการ, 2546 อ้างถึงใน สุพรรณษา พรหมรี, 2555, หน้า 29)

1. มีร่างกายเจริญเติบโต แข็งแรงสมบูรณ์ มีความสามารถในการใช้ส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย ได้อย่างคล่องแคล่ว และสุขนิสัยที่ดี
2. มีความสามารถที่จะช่วยเหลือตนเองได้ตามวัย
3. มีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองได้ตาม และผู้อื่น
4. มีคุณธรรม และจริยธรรม
5. มีความรัก ซื่อซม และภูมิใจในศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณีอันดีงามของชาติ
6. เห็นคุณค่า สามารถอนุรักษ์ และพัฒนาสิ่งแวดล้อม
7. เป็นสมาชิกที่ดีของสังคม และสามารถปรับตัวอยู่ร่วมกับผู้อื่น ได้อย่างมีความสุข
8. มีความสามารถในการใช้กระบวนการเรียนรู้ มีประสาทสัมผัสที่ดี มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และใช้ภาษาในการสื่อความหมายได้อย่างคล่องแคล่ว

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 กำหนดเกี่ยวกับ การจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัยอายุ 3-5 ปี จะไม่จัดเป็นรายวิชาแต่จัดในรูปของกิจกรรมบูรณาการผ่านการเล่น เพื่อให้เด็กเรียนรู้จากประสบการณ์ตรง เกิดความรู้ ทักษะ คุณธรรม จริยธรรม รวมทั้งเกิดการพัฒนาทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญาโดยมีหลักการ และแนวทางการจัดประสบการณ์ดังนี้ (กรมวิชาการ, 2546)

1. หลักการจัดประสบการณ์
 - 1.1 จัดประสบการณ์การเล่นและการเรียนรู้เพื่อพัฒนาเด็กโดยองค์รวมอย่างต่อเนื่อง
 - 1.2 เน้นเด็กเป็นสำคัญ สนองความต้องการความสนใจ ความแตกต่างระหว่างบุคคล และบริบทของสังคมที่เด็กอาศัยอยู่

- 1.3 จัดให้เด็กได้รับการพัฒนาโดยให้ความสำคัญทั้งกับกระบวนการ และผลผลิต
- 1.4 จัดการประเมินพัฒนาการให้เป็นกระบวนการอย่างต่อเนื่อง และเป็นส่วนหนึ่งของการจัดประสบการณ์
 - 1.5 ให้ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็ก
2. แนวทางการจัดประสบการณ์
 - 2.1 จัดประสบการณ์ให้สอดคล้องกับจิตวิทยาพัฒนาการ คือ เหมาะสมกับอายุ วุฒิภาวะและระดับพัฒนาการ เพื่อให้เด็กทุกคนได้รับพัฒนาการตามศักยภาพ
 - 2.2 จัดประสบการณ์ให้สอดคล้องกับลักษณะกับลักษณะการเรียนรู้ของเด็กวัยนี้คือ เด็กได้ลงมือกระทำเรียนรู้ผ่านประสาทสัมผัสทั้ง 5 เคลื่อนไหว สำรวจ เล่น สังเกต สืบค้น ทดลอง และคิดแก้ปัญหาด้วยตนเอง
 - 2.3 จัดประสบการณ์ในรูปแบบบูรณาการ คือ บูรณาการทั้งทักษะ และสาระการเรียนรู้
 - 2.4 จัดประสบการณ์ให้เด็กได้ริเริ่ม คิด วางแผน ตัดสินใจ ลงมือกระทำและนำเสนอความคิดโดยผู้สอนเป็นผู้สนับสนุน อำนวยความสะดวก และเรียนรู้ร่วมกับเด็ก
 - 2.5 จัดประสบการณ์ให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับเด็กอื่นกับผู้ใหญ่ ภายใต้สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในบรรยากาศที่อบอุ่นมีความสุขและเรียนรู้การกระทำแบบร่วมมือในลักษณะต่าง ๆ กัน
 - 2.6 จัดประสบการณ์ให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับสื่อและแหล่งเรียนรู้ที่อยู่ในวิถีชีวิตของเด็ก
 - 2.7 จัดประสบการณ์ที่ส่งเสริมลักษณะนิสัยที่ดี และทักษะการใช้ชีวิตประจำวัน ตลอดจนสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม ให้เป็นส่วนหนึ่งของการจัดประสบการณ์เรียนรู้อย่างต่อเนื่อง
 - 2.8 จัดประสบการณ์ในลักษณะที่มีการวางแผนไว้ล่วงหน้า และแผนที่เกิดขึ้นในสภาพจริงโดยไม่ได้คาดการณ์ไว้
 - 2.9 ให้ผู้ปกครอง และชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดประสบการณ์ ทั้งการวางแผน การสนับสนุน สื่อการสอน การเข้าร่วมกิจกรรมและการประเมินพัฒนาการ
 - 2.10 จัดทำสารนิทัศน์ด้วยการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับพัฒนาการ และการเรียนรู้ของเด็กเป็นรายบุคคล นำมาไตร่ตรองและใช้เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาเด็กและการวิจัยในชั้นเรียน

3. การจัดกิจกรรมประจำวัน กิจกรรมสำหรับเด็ก 3-5 ปี สามารถนำมาจัดเป็นกิจกรรมประจำวันได้หลายรูปแบบเป็นการช่วยให้ทั้งผู้สอนและเด็กทราบว่าแต่ละวันจะทำกิจกรรมอะไรเมื่อใด และอย่างไร การจัดกิจกรรมประจำวันมีหลักการจัดและขอบข่ายของตารางประจำวันดังนี้

3.1 หลักการจัดกิจกรรมประจำวัน

3.1.1 กำหนดระยะเวลาในการกำหนดกิจกรรมแต่ละกิจกรรมให้เหมาะสมกับวัยของเด็กในแต่ละวัน

3.1.2 กิจกรรมที่ต้องใช้ความคิด ทั้งในกลุ่มเล็ก และกลุ่มใหญ่ ไม่ควรใช้เวลาต่อเนื่องนานเกินกว่า 20 นาที

3.1.3 กิจกรรมที่เด็กมีอิสระเลือกเล่นเสรี เช่น การเล่นตามมุม การเล่นกลางแจ้ง ฯลฯ ใช้เวลาประมาณ 40-60 นาที

3.1.4 กิจกรรมควรมีความสมดุลระหว่างกิจกรรมในห้องและนอกห้อง กิจกรรมที่ใช้กล้ามเนื้อใหญ่ และกล้ามเนื้อเล็ก กิจกรรมที่เป็นรายบุคคล กลุ่มย่อย และกลุ่มใหญ่ กิจกรรมที่เด็กเป็นผู้ริเริ่มและผู้สอนเป็นผู้ริเริ่ม และกิจกรรมที่ใช้กำลังและไม่ใช้กำลัง จัดให้ครบทุกประเภท ทั้งนี้กิจกรรมที่ต้องออกกำลังกายควรจัดสลับกิจกรรมที่ไม่ต้องออกกำลังมากนักเพื่อเด็กจะได้ไม่เหนื่อยจนเกินไป

3.2 ขอบข่ายของกิจกรรมประจำวัน การเลือกกิจกรรมที่จะนำมาจัดในแต่ละวันจะต้องครอบคลุมสิ่งต่อไปนี้

3.2.1 การพัฒนากล้ามเนื้อใหญ่ เพื่อให้เด็กได้พัฒนาความแข็งแรงของกล้ามเนื้อใหญ่ การเคลื่อนไหวและความคล่องแคล่วในการใช้วัยวะต่าง ๆ จึงควรจัดกิจกรรมโดยให้เด็กได้อิสระกลางแจ้ง เล่นเครื่องเล่นสนาม เคลื่อนไหวร่างกายตามจังหวะดนตรี

3.2.2 การพัฒนากล้ามเนื้อเล็ก เพื่อให้เด็กได้พัฒนาความแข็งแรงของกล้ามเนื้อเล็ก การประสานสัมพันธ์ระหว่างมือกับตา จึงควรจัดกิจกรรมโดยให้เด็กได้เล่นเครื่องเล่นสัมผัสเล่นเกมต่อภาพ ฝึกช่วยเหลือตนเองในการแต่งกาย หยิบจับชิ้นส่วน ใช้อุปกรณ์ศิลปะ เช่น สีเทียน กรรไกร พู่กัน ดินเหนียว ฯลฯ

3.2.3 การพัฒนาอารมณ์ จิตใจ และปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม เพื่อให้เด็กมีความรู้สึกที่ดีต่อตนเอง และผู้อื่น มีความเชื่อมั่น กล้าแสดงออก มีวินัยในตนเอง รับผิดชอบข้อผิดพลาด ประหยัด เมตตา กรุณา เอื้อเฟื้อ แบ่งปัน มีมารยาทปฏิบัติตนตามวัฒนธรรมไทย และศาสนาที่นับถือ จึงควรจัดกิจกรรมต่าง ๆ ผ่านการเล่นให้เด็กได้มีโอกาสตัดสินใจเลือกได้รับการตอบสนอง ความต้องการ ได้ฝึกปฏิบัติ โดยสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม ตลอดเวลาที่โอกาสเอื้ออำนวย

3.2.4 การพัฒนาสังคมนิสัย เพื่อให้เด็กมีลักษณะนิสัยที่ดี แสดงออกอย่างเหมาะสม และอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ช่วยเหลือตนเองในการทำกิจวัตรประจำวันมีนิสัยรักการทำงาน รู้จักระมัดระวังความปลอดภัยของตนเอง และผู้อื่น จึงควรจัดให้เด็กได้ปฏิบัติกิจวัตรประจำวันอย่างสม่ำเสมอ เช่น รับประทานอาหาร พักผ่อนนอนหลับ ขับถ่ายทำความสะอาดร่างกาย เล่น และทำงานร่วมกับผู้อื่น กติกา ข้อตกลงของส่วนรวม เก็บของเข้าที่เมื่อเล่นหรือทำงานเสร็จแล้ว ฯลฯ

3.2.5 การพัฒนาการคิด เพื่อให้เด็กได้พัฒนาความคิดรวบยอด สังเกต จำแนก เปรียบเทียบ จัดหมวดหมู่ เรียงลำดับเหตุการณ์ แก้ปัญหา จึงควรจัดกิจกรรมให้เด็กได้สนทนา อภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น เชิญวิทยากรมาพูดคุยกับเด็ก ค้นคว้าจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ อย่างหลากหลาย ได้ฝึกการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน และในการทำกิจกรรมทั้งที่เป็นกลุ่มใหญ่และกลุ่มย่อย หรือรายบุคคล

3.2.6 การพัฒนาภาษา เพื่อให้เด็กได้มีโอกาสใช้ภาษาสื่อสาร ถ่ายทอดความรู้สึก ความนึกคิด ความรู้ความเข้าใจในสิ่งต่าง ๆ ที่เด็กมีประสบการณ์ จึงควรจัดกิจกรรมทางภาษาให้มีความหลากหลายในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ มุ่งปลูกฝังให้เด็กรักการอ่าน และบุคลากรที่แวดล้อมต้องเป็นแบบอย่างที่ดีในการใช้ภาษา ทั้งนี้ต้องคำนึงถึงหลักการจัดกิจกรรมทางภาษาที่เหมาะสมกับเด็กเป็นสำคัญ

3.2.7 การส่งเสริมจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์เพื่อให้เด็กได้พัฒนาความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ได้ถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึก และความสวยงามของสิ่งต่าง ๆ รอบตัว โดยกิจกรรมศิลปะและดนตรีเป็นสื่อใช้การเคลื่อนไหวและจังหวะตามจินตนาการ ให้ประดิษฐ์สิ่งต่าง ๆ อย่างอิสระตามความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ของเด็ก เล่นบทบาทสมมุติในมุมเล่นต่าง ๆ เล่นน้ำ เล่นทราย เล่นสิ่งก่อสร้างต่าง ๆ เช่น แท่งไม้รูปทรงต่าง ๆ ฯลฯ

จากที่ได้กล่าวมา สรุปได้ว่าการจัดการศึกษาปฐมวัยมีความสำคัญต่อเด็กมากเพราะเด็กในวัยนี้อยู่ในช่วงของการที่จะต้องมีการพัฒนาการให้ครบทั้ง 4 ด้าน คือ ทางด้านร่างกาย อารมณ์-จิตใจ สังคม และสติปัญญา การเรียนรู้ของเด็กในโรงเรียนมีหลักการและแนวทางการจัดการศึกษาปฐมวัยที่เหมาะสมให้กับเด็กได้รับประสบการณ์ที่ดี ตลอดจนมีพัฒนาการเจริญเติบโตตามศักยภาพ

แนวคิด และปรัชญาเกี่ยวกับการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 พัฒนาขึ้นมาโดยอาศัยแนวคิดต่อไปนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2548, หน้า 24)

1. แนวคิดเกี่ยวกับพัฒนาการเด็กพัฒนาการของมนุษย์เป็นการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในด้านมนุษย์เริ่มตั้งแต่การปฏิสนธิต่อเนื่องไปจนตลอดชีวิตซึ่งครอบคลุมการเปลี่ยนแปลงในเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพ พัฒนาการทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา จะมีความสัมพันธ์ และพัฒนาอย่างต่อเนื่องเป็นลำดับขั้นตอนไปพร้อมกันทุกด้าน เด็กแต่ละคนจะเติบโตและมีลักษณะพัฒนาการแตกต่างกันไปตามวัย โดยที่พัฒนาการเด็กปฐมวัยบ่งบอกถึงการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในตัวเด็กอย่างต่อเนื่องในแต่ละวัยเริ่มตั้งแต่การปฏิสนธิจนถึงอายุ 5 ปี พัฒนาการแต่ละด้านมีทฤษฎีเฉพาะอธิบายไว้และสามารถนำมาใช้ในการพัฒนาเด็ก อาทิ ทฤษฎีพัฒนาการทางร่างกายที่อธิบายการเจริญเติบโต และพัฒนาการของเด็กว่ามีลักษณะต่อเนื่องเป็นลำดับขั้น เด็กจะพัฒนาถึงขั้นใดจะต้องเกิดวุฒิภาวะของความสามารถขั้นนั้นก่อน หรือทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญาที่อธิบายว่าเด็กเกิดมาพร้อมวุฒิภาวะ ซึ่งจะพัฒนาขึ้นตามอายุ ประสบการณ์ค่านิยมทางสังคม และสิ่งแวดล้อม หรือทฤษฎีพัฒนาการทางบุคลิกภาพที่อธิบายว่า เด็กจะพัฒนาได้ดีถ้าในแต่ละช่วงอายุเด็กได้รับการตอบสนองในสิ่งที่ตนพอใจได้รับความรัก ความอบอุ่นอย่างเพียงพอจากผู้ใกล้ชิด มีโอกาสช่วยตนเอง ทำงานที่เหมาะสมกับวัย และมีอิสระที่จะเรียนรู้ในสิ่งที่ตนอยากรู้อะไร ๆ ตนเอง

2. แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้ การเรียนรู้ของมนุษย์เรามีผลสืบเนื่องมาจากประสบการณ์ต่าง ๆ ที่ได้รับการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่เกิดขึ้นจากกระบวนการที่ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลและสิ่งแวดล้อมรอบตัว โดยผู้เรียนจะต้องเป็นผู้กระทำให้เกิดขึ้นด้วยตนเอง และการเรียนรู้จะเป็นไปได้ด้วยดี ถ้าผู้เรียนได้ใช้ประสาทสัมผัสทั้งห้าได้เคลื่อนไหว มีโอกาสคิดริเริ่มตามความต้องการ และความสนใจของตนเองรวมทั้งอยู่ในบรรยากาศที่เป็นอิสระอบอุ่น และปลอดภัย ดังนั้น การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้จึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็ก และเนื่องจากการเรียนรู้เป็นพื้นฐานของการพัฒนาการในระดับที่สูงขึ้นทั้งคนเราเรียนรู้มาตั้งแต่เกิดตามธรรมชาติก่อนที่จะมาเข้าสถานศึกษา การจัดทำหลักสูตร จึงยึดแนวคิดที่จะให้เด็กได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริงด้วยตัวเด็กในสภาพแวดล้อมที่เป็นอิสระ เอื้อต่อการเรียนรู้ และจัดกิจกรรมให้เหมาะสมกับระดับพัฒนาการของผู้เรียนแต่ละคน

3. แนวคิดเกี่ยวกับการเล่นของเด็ก การเล่นถือเป็นกิจกรรมที่สำคัญในชีวิตเด็กทุกคนเด็กจะรู้สึกสนุกสนาน เพลิดเพลิน ได้สังเกต มีโอกาสทำการทดลอง สร้างสรรค์ คิดแก้ปัญหา และค้นพบด้วยตนเองการเล่นจะมีอิทธิพล และมีผลต่อการเจริญเติบโต ช่วยพัฒนาร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา จากการเล่นเด็กมีโอกาสดำเนินไปส่วนต่าง ๆ ของร่างกายได้ใช้ประสาทสัมผัส และการรับรู้ ผ่อนคลายอารมณ์ และแสดงออกถึงตนเอง เรียนรู้ความรู้สึกรู้สึกของผู้อื่นการเล่นจึงเป็นทางที่เด็กจะสร้างประสบการณ์เรียนรู้สิ่งแวดล้อม เรียนรู้ความเป็นอยู่ของผู้อื่นสร้าง

ความสัมพันธ์อยู่ร่วมกับผู้อื่นกับธรรมชาติรอบตัว ดังนั้น หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยฉบับนี้จึงถือ “การเล่น” อย่างมีจุดมุ่งหมาย เป็นหัวใจสำคัญของการจัดประสบการณ์ให้กับเด็ก

4. แนวคิดเกี่ยวกับวัฒนธรรมและสังคม บริบททางสังคมและวัฒนธรรมที่เด็กอาศัยอยู่ หรือแวดล้อมตัวเด็ก ทำให้เด็กแต่ละคนเติบโตขึ้นมาามีคุณลักษณะที่แตกต่างกันไป หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยฉบับนี้ถือว่าพ่อแม่หรือผู้เลี้ยงดูเด็กจำเป็นต้องเข้าใจและยอมรับว่าวัฒนธรรม และสังคมที่แวดล้อมตัวเด็กมีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ การพัฒนาศักยภาพ และพัฒนาการของเด็ก แต่ละคน ผู้เลี้ยงดูเด็กจำเป็นต้องให้ความสำคัญและเรียนรู้วิธีการดำเนินชีวิต ครอบครัว และชุมชนตามบริบททางสังคมและวัฒนธรรมของเด็กที่ตนรับผิดชอบ เพื่อช่วยให้เด็กได้รับการพัฒนาอย่างเหมาะสม เกิดการเรียนรู้และมีความภาคภูมิใจในสังคม-วัฒนธรรมที่เด็กอาศัยอยู่และสามารถ ยอมรับผู้อื่น ที่มาจากพื้นฐานเหมือนหรือต่างจากตนได้อย่างราบรื่น มีความสุข

5. ปรัชญาการศึกษาปฐมวัย การศึกษาปฐมวัยเป็นการพัฒนาเด็กตั้งแต่แรกเกิดถึง 5 ปี บนพื้นฐาน การอบรมเลี้ยงดูและการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ที่สนองต่อธรรมชาติและพัฒนาการของเด็กแต่ละคนตามศักยภาพ ภายใต้บริบทสังคม-วัฒนธรรมที่เด็กอาศัยอยู่ด้วยความรัก ความเอื้ออาทร และ ความเข้าใจของทุกคน เพื่อสร้างรากฐานคุณภาพชีวิตให้เด็กพัฒนาไปสู่ ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เกิดคุณค่าต่อตนเองและสังคม

สรุปได้ว่า การพัฒนาเด็กจะต้องมีความสัมพันธ์และพัฒนาอย่างต่อเนื่องไปพร้อม ๆ กัน ทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคมและสติปัญญา เด็กแต่ละคนจะมีพัฒนาการเจริญเติบโตที่แตกต่างกันไปตามวัย เด็กจะมีพัฒนาการที่ดีต้องได้รับการรับความรัก ความอบอุ่นอย่างเพียงพอ จากผู้ใกล้ชิดการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้จึงเป็นสิ่งที่สำคัญที่จะช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็ก เพราะการเรียนรู้เป็นพื้นฐานของการพัฒนาการไปในระดับที่สูงขึ้น การเล่นก็เป็นกิจกรรมที่สำคัญในชีวิตเด็กทุกคน เด็กจะรู้สึกสนุกสนาน เพลินเพลินมีผลดีต่อการเจริญเติบโต พัฒนาไปสู่ ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เกิดคุณค่าต่อตนเองและสังคม

หลักการจัดการศึกษาปฐมวัย

เด็กปฐมวัยเป็นวัยที่สำคัญที่สุดต่อการเรียนรู้และการพัฒนาทุกด้านของเด็ก เพราะเป็นที่ ยอมรับทางด้านวิชาการแล้วว่า วัยนี้เหมาะสมกับการวางพื้นฐานของการพัฒนาทุกด้านให้เกิดขั้นในตัวบุคคล ดังนั้น การจัดการศึกษาระดับอนุบาลศึกษา จึงควรมุ่งเน้นให้เด็กได้มีพัฒนาการทั้ง ทางด้านร่างกาย สังคม จิตใจ อารมณ์ และสติปัญญา ครูจึงต้องเข้าใจว่าพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน มีความสำคัญไม่น้อยไปกว่ากันและมีความสัมพันธ์กันในลักษณะที่ว่า การส่งเสริมหรือสกัดกั้น พัฒนาการด้านใดด้านหนึ่ง ย่อมทำให้เกิดผลดีหรือผลกระทบต่อพัฒนาการด้านอื่น ๆ ด้วย (สุพจน์ ทรนารายณ์, 2548, หน้า 18)

การจัดการศึกษาปฐมวัยในปัจจุบัน มีรูปแบบแตกต่างกันไป ซึ่งขึ้นอยู่กับพื้นฐานความเข้าใจเกี่ยวกับธรรมชาติการเรียนรู้ของเด็กและจุดมุ่งหมายในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กในปัจจุบันรูปแบบการจัดการเรียนการสอนค่อนข้างแตกต่างกัน ตั้งแต่การจัดแบบแผน บรรยากาศการเรียนการสอนอย่างเข้มงวด จนถึงแนวการจัดการเรียนการสอนที่ไม่มีหลักสูตรแน่นอน (พัฒนา ชัชพงษ์, 2541, หน้า 113) ได้กล่าวไว้อีกว่า การพัฒนาเด็กให้เป็นคนเก่ง และเป็นคนดีตามที่พ่อแม่และครูต้องการมิใช่เพียงแต่จะสอนให้เรียนเก่ง ท่องเก่ง จำเก่ง เพียงอย่างเดียว แต่เด็กจะต้องได้รับการส่งเสริมอย่างเหมาะสมให้มีความสามารถหลายด้าน เด็กจะต้องมีความสุข มนุษย์สัมพันธ์ที่ดี นอกจากนี้ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (2534, หน้า 3-7) ได้กล่าวว่า หลักการจัดการปฐมวัยที่ดี ซึ่งประกอบด้วยองค์ประกอบ 10 ประการ คือ

1. ปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคลากรกับเด็ก พัฒนาการทุกด้านของเด็ก มีความสัมพันธ์เกี่ยวเนื่องกัน ซึ่งพัฒนาได้จากคนที่ผู้ใหญ่ให้การส่งเสริมสนับสนุน และให้คำแนะนำในทางที่ดีเหมาะสมสำหรับเด็กแต่ละคน นอกจากนี้ เด็กจะพัฒนาทางด้านสังคม และสติปัญญาได้จากการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มเพื่อนกับตนเอง
2. หลักสูตรแนวการจัดประสบการณ์ หลักสูตรไม่ใช่เป็นเพียงเป้าหมายของการจัดการเรียนการสอน หรือกำหนดแผนการจัดกิจกรรมเท่านั้น ยังรวมถึงตารางกิจกรรมประจำวันการใช้สื่อและอุปกรณ์ การใช้กิจกรรมประจำวันกับเด็กควรใช้หลักที่ว่าเด็กเรียนรู้จากการกระทำของตัวเอง และจากประสบการณ์ที่เป็นรูปธรรม ซึ่งเป็นการพัฒนาการความคิดรวบยอดให้แก่เด็ก
3. ปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคลากรกับผู้ปกครอง เด็กมีความผูกพัน และเป็นส่วนหนึ่งของครอบครัว โรงเรียนจึงควรให้ความสำคัญแก่ครอบครัวของเด็กด้วย จึงจะสามารถจัดการศึกษาที่สนองความต้องการของเด็กได้อย่างเหมาะสม โรงเรียนควรพัฒนาวิธีการทำงานร่วมกับผู้ปกครองให้มีประสิทธิภาพ การติดต่อสื่อสารระหว่างบ้านกับโรงเรียน ควรตั้งอยู่บนพื้นฐานที่ว่า ผู้ปกครองเป็นผู้ที่มีความสำคัญ และมีอิทธิพลต่อชีวิตของเด็กเป็นอันดับแรก
4. คุณสมบัติของบุคลากร และการพัฒนาบุคลากร คุณภาพของบุคลากรเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุดต่อคุณภาพของหลักสูตรปฐมวัย เพราะการฝึกอบรมบุคลากรเรื่องการพัฒนาเด็กหรือการศึกษาปฐมวัย มีความสัมพันธ์กับผลที่เกิดขึ้นแก่เด็ก ทำให้เด็กมีความสัมพันธ์กับผู้ใหญ่ขึ้น และพัฒนาทางภาษา และสติปัญญาดีขึ้น
5. การบริหารงาน วิธีการบริหารงาน โรงเรียน จะมีผลกระทบต่อการจัดกิจกรรมในโรงเรียนในทุกเรื่อง การบริหารที่มีประสิทธิภาพจะสร้างสรรค์ให้เกิดสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการจัดดูแลเด็กให้มีคุณภาพดี การบริหารที่มีประสิทธิภาพรวมถึงการสื่อสารที่ดีมีความสัมพันธ์

ที่ดีกับชุมชน มีความมั่นคงทางการเงิน และให้ความสนใจต่อความต้องการ และสภาพการทำงาน
ของบุคลากร

6. บุคลากร สิ่งสำคัญที่จะกำหนดคุณภาพของโรงเรียนประการหนึ่ง คือ การจัดหน้าที่
ความรับผิดชอบของบุคลากร ซึ่งควรคำนึงถึงความรู้ความสามารถและอัตราส่วนที่เหมาะสมซึ่งจะ
มีผลต่อการดูแลเด็ก เพราะบุคลากรที่รับผิดชอบเด็ก จำนวนน้อยที่จะมีผลดีต่อพัฒนาการของเด็ก
เช่น ก่อให้เกิดปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคลากรกับเด็ก ลดความก้าวร้าวและทำให้เด็กมีความร่วมมือกัน
มากขึ้น

7. การจัดสภาพแวดล้อม สิ่งแวดล้อมทางกายภาพมีผลต่อพฤติกรรม และพัฒนาการทั้ง
ของเด็ก และผู้ใหญ่ การจัดพื้นที่และสื่ออย่างมีคุณภาพมีผลต่อการเข้าร่วมกิจกรรมของเด็ก และ
ปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคลากรกับเด็ก ขนาดของพื้นที่ การจัดการ และการใช้พื้นที่ทั้งในและนอก
อาคาร จำเป็นต้องมีการประเมิน

8. สุขอนามัย และความปลอดภัย การจัดสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยและถูกสุขอนามัยเป็น
สิ่งสำคัญยิ่งการวางแผนหลักสูตรที่ดี หรือปฏิสัมพันธ์ทางบวกระหว่างเด็กกับผู้ใหญ่ไม่สามารถ
ทดแทนสิ่งแวดล้อมที่เป็นอันตรายต่อเด็กได้ โรงเรียนที่มีคุณภาพต้องมุ่งป้องกันการเจ็บป่วย หรือ
อุบัติเหตุ และเตรียมการสำหรับเหตุฉุกเฉินที่อาจเกิดขึ้น ตลอดจนการให้การศึกษาในด้านการฝึก
ปฏิบัติเกี่ยวกับสุขอนามัย และความปลอดภัยด้วย

9. อาหาร และการบริการ เด็กต้องได้รับอาหารที่เพียงพอ และได้รับการเรียนรู้เกี่ยวกับ
นิสัยในการกินอาหารที่ถูกต้อง อาหารและของว่างในแต่ละวันจะต้องมีปริมาณและคุณภาพตาม
หลักโภชนาการ

10. การประเมินผล การประเมินผลอย่างสม่ำเสมอและเป็นระบบเป็นสิ่งจำเป็น
เพื่อปรับปรุงและรักษาระดับคุณภาพของโรงเรียน การประเมินผลจึงขึ้นอยู่กับเป้าหมายและความ
ต้องการที่จะชี้จุดเด่น จุดด้อย ตามองค์ประกอบของหลักการการจัดการศึกษาปฐมวัยที่ดี

สรุปได้ว่า การจัดการศึกษาระดับปฐมวัย เป็นวัยที่ต้องให้ความสำคัญเป็นอย่างมาก เป็น
การเตรียมความพร้อมในการเรียน มุ่งเน้นให้เด็กได้มีพัฒนาการทุกด้าน ทั้ง 4 ด้าน คือด้านร่างกาย
อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญาให้เกิดขึ้น ไม่นับการอ่าน เขียน จุดมุ่งหมายของการจัด
การศึกษาปฐมวัย เป็นการส่งเสริมพัฒนาการให้เด็กมีความพร้อมเหมาะสมกับวัยและพัฒนาตาม
ศักยภาพของแต่ละบุคคล

บทบาทของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษา

การส่งเสริมให้เด็กปฐมวัยมีการพัฒนาในทุก ๆ ด้านอย่างมีคุณภาพไปพร้อม ๆ กัน ต้อง
อาศัยการทำงานไปพร้อม ๆ กันทั้งที่บ้าน โรงเรียนและชุมชน การดำเนินงานนั้นบุคลากรใน

โรงเรียนจะต้องมีความเข้าใจ และเห็นความสำคัญของบทบาทผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาสร้าง ความสัมพันธ์ที่ดีให้เกิดขึ้น ดังนั้นบทบาทของผู้ปกครองมีดังนี้ (นันทิยา น้อยจันทร์, 2548, หน้า 31)

1. พ่อแม่ ผู้ปกครองต้องอบรมเลี้ยงดูด้วยความรัก ความอบอุ่น ความเข้าใจ ส่งเสริม การเรียนรู้ และพัฒนาการด้านต่าง ๆ ของเด็กดังนั้น พ่อแม่ผู้ปกครองควรศึกษาทำความเข้าใจ เกี่ยวกับพัฒนาการการเรียนรู้ การอบรมเลี้ยงดูเด็กให้มีคุณภาพ

2. พ่อแม่ผู้ปกครองต้องเตรียมเด็กให้พร้อมเพื่อการไปโรงเรียน ฝึกการช่วยเหลือตัวเอง อบรมเลี้ยงดู สอนเด็กที่บ้านอย่างมีประสิทธิภาพ นำเด็กมาเยี่ยม โรงเรียนก่อนเข้าเรียนแสดงให้เด็ก เห็นว่าพ่อแม่ผู้ปกครองชอบโรงเรียน เด็กจะรู้สึกชื่นชอบโรงเรียน ทำให้เกิดเจตคติที่ดีต่อโรงเรียน

3. พ่อแม่ผู้ปกครองพัฒนาความพร้อมในการเรียนรู้ ให้การสนับสนุน คอยกระตุ้น ความอยากรู้อยากเห็น พร้อมทั้งป้องกันไม่让孩子ได้รับอันตรายจากการอยากรู้อยากเห็น จัดหา อุปกรณ์การเรียนรู้ให้เหมาะสมกับวัย 让孩子ได้มีโอกาสประสบการณ์การเรียนรู้จากสิ่งต่าง ๆ รอบ ๆ ตัว พาเด็ก ไปสถานที่ที่น่าสนใจและเข้าร่วมในเหตุการณ์สำคัญ หรือวันสำคัญของชุมชน

4. พ่อแม่ผู้ปกครอง ควรช่วยให้เด็กได้เรียนรู้อย่างมีความสุข ถึงแม้เด็กจะไปโรงเรียน แล้วก็ตาม พ่อแม่ผู้ปกครองก็ยังทำหน้าที่เป็นครูของเด็กเหมือนเดิม ควรแบ่งเวลาให้กับเด็กอย่างมี คุณค่าคอยยกย่องชมเชยเมื่อเด็กประสบความสำเร็จ ให้กำลังใจเมื่อเด็กประสบปัญหาพยายามให้เด็ก ไปโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ นอกจากป่วย ถ้าเด็กขาดเรียนบ่อย ๆ อาจทำให้ความน่าสนใจใน การเรียนรู้ชะงักงัน ควรสนับสนุนให้เด็กรักโรงเรียน

5. พ่อแม่ผู้ปกครองควรให้ความร่วมมือกับโรงเรียน พยายามหาโอกาสพบปะร่วม กิจกรรมกับครูเพื่อสอบถามความเป็นไปของเด็ก ควรทำตนสนิทสนมกับเด็ก เด็กจะรู้สึกอบอุ่นใจ ถ้าโรงเรียนส่งเอกสารให้เด็กนำมา พ่อแม่ผู้ปกครองควรให้ความสนใจ และนำมาอ่านถ้าจำเป็นต้อง กรอกข้อความควรรีบทำทันที เด็กจะภูมิใจที่ได้มีโอกาสทำเพื่อพ่อแม่ และเพื่อนครู ให้ความร่วมมือ ไปประชุมทุกครั้งเมื่อ โรงเรียนเชิญ หากไม่สามารถไปตามคำเชิญได้ควรให้ตัวแทนมาประชุมแทน

6. พ่อแม่ผู้ปกครองควรมีส่วนร่วมในการกำหนดแผนพัฒนาการศึกษา ให้ความเห็นชอบ กำหนดแผนการเรียนรู้ของเด็กใน โรงเรียน ส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมของ โรงเรียน สนับสนุน ทรัพยากรเพื่อการศึกษาตามความเหมาะสม และจำเป็น

7. พ่อแม่ผู้ปกครองควรเป็นเครือข่ายการเรียนรู้ จัดบรรยากาศภายในบ้านให้เอื้อต่อ การเรียนรู้ การเรียนรู้ที่บ้านเกิดจากการที่พ่อแม่ผู้ปกครองและเด็กมีปฏิสัมพันธ์กัน โดยทำกิจกรรม ประจำวันร่วมกัน พูดคุยชี้ชวนให้เด็กสังเกตสิ่งต่าง ๆ รอบตัวเป็นกิจกรรมที่เกิดขึ้นอย่างไม่เป็น ทางการ แต่ให้คุณค่าด้านการเรียนรู้อย่างยิ่ง หรืออาจนำแนวทางการจัดกิจกรรมที่โรงเรียนมาใช้ที่

บ้าน เช่น กิจกรรมวาดภาพ ระบายสี ปั่น บทบาทสมมุติ อ่านหนังสือ เล่นเกม การใช้เว็ชช่าย
แม่เหล็ก เป็นต้น

8. พ่อแม่ผู้ปกครองควรป้องกัน และแก้ไขพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ตลอดจนส่งเสริม
คุณลักษณะที่พึงประสงค์ โดยประสานความร่วมมือกันกับ โรงเรียน

9. พ่อแม่ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการประเมินผลการเรียนรู้ของเด็กและในการประเมิน
การวัดการศึกษาของโรงเรียน เพื่อโรงเรียนจะได้นำผลการประเมินไปใช้ประโยชน์ในการจัด
การศึกษาพัฒนาคุณภาพชีวิตของเด็กให้มีคุณภาพ

10. พ่อแม่ผู้ปกครองควรเป็นแบบอย่างที่ดีทั้งในด้านการปฏิบัติตนให้เป็นบุคคลแห่ง
การเรียนรู้ และมีคุณธรรม เด็กจะซึมซับพฤติกรรมของพ่อแม่ผู้ปกครอง เด็กปฏิบัติตาม

โรงเรียนเทศบาลเทศบาลแหลมฉบัง 2 (มูลนิธิไต้ล้ง-เซ็ง พรประภา) เป็น โรงเรียนของ
รัฐบาลที่จัดการศึกษาให้แก่นักเรียนโดยไม่เสีค่าใช้จ่าย ตามนโยบายของรัฐบาลมีวัตถุประสงค์
เพื่อให้บริการแก่ประชาชนทั่วไป โดยเด็กทุกคนมีสิทธิในการได้รับการศึกษาอย่างเท่าเทียมกัน และ
เสมอภาคกันดั่งนั้น โรงเรียนจึงเล็งเห็นความสำคัญในการจัดการศึกษาให้กับเด็กทุกคนจึงมีการ
ตระหนักถึงความเหมาะสมในการจัดการศึกษาให้กับนักเรียน และ โรงเรียนได้เล็งเห็นถึงสิ่งสำคัญ
อีกอย่าง คือการที่ผู้ปกครองให้ความร่วมมือในการจัดการเรียนศึกษาให้กับบุตรหลานของตนอย่าง
เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และทางโรงเรียนได้ตระหนักถึงสภาพความเป็นจริงของครอบครัวของ
ผู้ปกครองและสังคมในปัจจุบัน ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพุทธศักราช
2542 หมวด 4 มาตรา 10 ว่าด้วยการจัดการศึกษา ต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิและ โอกาสเสมอกันใน
การรับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึง และมีคุณภาพโดยไม่
เก็บค่าใช้จ่าย การจัดการศึกษาสำหรับบุคคลซึ่งมีความบกพร่องทางร่างกายจิตใจ สติปัญญา อารมณ์
สังคม การสื่อสาร และการเรียนรู้ หรือมีร่างกายพิการ หรือทุพพลภาพหรือบุคคลซึ่งไม่สามารถ
พึ่งตนเองได้หรือไม่มีผู้ดูแล หรือด้อยโอกาส ต้องจัดให้บุคคลดังกล่าวมีสิทธิและโอกาสได้รับ
การศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นพิเศษ การศึกษาสำหรับคนพิการในวรรคสองให้จัดตั้งแต่แรกเกิด หรือพบ
ความพิการ โดยไม่เสีค่าใช้จ่ายและให้บุคคลดังกล่าวมีสิทธิได้รับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ
บริการ และความช่วยเหลือในทางการศึกษา ตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง
การจัดการศึกษาระดับบุคคลซึ่งมีความสามารถพิเศษต้องจัดด้วยรูปแบบที่เหมาะสมโดยคำนึงถึง
ความสามารถของบุคคลนั้น ทางโรงเรียนจึงได้มีการจัดการประชุมชี้แจงแก่ผู้ปกครองนักเรียนก่อน
ทำการเปิดภาคเรียนทุกครั้ง เพื่อให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและมีส่วน
ร่วมในการจัดการศึกษาให้แก่เด็กในด้านต่าง ๆ ดังนี้ (กรมวิชาการ, 2545 อ้างถึงใน สุพรรณษา พรหมรี,
2552, หน้า 22)

1. สนับสนุนให้ความร่วมมือเสนอความคิดเห็นและในเรื่องปรับปรุงกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียนเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้ปกครองและชุมชน
 2. ให้การสนับสนุนด้านการเงิน วัสดุ อุปกรณ์ต่าง ๆ และแรงงาน เมื่อผู้ปกครองเข้าใจเป้าหมายของโรงเรียน
 3. เป็นการประชาสัมพันธ์โรงเรียน หมายถึงผู้ปกครองได้รับข่าวสารต่าง ๆ ของโรงเรียน เพื่อให้รู้เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมด้านต่าง ๆ ว่ามีความเหมาะสมมากน้อยเพียงใด
- จึงสรุปได้ว่า บทบาทของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษา พ่อแม่ผู้ปกครองควรให้ความร่วมมือกับโรงเรียน พยายามหาโอกาสพบปะร่วมกิจกรรมกับครูเพื่อสอบถามความเป็นไปของเด็ก การที่ผู้ปกครองให้ความร่วมมือในการจัดการเรียนศึกษาให้กับบุตรหลานของตนอย่างเป็นไปด้วยความเรียบร้อย

แนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจ

จากการศึกษาค้นคว้างานเอกสารและแนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจ และมีผู้วิจัยหลายท่านได้ให้ความหมายแนวคิดไว้ดังนี้

สุเทพ เมฆ (2532, หน้า 8) กล่าวว่า ความพึงพอใจในบรรยากาศการเรียนการสอน หมายถึงความรู้สึกพอใจในสภาพการจัดองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนซึ่งมีความสำคัญในการช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนมีชีวิตชีวา มีความเจริญงอกงามมีความกระตือรือร้นเพื่อจะเรียนให้เกิดประโยชน์แก่ตนเอง

สุพจน์ ศรีนารายณ์ (2548, หน้า 10) กล่าวถึง ความพึงพอใจมีความหมายในด้านความรู้สึกและเจตคติที่ดีของบุคคลที่มีต่อกิจกรรมที่กำลังปฏิบัติอยู่ อันมีผลสืบเนื่องมาจากองค์ประกอบ หรือปัจจัยต่าง ๆ ในการปฏิบัติงาน เช่น ลักษณะงาน สภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงาน ประโยชน์ตอบแทนและอื่น ๆ ถ้าองค์ประกอบต่าง ๆ สามารถตอบสนองความต้องการของบุคคลได้เหมาะสม ก็จะมีผลทำให้เกิดความพึงพอใจ บุคคลจะมีความพึงพอใจมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับความต้องการของบุคคลและองค์ประกอบที่เป็นสิ่งจูงใจที่มีอยู่ในงานนั้นด้วยสวัสดิการ เป็นเรื่องเปรียบเทียบผลตอบแทนจากการทำงานกับสิ่งที่คาดหวัง ถ้าบุคคลใดทำงานหนักแต่ความรู้สึกว่าได้รับผลตอบแทนต่ำกว่าเขาจะมีความพึงพอใจในสวัสดิการต่ำ และองค์ประกอบสุดท้ายคือความพึงพอใจในสวัสดิการลักษณะทัศนคติสวัสดิการในมิติต่าง ๆ

แมกเกรเกอร์ (McGregor, 1960, p. 447) สรุปความหมายของความพึงพอใจไว้ว่า เป็นผลรวมของความรู้สึกแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรมของบุคคลที่มีต่อสวัสดิการความพึงพอใจมีความแตกต่างกันตามลักษณะของสวัสดิการที่ได้รับ ความพึงพอใจของบุคคลเกี่ยวข้องกับความหวัง

เกี่ยวกับสวัสดิการเพราะระดับความคาดหวังเกี่ยวกับสวัสดิการมีผลต่อการปฏิบัติอันส่งผลต่อระดับความพึงพอใจ

วรูม (Vroom, 1964, p. 99) ได้กล่าวว่า ทักษะคติ และความพึงพอใจในสิ่งหนึ่งสามารถใช้แทนกันได้ เพราะทั้งสองคำนี้หมายถึง ผลที่ได้จากการที่บุคคลเข้าไปมีส่วนร่วมในสิ่งนั้น ทักษะคติด้านบวก และแสดงให้เห็นถึงสภาพความพึงพอใจในสิ่งนั้น และทักษะคติด้านลบจะแสดงให้เห็นถึงสภาพความไม่พึงพอใจ

วอเลสทิน (Wallestein, 1971, p. 256) ให้ความหมายของความพอใจว่าหมายถึง ความรู้สึกนึกคิดที่เกิดขึ้นเมื่อได้รับผลสำเร็จตามความมุ่งหมาย ความพึงพอใจเป็นกระบวนการทางจิตวิทยาไม่สามารถมองเห็นได้ชัดเจน แต่สามารถคาดคะเนได้ว่ามีหรือไม่มีจากการสังเกตคนเหล่านั้นจากพฤติกรรมที่จะทำให้คนเกิดความพึงพอใจจะต้องศึกษาปัจจัยและองค์ประกอบที่เป็นสาเหตุแห่งความพึงพอใจนั้น

วาแมน (Wolman, 1973, p. 384) ได้ให้ความหมายของความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึก (Feeling) มีความสุขเมื่อได้รับผลสำเร็จตามความมุ่งหมายที่ต้องการ

กู๊ด (Good, 1973, p. 320) กล่าวว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ระดับความรู้สึกพอใจซึ่งเป็นผลมาจากความสนใจและทักษะคติที่ดีของบุคคลที่มีต่อสิ่งต่าง ๆ

สเทียร์ (Steers, 1977, p. 320) ให้ความหมายความพึงพอใจว่า หมายถึง ความรู้สึกทางบวกที่บุคคลให้คุณค่ากับสวัสดิการที่ได้รับ ความพึงพอใจจึงเป็นผลมาจากการรับรู้ที่บุคคลนั้นประเมินการให้คุณค่ากับสวัสดิการที่ได้รับ ความพึงพอใจมีความหมายในแนวทางแรกคือ ความพึงพอใจในสวัสดิการเป็นความรู้สึกตอบสนองด้านต่าง ๆ ซึ่งสามารถทำความเข้าใจได้โดยตรงแต่สามารถคาดเดาจากการแสดงออก และพฤติกรรมของบุคคลในองค์กร ในแนวทางที่สอง ความพึงพอใจเป็นผลของความต้องการ หรือความคาดหวังของบุคคลที่เกิดจากการเปรียบเทียบการกระทำที่บุคคลได้รับบุคคลคาดหวังในด้านสวัสดิการให้มีความพึงพอใจกับผลที่ได้รับ

ลูทานส์ (Luthans, 1998, p. 79) กล่าวว่า ความพึงพอใจหมายถึงความพอใจหรือภาวะอารมณ์ทางบวกที่เป็นผลมาจากการประเมินของบุคคลเกี่ยวกับงาน หรือประสบการณ์การศึกษา ความพึงพอใจในงานต้องศึกษาองค์ประกอบ 3 ประการ คือ การศึกษาความพึงพอใจในรูปอารมณ์ตอบสนองต่อสวัสดิการ ในที่นี้ความพึงพอใจในงานจึงเป็นสภาวะจิตที่เป็นธรรมชาติเป็นธรรมชาติ องค์ประกอบที่สอง คือศึกษาความพึงพอใจ

แอปเปิลไวน์ (Applewhite, 1965, p. 8) ได้อธิบายความหมายของความพึงพอใจในการปฏิบัติงานไว้ว่าเป็นความสุขที่ได้รับจากสภาพแวดล้อมทางกายภาพในการทำงาน ความสุขในการทำงานกับเพื่อนร่วมงาน การมีทัศนคติที่ดีต่องาน และความพอใจเกี่ยวกับรายได้

สรุปได้ว่า ความพึงพอใจ คือความรู้สึกที่ทัศนคติที่มีทางบวก หรือความคาดหวังที่มีต่อการกระทำนั้น ๆ เพื่อให้เกิดพฤติกรรมต่าง ๆ ในการทำงานโดยการแสดงออกทางพฤติกรรมต่าง ๆ อย่างมีจุดมุ่งหมาย มีทิศทาง ความพึงพอใจในสภาพการจัดองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนมีความสำคัญในการช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนมีชีวิตชีวาเป็นความสุขที่ได้รับจากสภาพแวดล้อม มีความสุขในการทำงาน

ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนต่อการจัดการศึกษาปฐมวัย

ความพึงพอใจ คือความรู้สึกที่ทัศนคติที่มีทางบวก หรือความคาดหวังที่มีต่อการกระทำนั้น ๆ เพื่อให้เกิดพฤติกรรมต่าง ๆ ในการทำงานโดยการแสดงออกทางพฤติกรรมต่าง ๆ อย่างมีจุดมุ่งหมายมีทิศทาง ความพึงพอใจในสภาพการจัดองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนมีความสำคัญในการช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนมีชีวิตชีวา เป็นความสุขที่ได้รับจากสภาพแวดล้อม มีความสุขในการทำงาน (กรมวิชาการ, 2546 อ้างถึงใน สุพรรณษา พรหมรี, 2555, หน้า 33)

พ่อแม่ผู้ปกครองเป็นบุคคลที่ใกล้ชิดกับเด็กมากที่สุด และความสัมพันธ์ที่กระชับระหว่างพ่อแม่กับเด็กมากกว่าบุคคลอื่น ความสัมพันธ์นี้ยังเป็นพลังผลักดันในการดำเนินชีวิตในด้านต่าง ๆ ประสบผลสำเร็จได้ ด้านการศึกษาก็เช่นกัน ผลการวิจัยด้านครอบครัวในรอบ 30 ปีที่ผ่านมาพบว่า ความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดระหว่างพ่อแม่ผู้ปกครอง และ โรงเรียน นอกจากจะทำให้เด็กประสบผลสำเร็จในด้านวิชาการแล้วยังช่วยให้เด็กมีพัฒนาการที่สมบูรณ์ทั้งทางร่างกาย จิตใจอารมณ์ สังคม และสติปัญญา อันจะช่วยให้การเจริญก้าวหน้าของชีวิตต่อไปในอนาคตด้วยการจัดการศึกษาในระดับปฐมวัย จึงกำหนดกรอบในการจัดการศึกษา 4 ด้าน ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการประยุกต์กรอบในการจัดการศึกษามาจากหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 ซึ่งสามารถแบ่งเป็นด้านได้ ดังนี้ คือ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการพัฒนาผู้เรียน ด้านอาคารสถานที่ และสิ่งแวดล้อม และด้านบริการนักเรียน ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้ (กรมวิชาการ, 2546 อ้างถึงใน สุพรรณษา พรหมรี, 2555, หน้า 33)

การศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของโรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 2 (มูลนิธิไต้ล้ง-เซ็ง พรประภา) ใน 4 ด้าน คือ 1) ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน 2) ด้านการพัฒนาผู้เรียน 3) ด้านอาคารสถานที่ และสิ่งแวดล้อม และ 4) ด้านการบริการนักเรียน ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

1. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

การศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของโรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 2 (มูลนิธิไต้ล้ง-ซึ้ง พรประภา) ในด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

1.1 ด้านวิชาการ

งานวิชาการนับว่าเป็นงานหลักและสำคัญของโรงเรียนทุกโรงเรียนซึ่งโรงเรียนจะดีหรือไม่ขึ้นอยู่กับ การสร้างนักเรียนให้มีคุณภาพ มีความรู้ มีจริยธรรม คุณธรรม ตลอดจนเป็นเครื่องชี้วัดความสำเร็จ และความสามารถของผู้บริหาร มาตรฐาน และคุณภาพของโรงเรียนจะพิจารณาได้จากผลงานด้านวิชาการ

ปรียาพร วงศ์อนุครโรจน์ (2535, หน้า 16) ได้กล่าวถึงความหมายของวิชาการว่า หมายถึงการบริหารสถานศึกษา โดยมีการจัดกิจกรรมทุกอย่างที่เกี่ยวกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้ได้ผลดี และมีประสิทธิภาพให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน

อภิชัย กุลชา (2536, หน้า 40) กล่าวว่า หน้าที่หลักของโรงเรียน คือการให้ความรู้ทางวิชาการแก่นักเรียนเป็นสำคัญ งานด้านวิชาการจึงเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรสื่อการเรียน การจัดการเรียนการสอน การวัดผล และการประเมิน

ผ่องศรี รัตนสถิตย์ (2535, หน้า 10) ได้ให้ความหมายว่าการบริหารงานวิชาการ หมายถึงการที่ผู้บริหารโรงเรียนดำเนินงานเกี่ยวกับกิจกรรมวิชาการใน 4 ด้าน คือ 1) การบริหารหลักสูตร 2) การจัดการเรียนการสอน 3) การนิเทศการศึกษา และ 4) การวัดผลประเมินผลการศึกษา

สรุปว่างานวิชาการ คือ การจัดการเรียนการสอนให้เป็นที่ไปตามหลักสูตรแกนกลาง และแนวการจัดประสบการณ์ในแต่ละด้าน คือ ด้านการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียน และมีการประเมินผลหลังการเรียนการสอน รวมถึงการจัดกิจกรรมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับทางวิชาการเช่น วันวิชาการ กิจกรรมวันสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน

ขอบข่ายงานวิชาการ

งานวิชาการเป็นงานที่มีความสำคัญและมีขอบข่ายกว้างขวาง ซึ่งมีนักการศึกษาได้กำหนดขอบข่ายไว้ใกล้เคียงกัน ดังนี้

กระทรวงศึกษาธิการ (2546, หน้า 33-38) กล่าวว่า การบริหารวิชาการเป็น การบริหารงานที่มีความสำคัญอย่างหนึ่ง และมีขอบข่ายดังนี้

1. งานด้านหลักสูตร และการนำหลักสูตรไปใช้ ได้แก่ การที่ผู้บริหารได้ศึกษาและทำความเข้าใจเกี่ยวกับสาระสำคัญของหลักสูตรอบรมครูให้เข้าใจในหลักสูตร และวิธีจัดทำหลักสูตร คู่มือการใช้หลักสูตรที่เหมาะสมสอดคล้องกับหลักสูตร และจัดให้เพียงพอกับการใช้ตลอดจน

การจัดปัจจัยที่เอื้อต่อการใช้หลักสูตร และการสอน การสนับสนุนหรือกระตุ้นให้ครูได้มีการปรับปรุงพัฒนาการจัดประสบการณ์ที่เหมาะสมอยู่เสมอ การจัดประสบการณ์ ได้แก่ การดำเนินการให้การจัดประสบการณ์ในสถานศึกษาดำเนินไปด้วยดี และสามารถปฏิบัติได้ เช่น การจัดการกิจวัตรประจำวันการกำหนดชั้นเรียนการปรับปรุง พัฒนากระบวนการเรียนการสอน ให้มีประสิทธิภาพสูงสุด บรรลุตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ตลอดจนให้มีการอบรมสาริต การแลกเปลี่ยนความรู้ความคิด และประสบการณ์กับเพื่อนครู หรือผู้ทรงคุณวุฒิอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับ เทคนิคการจัดประสบการณ์แบบใหม่

2. งานสื่อการเรียนการสอน ซึ่งเกี่ยวข้องกับการจัดหาสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ทางการเรียน การสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตร และกิจกรรม ตลอดจนส่งเสริมให้ครูผู้สอนใช้อุปกรณ์การสอน ให้ตรงกิจกรรม รวมทั้งหาวัสดุต่าง ๆ สำหรับครูได้นำไปผลิตสื่ออย่างเพียงพอ การจัดสื่อการเรียน การสอนอย่างมีระบบ เช่น จัดบริการสื่อการเรียนการสอนโดยมีห้องสื่อหรือผู้รับผิดชอบจัดให้มี ทะเบียนสื่อทั้งนี้จะเน้นให้ผู้ใช้ได้รับความสะดวกซึ่งจะส่งผลต่อประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

3. งานวัดผล และประเมินผล ครอบคลุมถึงการกำหนดนโยบายเกี่ยวกับการ ประเมินผลส่งเสริมให้ครูมีความสามารถในการประเมินผลอย่างถูกต้อง จัดให้มีการวัดผลและ ประเมินผลให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น คอยดูแลควบคุมการวัดผล และประเมินผลเป็นระยะ ๆ รวมทั้งมีการตรวจสอบ การทำสมุดประจำชั้น และสมุดประจำตัวเด็กให้ถูกต้อง

4. งานห้องสมุด ได้แก่ การจัดทำและจัดหาเอกสารหนังสือสำหรับค้นคว้าความรู้ อย่าง เพียงพอ เพื่อให้ครูได้รับความรู้ทางวิชาการเป็นปัจจุบันอยู่เสมอ ซึ่งจะนำมาสู่การสนับสนุน กิจกรรมการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กให้มีคุณภาพ นอกจากนี้อาจมีวิธีที่สัมพันธ์ที่เกี่ยวกับการ ศึกษานิทานสำหรับเด็ก เทปเพลงสำหรับครู และเกมสำหรับเด็ก

5. งานนิเทศการศึกษา ครอบคลุมถึงการช่วยเหลืองานทางวิชาการ เพื่อให้ การดำเนินการต่าง ๆ ภายในสถานศึกษาเป็นไปอย่างสอดคล้องกับหลักสูตร ซึ่งผู้บริหารสามารถใช้ วิธีการนิเทศได้หลากหลายวิธี แต่ทั้งนี้จะต้องกระทำอย่างสม่ำเสมอและเป็นระบบ

6. งานด้านการวางแผน และกำหนดวิธีการดำเนินงาน คือ กำหนดให้มีการวางแผน ปฏิบัติงานวิชาการล่วงหน้าอย่างมีขั้นตอน ให้บุคลากรทุกฝ่ายได้มีส่วนร่วมในการรับผิดชอบใน การปฏิบัติงาน กำหนดหน้าที่ปฏิบัติหน้าที่ ขอบเขตในการปฏิบัติหน้าที่ และประสานงานกับ ผู้เกี่ยวข้องชัดเจน

7. งานส่งเสริมการจัดประสบการณ์ ได้แก่ กิจกรรมที่ผู้บริหาร และครูจัดให้มีขึ้น เพื่อสนับสนุนการจัดประสบการณ์ของเด็กให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น รวมทั้งส่งเสริมให้ครูมีความรู้และ ประสบการณ์ใหม่ ๆ เพื่อนำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

8. งานประชุมอบรมทางวิชาการ ได้แก่ การพัฒนาบุคลากรในรูปแบบของการจัดประชุมให้ครูได้มาพบปะเพื่อหาแนวทาง และข้อตกลงร่วมกันช่วยพัฒนาความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานและขณะเดียวกันจะได้นำความรู้ใหม่ ๆ ไปสู่ครู เพื่อนำไปใช้พัฒนางานวิชาการให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

สรุปได้ว่า ขอบข่ายงานวิชาการมีความสำคัญต่อการจัดการศึกษาปฐมวัย เพื่อให้บุคลากรทุกฝ่ายได้มีส่วนร่วมในการรับผิดชอบในการปฏิบัติงาน กำหนดหน้าที่ปฏิบัติหน้าที่การจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

1.2 ด้านหลักสูตร

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2547, หน้า 56) ได้กล่าวถึง หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยพุทธศักราช 2546 สำหรับเด็กอายุ 3-5 ปี เป็นการจัดการศึกษาในลักษณะของการอบรมเลี้ยงดู และให้การศึกษาเด็กจะได้รับการพัฒนาทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญาตามวัยและความสามารถของแต่ละบุคคล โดยมีจุดมุ่งหมายคือ หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3-5 ปี มุ่งให้เด็กมีพัฒนาการทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญาที่เหมาะสมกับวัย ความสามารถและความแตกต่างระหว่างบุคคล

มีนักวิชาการศึกษาได้ให้ความหมายของหลักสูตร ในเชิงทฤษฎีไว้คล้าย ๆ กันดังนี้ สุนทร ศรีธนะ (2546, หน้า 131) ได้ให้ความหมายของหลักสูตรไว้ว่า หมายถึง เอกสารที่บรรจุแผนงาน/ โครงการ และเนื้อหากิจกรรมต่าง ๆ ที่จัดให้แก่ผู้เรียน เพื่อพัฒนาผู้เรียนทั้งในด้านความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมต่าง ๆ อันพึงปรารถนาของสังคมนั้น ๆ อันจะทำให้ผู้เรียนสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขโดยที่แผนงาน หรือ โครงการนั้น ๆ จะต้องมีการประกอบที่ประกอบที่สมบูรณ์มีจุดมุ่งหมายชัดเจน มีการกำหนดเนื้อหาสาระประสบการณ์ที่มีคุณค่าต่อผู้เรียน มีแนวทางการดำเนินงานที่เป็นระบบระเบียบมีการนำแผนงาน และโครงการนั้นไปปฏิบัติในสถาบันการศึกษาจนทำให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมจนสามารถวัดผล และประเมินผลการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียนได้

สิริกุล ฉวีวรรณ (2546, หน้า 21) ได้กล่าวว่า หลักสูตรที่ดีนั้น ความเป็นหลักสูตรที่ตอบสนองความต้องการความสนใจของผู้เรียนอันสอดคล้องกับความต้องการของชีวิตที่เหมาะสมที่สุด ได้แก่ สภาพทางเศรษฐกิจ การเปลี่ยนแปลงทางสังคม และวัฒนธรรมทางการศึกษา สภาพแวดล้อมทางจิตวิทยาที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ สภาพทางการเมืองการปกครอง สภาพทางด้านขนบธรรมเนียมประเพณี ค่านิยม และคุณธรรม

ขอบข่ายของหลักสูตร

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2547, หน้า 48) ได้กำหนดจุดมุ่งหมาย ซึ่งถือเป็นมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ดังนี้

1. ร่างกายเจริญเติบโตตามวัยและมีสุขนิสัยที่ดี
2. กล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็กแข็งแรง ใช้ได้อย่างคล่องแคล่ว และประสานสัมพันธ์กัน
3. มีสุขภาพจิตดีและมีความสุข
4. มีคุณธรรม จริยธรรม และมีจิตใจที่ดีงาม
5. ชื่นชม และแสดงออกทางศิลปะ ดนตรี การเคลื่อนไหว และรักการออกกำลังกาย
6. ช่วยเหลือตนเองได้เหมาะสมกับวัย
7. รักธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรมและความเป็นไทย
8. อยู่ร่วมกับผู้อื่น ได้อย่างมีความสุขและปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมในระบบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
9. ใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมตามวัย
10. มีความสามารถในการคิด และการแก้ปัญหาได้เหมาะสมกับวัย
11. มีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์
12. มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้และมีทักษะในการแสวงหาความรู้

คุณลักษณะตามวัย

คุณลักษณะตามวัยเป็นความสามารถตามวัยหรือพัฒนาการตามธรรมชาติเมื่อเด็กมีอายุถึงวัยนั้น ๆ ผู้สอนจำเป็นต้องทำความเข้าใจคุณลักษณะตามวัยของเด็กอายุ 3-5 ปี เพื่อนำไปพิจารณาจัดประสบการณ์ให้เด็กแต่ละวัยได้อย่างถูกต้องเหมาะสม ขณะเดียวกันจะต้องสังเกตเด็กแต่ละคนซึ่งมีความแตกต่างระหว่างบุคคล เพื่อนำข้อมูลไปช่วยในการพัฒนาเด็กให้เต็มตามความสามารถและศักยภาพ พัฒนาในแต่ละช่วงอายุอาจเร็วหรือช้ากว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้และการพัฒนาจะเป็นไปอย่างต่อเนื่อง และสังเกตพบว่าเด็กไม่มีความก้าวหน้าอย่างชัดเจนต้องพาเด็กไปปรึกษาผู้เชี่ยวชาญหรือแพทย์เพื่อช่วยเหลือ และแก้ไขได้อย่างทันท่วงที

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2542, หน้า 59) ได้กล่าวถึงขอบข่ายของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยว่าเด็กทุกคนมีสิทธิที่จะได้รับการเลี้ยงดู และส่งเสริมพัฒนาการตลอดจนการเรียนรู้ที่เหมาะสม ด้วยปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างเด็กกับพ่อแม่ เด็กกับผู้เลี้ยง หรือบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในการอบรมเลี้ยงดู และให้การศึกษาเด็กปฐมวัย เพื่อให้เด็กมีโอกาสพัฒนาตนเองตามลำดับขั้นของพัฒนาการทุกด้านอย่างสมดุล และเต็มศักยภาพโดยกำหนดขอบเขต ดังนี้

1. ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ และพัฒนาการที่ครอบคลุมเด็กปฐมวัยทุกประเภท
 2. ยึดหลักอบรมเลี้ยงดู และให้การศึกษามุ่งเน้นเด็กเป็นสำคัญ โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลและวิถีชีวิตเด็กตามบริบทของชุมชน สังคม และวัฒนธรรมไทย
 3. พัฒนาเด็กโดยองค์รวมผ่านการเล่น และกิจกรรมที่เหมาะสมกับวัย
 4. จัดประสบการณ์เรียนรู้ให้สามารถดำรงชีวิตประจำวันได้อย่างมีคุณภาพและมีความสุข
 5. ประสานความร่วมมือระหว่างครอบครัว ชุมชน และสถานศึกษาในการพัฒนาเด็ก
- สรุปว่าหลักสูตรคือหัวใจสำคัญในการจัดกระบวนการเรียนการสอน ดังนั้นการจัดหลักสูตรจึงควรจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ยึดหลักการอบรมเลี้ยงดูเด็กโดยเน้นเด็กเป็นสำคัญ มีการบริหารหลักสูตรภายในโรงเรียนได้อย่างครบถ้วน

1.3 ด้านสื่อการสอน

สื่อการสอนเป็นส่วนประกอบสำคัญของการเรียนการสอน มีผู้ให้ความหมายไว้ ดังนี้

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2551) ได้กล่าวว่า สื่อเป็นตัวกลางในการถ่ายทอดเรื่องราวเนื้อหาจากผู้ส่ง ไปยังผู้รับในการเรียนการสอน สื่อเป็นตัวกลางการนำความรู้จากผู้สอนสู่เด็ก ทำให้เกิดการเรียนรู้ตามจุดประสงค์ที่วางไว้ ทำให้เด็กได้รับประสบการณ์ตรง ทำให้สิ่งที่เป็นนามธรรมเข้าใจยากกลายเป็นรูปธรรมที่เด็กเข้าใจง่ายเรียนรู้ได้ง่าย รวดเร็ว เพลิดเพลิน เกิดการเรียนรู้และค้นพบด้วยตนเอง

สื่อประกอบกิจกรรมเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัยทั้งทางร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ควรมีสื่อทั้งที่เป็นประเภท 2 มิติ และ/ หรือ 3 มิติ ที่เป็นสื่อของจริงสื่อธรรมชาติ สื่อที่อยู่ใกล้ตัว สะท้อนวัฒนธรรมสื่อที่ปลอดภัยต่อตัวเด็ก สื่อเพื่อพัฒนาเด็กในด้านต่าง ๆ ให้ครบถ้วน สื่อที่เอื้อให้เด็กเรียนรู้ผ่านประสาทสัมผัสทั้งห้า โดยการจัดการใช้สื่อเริ่มต้นจาก สื่อของจริง ภาพถ่าย ภาพโครงร่าง และสัญลักษณ์ ทั้งนี้การใช้สื่อต้องเหมาะสมกับวัยวุฒิ ภาวะความแตกต่างระหว่างบุคคล ความสนใจ และความต้องการของเด็กที่หลากหลาย

ขอบข่ายของสื่อการสอน

มีผู้กล่าวถึงขอบข่ายของสื่อการสอนของเด็กระดับปฐมวัยไว้ ดังนี้

นันทิยา น้อยจันทร์ (2548, หน้า 149) ได้กล่าวถึงขอบข่ายของสื่อว่าควรมีความครอบคลุมถึงสิ่งต่าง ๆ ดังนี้

1. เลือกให้ตรงจุดมุ่งหมาย และเรื่องที่สอน
2. เลือกให้เหมาะสมกับวัยและความสามารถของเด็ก

3. เลือกให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมของท้องถิ่นที่เด็กอยู่ หรือตามสถานภาพของสถานศึกษา

4. มีวิธีการใช้ง่ายและนำไปใช้ได้หลายกิจกรรม

5. มีความถูกต้องตามเนื้อหาและทันสมัย

6. มีคุณภาพดี เช่น ภาพชัดเจน ขนาดเหมาะสม ไม่ใช่สีสะท้อนแสง

7. เลือกสื่อที่เด็กเข้าใจง่ายในเวลาสั้น ๆ ไม่ซับซ้อน

8. เลือกสื่อที่สามารถสัมผัสได้

9. เลือกสื่อที่ใช้ฝึกและส่งเสริมการคิดเป็น ทำเป็น และกล้าแสดงความคิดเห็น

1.4 ด้านการสอน

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เป็นกระบวนการในการพัฒนาแนวการจัดประสบการณ์ จัดว่าเป็นวิธีการและขั้นตอนอันสำคัญในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัย เนื่องจากส่งผลให้การจัดประสบการณ์ถูกจัดได้อย่างเหมาะสม และถูกต้องกับพัฒนาการและหลักการเรียนรู้ของเด็กวัยนี้ ซึ่งกระบวนการในการวางแผนการจัดประสบการณ์ประกอบด้วย การจัดลำดับการเลือกการสร้างสมดุล และการวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องจากหลาย ๆ ทางที่เพื่อวางแผนแนวการจัดประสบการณ์เพื่อให้เหมาะสมกับผู้เรียน (สิริมา ภิญโญนันตพงษ์, 2545, หน้า 28) การเรียนการสอนเป็นหัวใจสำคัญอย่างยิ่งในการดำเนินงานของโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพ เอื้อต่อการพัฒนา และส่งเสริมให้นักเรียนได้รับการพัฒนาครบทุกด้าน (โชติรส โสภณมณี, 2543, หน้า 35)

การจัดการเรียนการสอนให้นักเรียนได้ฝึกคิด ปฏิบัติจริง ประเมิน และปรับปรุงตนเอง เป็นการจัดการเรียนการสอนที่เน้นให้นักเรียนได้ฝึกคิดในลักษณะต่าง ๆ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ การแก้ปัญหาจากสถานการณ์ต่าง ๆ กัน รวมทั้งจัดกิจกรรมให้นักเรียนนำความรู้ไปใช้ในการปฏิบัติจริง ประเมินผลการปฏิบัติ และปรับปรุงแก้ไขตนเอง เช่น การฟัง การถาม การอ่าน การเขียน การค้นคว้าทดลอง เป็นต้น (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2542, หน้า 45-46)

การจัดประสบการณ์ให้กับเด็กปฐมวัยเป็นการจัดกิจกรรมแบบบูรณาการให้เด็กได้เรียนรู้ผ่านการเล่นและได้รับการพัฒนาการในทุก ๆ ด้าน ทั้งทางร่างกาย อารมณ์-จิตใจสังคมและสติปัญญาและครุควรรศึกษาหลักสูตร โดยเฉพาะในส่วนที่ต้องยึดเป็นหลักสำคัญ ดังนี้

1. เป็นการจัดการศึกษาให้ครอบคลุมเด็กทุกประเภทที่มีอายุ 3-6 ปี

2. เป็นการพัฒนาเด็กโดยยึดหลักการอบรมเลี้ยงดูและการให้การศึกษากลับ

3. เป็นการพัฒนาโดยองค์รวมทั้งร่างกาย อารมณ์-จิตใจ สังคมและสติปัญญาผ่านกิจกรรมการเล่นที่เหมาะสมกับวัย วุฒิภาวะและความแตกต่างระหว่างบุคคล

4. เป็นการจัดประสบการณ์ให้เด็กสามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีคุณภาพและมีความสุข

5. เป็นการพัฒนาเด็กโดยบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย

6. เป็นการพัฒนาเด็กโดยครอบครัวและชุมชนมีส่วนร่วม

7. คณะกรรมการจัดทำแนวการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2542, หน้า 32-34) ได้กำหนดกิจกรรมหลักที่ควรจัดให้แก่เด็กเป็นประจำทุกวัน มีดังนี้

7.1 กิจกรรมเคลื่อนไหว และจังหวะเป็นกิจกรรมที่จัดให้เด็กได้เคลื่อนไหวส่วนต่าง ๆ ของร่างกายจะเห็นได้ว่าการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เป็นกระบวนการขั้นตอนที่สำคัญในการพัฒนาเด็กให้บรรลุจุดประสงค์ด้านการพัฒนา และการเตรียมความพร้อมในระดับสูงต่อไป

7.2 กิจกรรมเสริมประสบการณ์เป็นกิจกรรมที่อยู่ในวงกลม หรือกิจกรรมที่เป็นกลุ่มย่อย กลุ่มใหญ่ ซึ่งจัดให้เด็กได้มีโอกาส ฟัง พูด สังเกต คิด และปฏิบัติเพื่อให้เกิดความคิดและปฏิบัติเพื่อให้เกิดความคิดรวบยอดเกี่ยวกับเรื่องที่เรียน โดยจัดในลักษณะต่าง ๆ สนทนา นิทาน สาธิต การทดลอง ทักษะศึกษา ประกอบอาหาร เชิญวิทยากรมาพูดคุย ฯลฯ

7.3 กิจกรรม เป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้เด็กได้เล่นอย่างอิสระตามมุมต่าง ๆ เช่น มุมประสบการณ์ และศูนย์การเรียนรู้ที่จัดไว้ภายในห้องเรียน เช่น มุมบล็อก มุมวิทยาศาสตร์ หรือมุมธรรมชาติ มุมหนังสือ มุมบทบาทสมมุติ มุมต่าง ๆ เหล่านี้เด็กมีโอกาสได้เลือกเล่นได้อย่างเสรี

7.4 กิจกรรมสร้างสรรค์เป็นกิจกรรมที่ช่วยพัฒนาเด็กให้แสดงออกทางอารมณ์ ความรู้สึก ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ โดยใช้ศิลปะและวิธีการต่าง ๆ เป็นเครื่องมือ เช่น การวาดภาพ ปั้น ระบายสี พิมพ์ภาพ ฉีกปะ การประดิษฐ์คิดค้นสิ่งแปลกใหม่

7.5 กิจกรรมกลางแจ้ง เป็นกิจกรรมการเล่นเครื่องสนาม เล่นของเล่นประเภทลากจูง เล่นทราย เล่นน้ำ ถีบจักรยานสามล้อ เคลื่อนไหวข้ามเครื่องกีดขวาง เล่นเกมต่าง ๆ ในการเล่นกลางแจ้งนั้นเป็นการตอบสนองความต้องการตามธรรมชาติของเด็ก ช่วยให้เด็กมีร่างกายแข็งแรง อารมณ์จิตใจเบิกบาน สดชื่นแจ่มใส มีโอกาสปฏิสัมพันธ์กับเด็ก และผู้ใหญ่ทำรู้บทบาทของการเล่น และการอยู่ร่วมกัน

7.6 กิจกรรมเกมการศึกษา เกมการเล่นที่ช่วยพัฒนาสติปัญญา การคิดของเด็กช่วยพัฒนากล้ามเนื้อเล็ก การประสานสัมพันธ์ระหว่างมือกับตา มีกติกาง่าย ๆ เด็กสามารถเล่นคนเดียว หรือสามารถเล่นเป็นกลุ่มก็ได้ เกมการศึกษาที่เหมาะสมสำหรับเด็กวัย 3-6 ปี เช่น เกมจับคู่ แยก

ประเภท จัดหมวดหมู่ เรียงลำดับ ต่อภาพเหมือนหรือโดมิโน ลอตโตภาพตัดต่อ เกมต่อตามแบบ เกมร้อยลูกปัดตามแบบ ฯลฯ เกมการศึกษาที่กล่าวมาทั้งหมดนี้ช่วยให้เด็กรู้จักสังเกตคิดหาเหตุผล และเกิดความคิดรวบยอดเกี่ยวกับสี รูปร่าง จำนวน ประเภทและความสัมพันธ์เกี่ยวกับพื้นที่และ ระยะ

การจัดการเรียนการสอนระดับปฐมวัยจะใช้คำว่าจัดประสบการณ์ หรือจัดกิจกรรมแทน คำว่าการเรียนการสอน ซึ่งมีผู้ได้ให้ความหมายไว้ ดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2541, หน้า 58) ได้ให้ความหมาย ของการจัดประสบการณ์และการจัดสภาพแวดล้อมทั้งภายใน และภายนอกให้กับเด็กปฐมวัย โดยให้ ได้รับประสบการณ์และการจัดสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกให้กับเด็กปฐมวัย โดยให้ได้รับ ประสบการณ์ตรงจากการเล่น ลงมือปฏิบัติซึ่งจะทำให้เกิดการเรียนรู้ที่ดี และเพื่อส่งเสริมพัฒนาการ ได้ครบทั้ง 4 ด้าน โดยมีมุ่งหมายให้อ่านออกเขียนได้ดังเช่นในระดับประถมศึกษา แต่เป็นการปู พื้นฐานที่จำเป็นต่อการเรียนรู้ เช่น ทักษะด้านการสังเกตผ่านประสบการณ์ทั้งห้า

เยวนารถ เลาหบรรจง (2545, หน้า 30) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การจัดประสบการณ์เป็น การจัดเตรียมสภาพแวดล้อมทั้งภายใน และภายนอกห้องเรียนตลอดจน สื่อ อุปกรณ์ซึ่งพร้อมที่จะ ให้เด็กเรียนรู้ด้วยการลงมือปฏิบัติโดยตรงกับสิ่งเหล่านั้นเพื่อให้เกิดการขยายประสบการณ์และ การเรียนรู้ไปสู่การพัฒนา ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม จิตใจและสติปัญญาที่เหมาะสมกับวัยและ พัฒนาการ

เยวภา เตชะคุปต์ (2542, หน้า 118) กล่าวถึงหลักการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย ไว้ดังนี้

1. ประสบการณ์การเรียนรู้ควรสอดคล้องกับพัฒนาการของผู้เรียน
2. ประสบการณ์การเรียนรู้ควรจัดให้เหมาะสมกับความสนใจ และความต้องการของ ผู้เรียน
3. ประสบการณ์การเรียนรู้ควรจัดให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของสิ่งที่เรียน และ ควรให้ผู้เรียนควรมีโอกาส คิดเป็น แก้ปัญหาเป็น เป็นผู้มีความคิดริเริ่ม
4. ประสบการณ์การเรียนรู้ที่จัดควรเป็นสิ่งที่มีความหมายต่อตัวผู้เรียน กล่าวคือ เป็นสิ่งที่ เกี่ยวข้องกับผู้เรียน เป็นประโยชน์ต่อตัวผู้เรียนและใช้ได้ในชีวิตประจำวัน
5. กิจกรรมที่นำมาใช้ในการจัดประสบการณ์ ควรมีวิธีจูงใจ ได้รับความสนใจของผู้เรียน ไม่ให้ซ้ำซากจำเจ ควรให้ผู้เรียนเกิดความสนุกสนาน เน้นการปฏิบัติและ ได้ร่วมกิจกรรม

ขอบข่ายการสอน

ในการจัดประสบการณ์ให้กับนักเรียนระดับปฐมวัยนั้น โดยทั่วไปจะต้องมีการตั้งจุดมุ่งหมายที่มุ่งถึงผลการพัฒนาการของนักเรียนเป็นสำคัญ จึงต้องมีการกำหนดขอบข่ายของการจัดประสบการณ์ ซึ่งมีนักวิชาการได้กำหนดขอบข่ายของการจัดประสบการณ์ไว้ ดังนี้

นันทิยา น้อยจันทร์ (2548, หน้า 129) ได้กล่าวถึงขอบข่ายของการจัดประสบการณ์ไว้ว่า การจัดประสบการณ์ต่าง ๆ ให้กับเด็กนั้นมีจุดประสงค์เพื่อให้เด็กมีพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน คือด้านร่างกาย ด้านสติปัญญา ด้านอารมณ์-จิตใจ และด้านสติปัญญา ดังต่อไปนี้

1. พัฒนาการด้านร่างกาย

- 1.1 เพื่อพัฒนาร่างกายให้เจริญเติบโตตามวัย
- 1.2 เพื่อพัฒนากล้ามเนื้อ และประสาทสัมผัสให้สัมพันธ์กัน
- 1.3 เพื่อปลูกฝังสุขนิสัยที่ดีในการรักษาสุขภาพอนามัยของตนเองและผู้อื่น

2. พัฒนาการด้านสติปัญญา

- 2.1 เพื่อพิจารณาและส่งเสริมการใช้ภาษาในการสื่อความหมาย
- 2.2 เพื่อให้รู้จักสังเกต การคิดอย่างมีลำดับขั้นตอนอย่างมีเหตุผล
- 2.3 เพื่อพัฒนา และส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ และความสามารถในการแก้ปัญหา
- 2.4 เพื่อปลูกฝังให้เป็นคนรักการเรียนรู้มีประสบการณ์ที่จะศึกษาขั้นต่อไป

3. พัฒนาการด้านอารมณ์-จิตใจ และสังคม

- 3.1 เพื่อให้มีสุขภาพจิตดีมีอารมณ์ร่าเริงแจ่มใส
- 3.2 เพื่อให้รู้จักควบคุมอารมณ์ของตนเองในการทำงานและอยู่ร่วมกับผู้อื่น
- 3.3 เพื่อปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรม
- 3.4 เพื่อปลูกฝังค่านิยมไทย
- 3.5 เพื่อปลูกฝังให้รักชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์
- 3.6 เพื่อให้รู้จักตนเอง และบุคคลที่อยู่ใกล้ชิด
- 3.7 เพื่อปลูกฝังให้มีสังคมที่ดีที่สามารถทำงานและอยู่ร่วมกันผู้อื่นได้
- 3.8 เพื่อปลูกฝังให้รู้จักปฏิบัติตามกฎ และระเบียบของสังคมได้
- 3.9 เพื่อส่งเสริมให้มีวินัยในตนเอง และมีความรับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย
- 3.10 เพื่อปลูกฝังให้เกิดความสนใจมีบทบาทในการรักษาธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม
- 3.11 เพื่อให้รู้จักถึงความสำคัญของครอบครัวสังคม และชุมชนของตน
- 3.12 เพื่อให้รู้จักปรับตัวให้เข้ากับสังคม และอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

1.5 ด้านการประเมินพัฒนาการ

การประเมินพัฒนาการ หมายถึงกระบวนการสังเกตพฤติกรรมของเด็กในการทำกิจกรรมและจดบันทึกลงในเครื่องที่ผู้สอนสร้างขึ้น หรือกำหนดอย่างต่อเนื่องเพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมที่เด็กแสดงออกในแต่ละครั้งเป็นข้อมูลในการพัฒนากิจกรรมให้เด็กได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2545, หน้า 76)

การประเมินการพัฒนารเด็กปฐมวัยเป็นกระบวนการต่อเนื่อง และเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมปกติตามตารางกิจกรรมประจำวัน และครอบคลุมพัฒนาการของเด็กทุกด้าน ได้แก่ ด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา เพื่อนำผลมาใช้ในการจัดกิจกรรม หรือ ประสิทธิภาพพัฒนาเด็กให้เต็มศักยภาพของแต่ละบุคคล ด้วยเหตุนี้ผู้สอนซึ่งเป็นผู้ทำหน้าที่ประเมินพัฒนาการเด็กให้เต็มตามศักยภาพของแต่ละคนความเข้าใจในพัฒนาการเด็กวัย 3-5 ปี เป็นอย่างดี และต้องเข้าใจโครงสร้างของการประเมินอย่างละเอียดว่าจะประเมินเมื่อไหร่ และอย่างไร ต้องมีความสามารถในการเลือกเครื่องมือ และวิธีการจะใช้อย่างถูกต้องจึงจะทำให้ผลการประเมินนั้นเที่ยงตรง และเชื่อถือได้ การประเมินพัฒนาการอาจทำได้หลายวิธีแต่วิธีที่ง่ายต่อการปฏิบัติ และนิยมใช้กันมากคือ การสังเกต ซึ่งต้องทำอย่างต่อเนื่อง และบันทึกไว้เป็นหลักฐานอย่างสม่ำเสมอ

ขอบข่ายของการประเมินพัฒนาการ

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยพุทธศักราช 2546 ได้กำหนดถึงหลักการประเมินผลพัฒนาการเด็กอายุ 3-5 ปี ว่าเป็นการประเมินพัฒนาการทางด้านร่างกาย อารมณ์-จิตใจ สังคม และสติปัญญาโดยถือเป็นกระบวนการต่อเนื่องและเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมปกติ ที่จัดให้เด็กในแต่ละวันทั้งนี้ให้นำข้อมูลการประเมินมาพิจารณาปรับปรุงวางแผนการจัดกิจกรรม เพื่อส่งเสริมให้เด็กแต่ละคนได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพ การประเมินผลพัฒนาการควรยึดหลักการ ดังต่อไปนี้

1. ต้องประเมินพัฒนาการเด็กได้ครบทุกด้าน
2. ประเมินเป็นรายบุคคลอย่างสม่ำเสมอต่อเนื่องตลอดปี
3. สภาพการประเมินควรมีลักษณะเช่นเดียวกับการปฏิบัติกิจกรรมประจำวัน
4. ประเมินอย่างเป็นระบบ มีการวางแผน เลือกใช้เครื่องมือและจดบันทึกไว้เป็น

หลักฐาน

5. ประเมินตามสภาพจริงด้วยวิธีการหลากหลายเหมาะกับเด็กรวมทั้งใช้แหล่งข้อมูลหลาย ๆ ด้าน ไม่ควรใช้การทดสอบ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2547, หน้า 27) ได้กำหนดคุณลักษณะตามวัยที่สำคัญของเด็กอายุ 3-5 ปี ไว้ดังนี้

เด็กอายุ 3 ปี

1. พัฒนาการด้านร่างกาย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2547, หน้า 27) ได้กำหนดคุณลักษณะตามวัยที่สำคัญของเด็กอายุ 3 ปี ด้านพัฒนาการด้านร่างกาย ประกอบด้วย

- 1.1 กระโดดขึ้นลงอยู่กับที่ได้
- 1.2 รับลูกบอลด้วยมือและลำตัว
- 1.3 เดินขึ้นบันไดสลับเท้าได้
- 1.4 เขียนรูปร่างกลมตามแบบได้
- 1.5 ใช้กรรไกรมือเดียวได้

2. พัฒนาการด้านอารมณ์และจิตใจ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2547, หน้า 27) ได้กำหนดคุณลักษณะตามวัยที่สำคัญของเด็กอายุ 3 ปี พัฒนาการด้านอารมณ์และจิตใจ ประกอบด้วย

- 2.1 แสดงอารมณ์ตามความรู้สึก
- 2.2 ชอบที่จะทำให้ผู้ใหญ่พอใจ
- 2.3 กลัวการพลัดพรากจากผู้เลี้ยงดูใกล้ชิดคนน้อยลง

3. พัฒนาการด้านสังคม สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2547, หน้า 27) ได้กำหนดคุณลักษณะตามวัยที่สำคัญของเด็กอายุ 3 ปี ด้านพัฒนาการด้านสังคม ประกอบด้วย

- 3.1 รับประทานอาหารได้ด้วยตนเอง
- 3.2 ชอบเล่นแบบคู่ขนาน (เล่นของชนิดเดียวกันแต่ต่างคนต่างเล่น)
- 3.3 เล่นสมมุติได้
- 3.4 รู้จักรอคอย

4. พัฒนาการด้านสติปัญญา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2547, หน้า 27) ได้กำหนดคุณลักษณะตามวัยที่สำคัญของเด็กอายุ 3 ปี ด้านพัฒนาการด้านสติปัญญา ประกอบด้วย

- 4.1 สำรวจสิ่งต่าง ๆ ที่เหมือนกันและแตกต่างกันได้
- 4.2 บอกชื่อของตนเอง
- 4.3 ขอความช่วยเหลือเมื่อมีปัญหา
- 4.4 สนทนาโต้ตอบ/ เล่าเรื่องด้วยประโยคสั้น ๆ
- 4.5 สนใจนิทานและเรื่องราวต่าง ๆ
- 4.6 ร้องเพลงท่องคำกลอน คำคล้องจองง่าย ๆ และแสดงท่าทางเลียนแบบได้
- 4.7 รู้จักใช้คำถาม “อะไร”

4.8 สร้างผลงานตามความคิดของตนเองอย่างง่าย ๆ

4.9 อยากรู้อยากเห็นทุกอย่างรอบตัว

เด็กอายุ 4 ปี

1. พัฒนาการด้านร่างกาย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2547, หน้า 27) ได้กำหนดคุณลักษณะตามวัยที่สำคัญของเด็กอายุ 4 ปี ด้านพัฒนาการด้านร่างกาย ประกอบด้วย

- 1.1 กระโดดขาเดียวอยู่กับที่ได้
- 1.2 รับลูกบอลด้วยมือทั้งสองข้าง
- 1.3 เดินขึ้นลงบันไดสลับเท้าได้
- 1.4 เขียนรูปสี่เหลี่ยมตามแบบได้
- 1.5 ตัดกระดาษเป็นเส้นตรงได้
- 1.6 ระบายกระดาษได้ชอบอยู่นิ่ง

2. พัฒนาการด้านอารมณ์และจิตใจ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2547, หน้า 27) ได้กำหนดคุณลักษณะตามวัยที่สำคัญของเด็กอายุ 4 ปี ด้านพัฒนาการด้านอารมณ์และจิตใจ ประกอบด้วย

- 2.1 แสดงออกทางอารมณ์ได้อย่างเหมาะสมกับบางสถานการณ์
- 2.2 เริ่มรู้จักชื่นชมความสามารถ และผลงานของตนเองและผู้อื่น
- 2.3 ชอบทำทนายผู้ใหญ่
- 2.4 ต้องการให้มีคนฟังคนสนใจ

3. พัฒนาการด้านสังคม สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2547, หน้า 27) ได้กำหนดคุณลักษณะตามวัยที่สำคัญของเด็กอายุ 4 ปี ด้านพัฒนาการด้านสังคม ประกอบด้วย

- 3.1 แต่งตัวได้ด้วยตนเอง
- 3.2 เล่นร่วมกับคนอื่นได้
- 3.3 รอคอยตามลำดับก่อน-หลัง
- 3.4 แบ่งของให้คนอื่น
- 3.5 เก็บของเข้าที่ได้

4. พัฒนาการด้านสติปัญญา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2547, หน้า 27) ได้กำหนดคุณลักษณะตามวัยที่สำคัญของเด็กอายุ 4 ปี ด้านพัฒนาการด้านสติปัญญา ประกอบด้วย

- 4.1 จำแนกสิ่งต่าง ๆ ด้วยประสาทสัมผัสทั้งห้าได้
- 4.2 บอกชื่อ-นามสกุลของตนเองได้

- 4.3 พยายามแก้ปัญหาด้วยตนเองหลังจากได้รับคำชี้แนะ
- 4.4 สนทนาโต้ตอบ/ เล่าเรื่องเป็นประโยคอย่างต่อเนื่อง
- 4.5 สร้างผลงานตามความคิดของตนเอง โดยมีรายละเอียดเพิ่มเติม
- 4.6 รู้จักใช้คำถาม “ทำไม”

เด็กอายุ 5 ปี

1. พัฒนาการด้านร่างกาย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2547, หน้า 27) ได้กำหนดคุณลักษณะตามวัยที่สำคัญของเด็กอายุ 5 ปี ด้านพัฒนาการด้านร่างกาย ประกอบด้วย
 - 1.1 กระโดดขาเดียวไปข้างหน้าอย่างต่อเนื่องได้
 - 1.2 รับลูกบอลที่กระดอนขึ้นจากพื้น ได้ด้วยมือทั้งสองข้าง
 - 1.3 เดินขึ้น ลงบันไดสลับเท้าได้อย่างคล่องแคล่ว
 - 1.4 เขียนรูปสามเหลี่ยมตามแบบได้
 - 1.5 ตัดกระดาษตามแนวโค้งที่กำหนดได้
 - 1.6 ใช้ก้ำมเนื้อเล็กได้ดี เช่น ตัดกระดาษ ผูกเชือกทรงเท้า ฯลฯ
 - 1.7 ยึดตัว คล่องแคล่ว
2. พัฒนาการด้านอารมณ์ และจิตใจ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2547, หน้า 27) ได้กำหนดคุณลักษณะตามวัยที่สำคัญของเด็กอายุ 5 ปี ด้านพัฒนาการด้านอารมณ์ ประกอบด้วย
 - 2.1 แสดงท่าทางอารมณ์ได้สอดคล้องกับสถานการณ์อย่างเหมาะสม
 - 2.2 ชื่นชมความสามารถและผลงานของตนเองและผู้อื่น
 - 2.3 ยึดตัวเองเป็นศูนย์กลางน้อยลง
3. พัฒนาการด้านสังคม สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2547, หน้า 27) ได้กำหนดคุณลักษณะตามวัยที่สำคัญของเด็กอายุ 5 ปี ด้านพัฒนาการด้านสังคม ประกอบด้วย
 - 3.1 ปฏิบัติกิจวัตรประจำวันได้ด้วยตนเอง
 - 3.2 เล่นหรือทำงาน โดยมีจุดมุ่งหมายร่วมกับผู้อื่นได้
 - 3.3 พบผู้ใหญ่รู้จักไหว้ทำความเคารพ
 - 3.4 รู้จักขอบคุณเมื่อรับของขวัญจากผู้ใหญ่
 - 3.5 รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย
4. พัฒนาการด้านสติปัญญา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2547, หน้า 27) ได้กำหนดคุณลักษณะตามวัยที่สำคัญของเด็กอายุ 5 ปี ด้านพัฒนาการด้านสติปัญญา ประกอบด้วย

- 4.1 บอกความแตกต่างของกลิ่น สี เสียง รส รูปร่าง จำแนกและจัดหมวดหมู่สิ่งของได้
- 4.2 บอกชื่อ นามสกุล ของตนเองได้
- 4.3 พยายามแก้ปัญหาด้วยตนเอง
- 4.4 สนทนาโต้ตอบ/ เล่าเรื่องราวต่าง ๆ ได้
- 4.5 สร้างผลงานตามความคิดของตนเอง โดยมีรายละเอียดเพิ่มขึ้นและแปลกใหม่
- 4.6 รู้จักใช้คำถาม “ทำไม” “อย่างไร”
- 4.7 เริ่มเข้าใจสิ่งที่เป็นนามธรรม
- 4.8 นับปากเปล่าได้ถึง 20

วิธีการและเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินพัฒนาการเด็ก

ในการสรุปผลการพัฒนาการเด็กปฐมวัยแต่ละครั้งควรใช้วิธีการประเมินอย่างหลากหลายเพื่อให้ได้ข้อมูลที่สมบูรณ์ที่สุด วิธีการที่เหมาะสม และนิยมใช้ในการประเมินเด็กปฐมวัยมีด้วยกันหลายวิธี ดังต่อไปนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2545, หน้า 79)

1. การสังเกตและการบันทึก การสังเกตมีอยู่ 2 แบบ คือ การสังเกตอย่างมีระบบได้แก่ การสังเกตอย่างมีจุดมุ่งหมายที่แน่นอนตามแผนที่วางไว้ และอีกแบบหนึ่งคือการสังเกตแบบไม่เป็นทางการ เป็นการสังเกตในขณะที่เด็กทำกิจกรรมประจำวัน และเกิดพฤติกรรมที่ไม่คาดคิดว่าจะเกิดขึ้นและผู้สอนจดบันทึกไว้ การสังเกตเป็นวิธีการที่ผู้สอนใช้ในการศึกษาพัฒนาการของเด็ก เมื่อมีการสังเกตก็ต้องมีการบันทึกผู้สอนควรทราบว่าควรจะบันทึกอะไร การบันทึกพฤติกรรมมีความสำคัญอย่างยิ่งที่ต้องทำอย่างสม่ำเสมอเนื่องจากเด็กเจริญเติบโต และเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว จึงต้องนำมาบันทึกเป็นหลักฐานไว้อย่างชัดเจน การสังเกต และการบันทึกพัฒนาการเด็กสามารถใช้แบบง่าย ๆ คือ

- 1.1 แบบบันทึกพฤติกรรมใช้บันทึกพฤติกรรมเฉพาะอย่าง โดยบรรยายพฤติกรรมเด็ก ผู้บันทึกต้องบันทึกวัน เดือน ปีเกิดของเด็ก และวัน เดือน ปี ที่ทำการบันทึกแต่ละครั้งควรใช้เวลาในการสังเกตและเฝ้าดูเด็ก เพื่อให้ทราบว่าเด็กแต่ละคนมีจุดเด่นความต้องการความสนใจและต้องการความช่วยเหลือในเรื่องใดทั้งนี้ครูต้องกำหนดเวลาแนวทางที่ชัดเจนและจดบันทึกไว้เพื่อนำมาใช้ในการวิเคราะห์และสรุป

- 1.2 การบันทึกรายวันเป็นการบันทึกเหตุการณ์หรือประสบการณ์ที่เกิดขึ้นในชั้นเรียนทุกวัน ถ้าหากบันทึกรูปแบบการบรรยาย ก็มักจะบันทึกเฉพาะเด็กรายที่ต้องการศึกษา ข้อดีของการบันทึกรายวันคือการใช้ให้เห็นความสามารถเฉพาะอย่างของเด็ก จะช่วยกระตุ้นให้ผู้สอนพิจารณาปัญหาของเด็กรายบุคคล ช่วยให้ผู้เชี่ยวชาญมีข้อมูลมากขึ้นสำหรับวินิจฉัยเด็กว่าสมควร

ได้รับคำปรึกษาเพื่อลดปัญหาและเสริมสร้างพัฒนาการของเด็กได้อย่างถูกต้อง นอกจากนี้ยังช่วยชี้ให้เห็นข้อดี ข้อเสียของการจัดกิจกรรม และประสบการณ์ได้เป็นอย่างดี

1.3 แบบสำรวจรายการช่วยให้สามารถวิเคราะห์เด็กแต่ละคนได้ค่อนข้างละเอียดเหมาะสมกับเด็กระดับปฐมวัยแบบสำรวจนี้จะทำให้ผู้สอนทราบถึงพฤติกรรมของเด็กแล้วทำให้ผู้สอนสามารถกำหนดพฤติกรรมที่ต้องการประเมินได้ตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์และคุณลักษณะตามวัย

2. การสนทนาสามารถใช้การสนทนาได้ทั้งเป็นกลุ่มและเป็นรายบุคคลเพื่อประเมินความสามารถในการแสดงความคิดเห็นและพัฒนาการทางการใช้ภาษาของเด็กและบันทึกผลการสนทนาลงแบบบันทึกพฤติกรรมหรือบันทึกรายวัน ครูสามารถใช้การสนทนากับเด็กได้ทั้งแบบรายบุคคล และเป็นกลุ่มอย่างสอดคล้องกับกิจกรรมประจำวันเพื่อประเมินความสามารถในการแสดงความคิดเห็น พัฒนาการทางการใช้ภาษา ฯลฯ เช่น เมื่อครูเล่านิทานให้เด็กฟังแล้วครูอาจถามคำถามให้เด็กแสดงความคิดเห็นจากเรื่องที่ฟัง เพื่อให้รู้ความคิดของเด็กทั้งนี้ครูควรจดบันทึกคำพูดของเด็กไว้เพื่อการวิเคราะห์ และปรับการจัดประสบการณ์ให้เหมาะสมต่อไปในกรณีที่ต้องการสนทนากับเด็กเป็นรายบุคคล ครูควรพูดคุยในสถานะที่เหมาะสม ไม่ทำให้เด็กเครียดหรือเกิดความวิตกกังวล

3. การสัมภาษณ์ด้วยวิธีพูดคุยกับเด็กเป็นรายบุคคลและควรจัดในสถานะแวดล้อมที่เหมาะสมเพื่อไม่ให้เกิดความเครียดและวิตกกังวลผู้สอนควรใช้คำถามที่เหมาะสมและให้โอกาสเด็กได้คิดและตอบอย่างอิสระจะทำให้ผู้สอนสามารถประเมินความสามารถทางสติปัญญาของเด็กและค้นพบศักยภาพในตัวเด็กได้โดยบันทึกข้อมูลลงในแบบสัมภาษณ์

4. การเก็บรวบรวมผลงานที่แสดงออกถึงความก้าวหน้าแต่ละด้านของเด็กเป็นรายบุคคล โดยเก็บรวบรวมไว้ในแฟ้มผลงาน (Portfolio) ซึ่งเป็นวิธีที่จัดระบบข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับเด็กโดยใช้ข้อมูลต่าง ๆ รวบรวมเอาไว้อย่างมีจุดมุ่งหมายที่ชัดเจนแสดงความเปลี่ยนแปลงของพัฒนาการแต่ละด้าน นอกจากนี้ยังรวมเครื่องอื่น ๆ เช่นแบบสอบถามผู้ปกครองแบบสังเกตพฤติกรรมแบบบันทึกสุขภาพอนามัย ฯลฯ เอาไว้ในแฟ้มผลงาน เพื่อผู้สอนจะได้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับตัวอย่างชัดเจนและถูกต้อง การเก็บผลงานเด็กจะไม่ถือว่าเป็นการประเมินผลดำเนินงานแต่ละชิ้นถูกรวบรวมไว้โดยไม่ได้รับการประเมินจากผู้สอน และไม่ได้นำผลงานมาปรับปรุงพัฒนาเด็กหรือปรับปรุงการสอนของผู้สอน ดังนั้น จึงเป็นการเก็บสะสมผลงานเท่านั้น เช่น แฟ้มผลงานขีดเขียนงานศิลปะจะเป็นแค่แฟ้มผลงานเด็กถ้าไม่มีการประเมิน แฟ้มผลงานนี้จะเป็นเครื่องมือการประเมินต่อเมื่องานที่สะสมแต่ละชิ้นถูกใช้ในการบอกความก้าวหน้า ความต้องการของเด็ก และการเก็บสะสมอย่างต่อเนื่องและสร้างสรรค์โดยผู้สอน และเด็ก

5. การเจริญความเจริญเติบโตของเด็ก ตัวชี้วัดของการเจริญเติบโตของเด็กที่ใช้ทั่ว ๆ ไป ได้แก่ น้ำหนัก ส่วนสูง เส้นรอบศีรษะ ฟัน และการเจริญเติบโตของกระดูก แนวทางการประเมินความเจริญเติบโตมีดังนี้

5.1 การประเมินการเจริญเติบโต โดยการชั่งน้ำหนัก วัดส่วนสูงเด็กแล้วนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ปกติในกราฟแสดงน้ำหนักตามเกณฑ์อายุของกระทรวงสาธารณสุข ซึ่งใช้สำหรับติดตามความเจริญเติบโตของเด็กโดยรวม

5.2 การวัดรอบศีรษะ มีความสำคัญกับการติดตามความเจริญเติบโตของสมองในเด็กที่มีเส้นรอบศีรษะเล็กกว่าปกติเมื่อเปรียบเทียบกับวัยอาจแสดงถึงความผิดปกติของสมอง เช่น สมองเล็กกว่าปกติ หรือกะโหลกศีรษะเชื่อมเร็วกว่าปกติ ซึ่งหากวินิจฉัยได้เร็วและส่งต่อเด็กไปรักษาได้ทันท่วงทีอาจช่วยแก้ไขความพิการนี้ได้ ในทำนองเดียวกันถ้าเส้นรอบศีรษะวัดได้มากกว่าปกติเมื่อเปรียบเทียบกับวัยเด็ก ซึ่งแสดงถึงเด็กมีหัวโตกว่าปกติ อาจเกิดจากมีน้ำในสมองมากกว่าปกติโรคนี้หากวินิจฉัยได้เร็วและได้รับการรักษาทันท่วงทีก็จะช่วยแก้ไขเป็นปกติได้เช่นกันจึงควรวัดเส้นรอบศีรษะในเด็กอายุต่ำกว่า 2 ปี ทุกครั้งที่รับบริการการตรวจสุขภาพ

5.3 การตรวจสุขภาพปากและฟัน คือการตรวจสอบ และรักษาสิ่งผิดปกติของฟันและปาก การรักษาฟันและปากสะอาดและมีสุขภาพดีอยู่เสมอ ผู้สอนควรแนะนำให้ผู้ปกครองพาเด็กไปให้ทันตแพทย์ตรวจอย่างสม่ำเสมอปีละ 1-2 ครั้ง นอกจากนี้ผู้สอนควรเข้าใจวิธีการดูแลฟัน

5.4 การได้รับวัคซีนป้องกันโรคพื้นฐานการให้ภูมิคุ้มกันโรคต่าง ๆ แก่เด็กเป็นสิ่งสำคัญเพราะจะทำให้เด็กไม่เป็นโรคต่าง ๆ เช่น โรคตับอักเสบ โรคโปลิโอ บาดทะยัก ไอกรน และอื่น ๆ ซึ่งอาจทำให้เด็กพิการหรือถึงแก่ชีวิตได้ กำหนดเวลาการให้ภูมิคุ้มกันโรคที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนดไว้ในสมุดบันทึกสุขภาพแม่และเด็ก พ.ศ. 2545 วัคซีนจำเป็นตามแผนการสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนดให้เด็กไทยทุกคนต้องได้รับโดยเป็นวัคซีนป้องกันโรคสำคัญ ๆ ที่ติดต่อได้ง่าย หรือโรคที่ก่อให้เกิดอาการรุนแรงอันตรายในเด็กทั้งหมด 10 โรคคือ

5.4.1 วัคซีนบีซีจี ป้องกันวัณโรค (BCG) วัณโรค เป็นโรคที่เกิดจากการติดเชื้อวัณโรค (เชื้อไมโครแบคทีเรีย) ทำให้มีอาการไข้เรื้อรัง หรืออ่อนเพลีย น้ำหนักลดเป็นอาการเด่น ร่วมกับอาการอื่น ๆ ตามตำแหน่งที่เป็นโรค เช่น วัณโรคปอดจะมีอาการไอเรื้อรัง โรคต่อมน้ำเหลืองจะมีต่อมน้ำเหลืองโต วัณโรคเยื่อหุ้มสมองจะมีอาการชักหมดสติได้ การติดต่อกันเกิดจากการสูดดมเชื้อที่แพร่กระจายมาจากการไอจามของผู้ที่เป็นโรค วัคซีนที่ใช้ป้องกันวัณโรคในปัจจุบัน (วัคซีนบีซีจี) สามารถป้องกันวัณโรค โดยเฉพาะชนิดรุนแรงได้เป็นส่วนใหญ่และป้องกันวัณโรคปอดได้

เพียงบางส่วน เด็กแรกเกิดทุกคนต้องได้รับวัคซีนบีซีจีให้เพียงครั้งเดียวเท่านั้นพอ ถึงแม้จะไม่มีแผลเป็นจากวัคซีนบีซีจีเกิดขึ้นก็ไม่มีความจำเป็นต้องฉีดซ้ำใหม่

5.4.2 วัคซีนป้องกันโรคตับอักเสบบี (HB) โรคไวรัสตับอักเสบบี โรคจากการติดเชื้อไวรัสตับอักเสบบีโดยการสัมผัสกับเลือด หรือสารคัดหลั่งของผู้ที่ติดเชื้อผ่านทางบาดแผลบนผิวหนัง การใช้ของใช้ส่วนตัวที่ปนเปื้อนกับเลือด หรือสารคัดหลั่งต่าง ๆ เช่น มีดโกน แปรงสีฟัน การมีเพศสัมพันธ์โดยไม่สวมถุงยางอนามัยการใช้เข็มฉีดยาร่วมกัน และจากมารดาสู่ทารก โดยการสัมผัสกับเลือด และสารคัดหลั่งที่มีเชื้อไวรัสในขณะคลอดการติดเชื้ออาจทำให้เกิดโรคที่มีอาการรุนแรง ตัวเหลือง ตาเหลือง เบื่ออาหาร ท้องเสีย คลื่นไส้ อาเจียน เหนื่อยง่าย ปวดเมื่อยตามตัว หากร่างกายไม่สามารถกำจัดเชื้อได้จะกลายเป็นพาหะของโรคซึ่งนอกจากจะแพร่เชื้อให้ผู้อื่นได้แล้ว ยังมีโอกาสเกิดโรคตับแข็ง และมะเร็งตับต่อไปได้ในอนาคต โรคไวรัสตับอักเสบบีสามารถป้องกันได้ด้วยวัคซีน หลังจากประเทศไทยให้วัคซีนป้องกันโรคตับอักเสบบีในเด็กแรกเกิดทั่วประเทศตั้งแต่ปี พ.ศ. 2553 ทำให้จำนวนผู้ป่วยโรคตับอักเสบบีและมะเร็งตับลดลงอย่างมาก เด็กแรกเกิดในประเทศไทยทุกคนจะได้รับวัคซีนเข็มแรกในขณะที่แรกคลอด จากนั้นจะฉีดเข็มที่ 2 เมื่ออายุ 1-2 เดือน และเข็มที่ 3 เมื่ออายุ 6 เดือน

5.4.3 วัคซีนป้องกันโรคโปลิโอ (ชนิดหยอด) OPV โรคโปลิโอ คือ โรคที่เกิดจากการติดเชื้อไวรัสโปลิโอ เมื่อเข้าสู่ร่างกายโดยการรับประทานอาหารหรือน้ำดื่มที่ปนเปื้อนเชื้อส่วนใหญ่ของเด็กที่ติดเชื้อจะไม่แสดงอาการ บางรายอาจมีอาการไข้ต่ำ ๆ เจ็บคอ แขนขาอ่อนแรง ถ้าเป็นรุนแรงอาจเสียชีวิตได้จากกล้ามเนื้อที่ช่วยในการหายใจเป็นอัมพาต โรคโปลิโอสามารถป้องกันได้โดยการส่งเสริมสุขอนามัยที่ดีในการเลี้ยงดูเด็ก และป้องกันได้ด้วยวัคซีนประเทศไทยไม่มีโรคโปลิโอมากกว่า 10 ปีแล้ว เพราะมีการให้วัคซีนอย่างทั่วถึงแต่ในประเทศใกล้เคียง เช่น อินเดีย ปากีสถาน อินโดนีเซีย ยังมีผู้ป่วยอยู่จึงจำเป็นต้องให้วัคซีนต่อไปก่อนจนกว่าจะสามารถกวาดล้างโรคนี้ออกไปจากภูมิภาค โรคโปลิโอสามารถป้องกันได้ด้วยวัคซีนป้องกันโรคโปลิโอชนิดรับประทานให้โดยการหยดเข้าปากจำนวนครั้งละ 1-2 หยด เมื่ออายุ 2, 4, 6, 18 เดือน และ 4-6 ปี

5.4.4 วัคซีนป้องกันโรคคอตีบ-บาดทะยัก-ไอกรน ชนิดทั้งเซลล์ (DTP) คอตีบเกิดจากเชื้อของพิษคอตีบที่ทำให้มีอาการอักเสบในลำคออย่างรุนแรงจนอาจทำให้หายใจไม่ได้และอาจทำให้หัวใจวายได้ เชื้อแพร่มาจากลำคอของผู้ที่เป็นพาหะ

บาดทะยักเกิดจากเชื้อของพิษบาดทะยักที่มักเข้าร่างกายทางบาดแผลทำให้มีอาการชักรุนแรงจนเสียชีวิตได้ เชื้อมีอยู่ทั่วไปในสิ่งแวดล้อม

ไอกรน เกิดจากเชื้อไอกรนทำให้มีอาการไอรุนแรงเป็นเวลานานในเด็กเล็กอาจไอจนหยุดหายใจ ชัก ชี้อ่อนแอได้ เชื้อแพร่มาจากลำคอของผู้ป่วยโรคคอตีบ บาดทะยัก และไอกรน

สามารถป้องกันได้ด้วยวัคซีน เด็กทุกคนควรได้รับวัคซีนป้องกันโรคคอตีบ-บาดทะยัก-ไอกรน โดยการฉีดเข้ากล้ามเนื้อบริเวณต้นขาหน้าในเด็ก หรือต้นแขนในเด็กโต ควรฉีด 5 ครั้ง ดังนี้

ครั้งที่ 1 เมื่ออายุประมาณ 2 เดือน

ครั้งที่ 2 เมื่ออายุประมาณ 4 เดือน

ครั้งที่ 3 เมื่ออายุประมาณ 6 เดือน

ครั้งที่ 4 เมื่ออายุประมาณ 18 เดือน

ครั้งที่ 5 เมื่ออายุประมาณ 4-6 ปี

5.4.5 วัคซีนป้องกันโรคไข้มองอักเสบเฉียบพลันชนิดเฉื่อย (JE) โรคไข้มองอักเสบเฉียบพลันชนิดเฉื่อยเกิดจากเชื้อไวรัสเจี ดติดต่อกันโดยยุงดำ หรือยุงรำคาญกัด ยุงชนิดนี้เป็นพาหะของโรค พบโรคนี้ได้ทั่วประเทศ พบมากในภาคเหนือผู้ที่ติดเชื้อส่วนใหญ่ไม่มีอาการแต่ถ้ามีอาการมักมีอาการรุนแรง ผู้ป่วยจะมีอาการไข้สูง ชีพ ชัก และไม่รู้สึกรู้ตัว อาจรุนแรงถึงเสียชีวิต ผู้รอดชีวิตมักมีความพิการทางสมอง ในปัจจุบันยังไม่มียารักษา โรคไข้มองอักเสบเฉียบพลันชนิดเฉื่อยสามารถป้องกันได้ด้วยวัคซีนเด็กไทยทุกคนควรฉีดวัคซีนป้องกันโรคไข้มองอักเสบเฉียบพลันชนิดเฉื่อย โดยแนะนำให้ฉีดเข้าใต้ผิวหนังแก่เด็ก อายุ 12-18 เดือน โดยฉีด 2 เข็มแรกห่างกัน 1 เดือนและเข็มที่ 3 ห่างจากเข็มแรก 1 ปี

5.4.6 วัคซีนป้องกันโรคหัด-หัดเยอรมัน-คางทูม หัดเกิดจากเชื้อไวรัส หัดทำให้มีไข้สูง ไอ ตาแดง มีผื่นขึ้นอาจมีภาวะแทรกซ้อนรุนแรง โดยเฉพาะในเด็กอายุต่ำกว่า 1 ปี และผู้ที่มิภูมิคุ้มกันบกพร่อง คางทูมเกิดจากเชื้อไวรัสคางทูมทำให้มีไข้ ต่อมน้ำลายอักเสบ อัมพาตอักเสบและอาจเกิดภาวะแทรกซ้อนที่รุนแรง เช่น กล้ามเนื้อหัวใจอักเสบ เยื่อหุ้มสมองอักเสบสมองอักเสบ เป็นต้น หัดเยอรมัน เกิดจากเชื้อไวรัส หัดเยอรมันทำให้มีไข้ ผื่น ต่อมน้ำเหลืองโตอาการไม่รุนแรงและหายเอง การติดเชื้อในหญิงตั้งครรภ์อาจทำให้ทารกตายในครรภ์ หรือพิการแต่กำเนิดได้โรคหัดคางทูม และหัดเยอรมัน ติดต่อกันกับการสัมผัสกับผู้ป่วยเป็นโรคที่ติดต่อดีง่ายและสามารถป้องกันได้ด้วยวัคซีน เด็กทุกคนควรได้รับวัคซีนนี้โดยการฉีดเข้าใต้ผิวหนังในเด็ก ควรฉีด 2 ครั้ง ดังนี้

ครั้งที่ 1 เมื่ออายุประมาณ 9-12 เดือน ขึ้นไป

ครั้งที่ 2 เมื่ออายุประมาณ 4-6 ปี

วัคซีนป้องกันโรคหัด-คางทูม-หัดเยอรมันสามารถให้พร้อมกับวัคซีนอื่น ๆ ได้ในวันเดียวกัน แต่ต้องแยกเข็มฉีด

1.6 ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

แนวทางการจัดประสบการณ์ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยกำหนดให้จัดประสบการณ์ในรูปแบบบูรณาการทั้งทักษะ และสาระการเรียนรู้ คำว่า “บูรณาการ” จึงเป็นคำที่คุ้นเคยสำหรับครูแต่อาจเกิดความเข้าใจที่สับสนว่าการบูรณาการเป็นการนำองค์ความรู้ต่าง ๆ มา

กองรวมกัน โดยที่ทุกเหมารวมเอาไว้ด้วยกันอย่างไม่สามารถแยกแยะอะไรได้ และอ้างว่าให้เด็กทำกิจกรรม ทั้ง ๆ ที่ครูก็ไม่ชัดเจนว่าผสมผสานอะไรไว้ด้วยกัน การบูรณาการถือว่าเป็นแนวทางหนึ่งของการสอน รวมทั้งเป็นปรัชญาในการสอนที่นำเนื้อหาความรู้จากหลายวิชามาสัมพันธ์ที่จุดเดียวกัน (Focus) หรือหัวเรื่อง (Theme) เดียวกัน (วลัย พานิช, 2547) ทั้งนี้ วรรณาท รักสกุลไทย (2548) ได้สรุปความหมายของการจัดประสบการณ์แบบ บูรณาการไว้ว่า เป็นการจัดประสบการณ์ที่นำความรู้ ความคิดรวบยอด ทักษะและประสบการณ์สำคัญทั้งหมดที่ผู้เรียนจะได้รับในสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ มาเชื่อมโยงผสมผสานเข้าด้วยกันอย่างมีความหมาย และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงได้ ซึ่งเป็นการจัดความซ้ำซ้อน ความไม่สัมพันธ์ และความไม่ต่อเนื่อง โดยเฉพาะในระดับปฐมวัยศึกษา ซึ่งเน้นการพัฒนาโดยองค์รวม

เมื่อพิจารณาความหมายของการบูรณาการจะเห็นได้ว่าความรู้ ความคิดและประสบการณ์สำคัญต่าง ๆ นั้น ต่างมีความสัมพันธ์กัน และหน่วยย่อยที่สัมพันธ์กันเหล่านี้เกิดจากการผสมผสานหลอมรวมจนเกิดเอกลักษณ์ใหม่ที่มีความเป็นหนึ่งเดียว

แนวทางหนึ่งในการจัดประสบการณ์แบบบูรณาการที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัวของการจัดประสบการณ์ในระดับปฐมวัย ซึ่งเป็นการจัดประสบการณ์ที่เน้นเด็กเป็นศูนย์กลาง

1. กิจกรรมเสรี เป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้เด็กเล่นกับสื่อและเครื่องเล่นอย่างอิสระตามมุมเล่น หรือมุมประสบการณ์ หรือศูนย์การเรียนรู้ที่จัดไว้ โดยเด็กมีโอกาสเลือกเล่นได้อย่างเสรีตามความสนใจ และความต้องการของเด็ก ทั้งเป็นรายบุคคล และเป็นกลุ่ม ลักษณะของการเล่นของเด็กมีหลายลักษณะ เช่น การเล่นบทบาทสมมติ และเล่นเลียนแบบ ในมุมบ้าน มุมหมอ มุมร้านค้า มุมวัด มุมเสริมสวย ฯลฯ การอ่าน หรือดูภาพในมุมหนังสือ การเล่นสร้างในมุมบล็อก การสังเกตและทดลองในมุมวิทยาศาสตร์หรือมุมธรรมชาติ การเล่นฝึกทักษะต่าง ๆ ในมุมเครื่องเล่นสัมผัสหรือมุมของเล่น หรือมุมเกมการศึกษา เป็นต้น

การจัดกิจกรรมเสรี หากครูจัดมุมเล่น โดยจัดวางวัสดุอุปกรณ์ที่ไม่เหมาะสมกับวัย ไม่ทำทาย หรือไม่เคยเปลี่ยนแปลงอะไรเลยย่อมทำให้เด็กเสียโอกาสในการเรียนรู้ เพราะสมองจะเรียนรู้ได้ดีเมื่อมีสิ่งจูงใจที่ชักนำให้สมองสนใจผลิตความรู้ สมองจะมีกระบวนการเลือกคัดกรองเฉพาะสิ่งที่น่าสนใจเท่านั้นเข้าสู่การรับรู้ของสมอง ทั้งนี้ การจัดมุมเล่นที่ดีที่สามารถส่งเสริมจึงควรจัดสื่อที่ตรงกับความสนใจของเด็ก เหมาะสมกับระดับพัฒนาการ จัดอุปกรณ์ให้เพียงพอสำหรับเด็ก และจัดวางให้เด็กหยิบใช้ และเก็บเองได้ จัดให้น่าสนใจ และดึงดูดให้เด็กเข้าไปเล่น โดยมี การเปลี่ยนแปลงสื่อที่จัดไว้อย่างสม่ำเสมอตามหัวข้อที่เด็กสนใจ และกำลังเรียนรู้ตามหลักสูตร เพื่อกระตุ้นให้เด็กต้องการเรียนรู้ ทั้งนี้ครูอาจให้เด็กมีส่วนร่วมในการจัดมุมเล่นด้วยก็ได้ สิ่งสำคัญคือต้องจัดเวลาให้เด็กมีโอกาสได้เล่นหรือจัดกระทำกับสื่อต่าง ๆ อย่างเพียงพอ

2. กิจกรรมสร้างสรรค์ เป็นกิจกรรมที่ช่วยให้เด็กได้แสดงออกทางอารมณ์ ความรู้สึก ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และจินตนาการ โดยใช้ศิลปะ เช่น การเขียนภาพ การปั้น การฉีกปะ ตัดปะ การพิมพ์ภาพ การร้อย การประดิษฐ์ หรือวิธีการอื่น ๆ ที่เด็กได้คิดสร้างสรรค์ ได้รับรู้เกี่ยวกับ ความงาม และได้แสดงออกทางความรู้สึก และความสามารถของตนเอง การจัดกิจกรรมสร้างสรรค์ ควรจัดให้เด็กทำทุกวัน โดยอาจจัดวันละ 3-5 กิจกรรม ให้เด็กเลือกทำอย่างน้อย 1-2 กิจกรรมตาม ความสนใจ

การจะพัฒนาด้านศิลปะ และการสร้างสรรค์ให้เด็กต้องเข้าใจว่า ศิลปะคือ กระบวนการที่ สมองถอดความคิดออกมาเป็นภาพ และชิ้นงานต่าง ๆ กระบวนการพัฒนาศิลปะ และ การสร้างสรรค์ของเด็ก จึงเน้นให้เด็กคิด และลงมือทำออกมา เมื่อเด็กทำงานศิลปะเด็กจะเกิด การเชื่อมโยงในสมองคิดจินตนาการ และผลโดยตรงที่เด็กได้รับ คือ ความรู้สึกพอใจ มีความสุข และได้สัมผัสสุนทรียะของโลกตั้งแต่วัยเยาว์ การแสดงออกทางศิลปะจึงเปรียบเสมือนการสร้าง จินตนาการเป็นรูปร่างภายนอกแล้วป้อนกลับเข้าสู่สมอง เป็นการทำให้สมองได้จัดการกับ จินตนาการต่าง ๆ ให้ชัดเจนยิ่งขึ้น ยิ่งทำ ยิ่งจัดระบบความคิดได้ดีขึ้น ในการใช้กิจกรรมสร้างสรรค์ เพื่อพัฒนาสมอง ครูจึงควรให้เด็กมีเวลาเต็มที่ในการทำงานศิลปะ ให้เด็กมีประสบการณ์ทาง ประสาทสัมผัส มีโอกาสทดลองใช้วัสดุ และเครื่องมือที่หลากหลาย ได้พูดคุยเกี่ยวกับงานของ ตนเอง หรือให้เด็กได้จัดแสดง และนำเสนอผลงาน ศิลปะของเด็กไม่ควรเน้นการลอกเลียนแบบ หรือการทำให้เหมือนของจริง เนื่องจากสายตา และจินตนาการของเด็กวัยนี้ยังไม่ได้มุ่งไปสู่ ความถูกต้องของสัดส่วน แสง หรือเงา

3. กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ เป็นกิจกรรมที่จัดให้เด็กได้เคลื่อนไหวส่วนต่าง ๆ ของร่างกายอย่างอิสระตามจังหวะ โดยใช้เสียงเพลง คำคล้องจอง เครื่องเคาะจังหวะ หรืออุปกรณ์ อื่น ๆ มาประกอบการเคลื่อนไหว เพื่อส่งเสริมให้เกิดจินตนาการ ความคิดสร้างสรรค์ เด็กวัยนี้ ร่างกายกำลังอยู่ในระหว่างพัฒนา การใช้ส่วนต่าง ๆ ของร่างกายยังไม่ผสมผสาน หรือประสาน สัมพันธ์กันอย่างสมบูรณ์ การทำกิจกรรมเคลื่อนไหว และจังหวะช่วยให้เด็กเรียนรู้จังหวะ และ ควบคุมการเคลื่อนไหวของตนเองได้

สมองส่วนที่รับผิดชอบหลักเกี่ยวกับการจัดสมดุลของร่างกาย คือ สมองเล็ก หรือซีรีเบลลัม (Cerebellum) การกระตุ้นสมรรถนะของสมองส่วนนี้จะส่งผลต่อการพัฒนาความสามารถ ในด้านการรับข้อมูลจากสิ่งแวดล้อมไปด้วยพร้อม ๆ กัน ช่วยปฐมวัยเป็นช่วงเวลาที่ดีที่สุดในการ พัฒนาทักษะเกี่ยวกับการเคลื่อนไหวส่วนต่าง ๆ ซึ่งจะช่วยพัฒนาระบบความสัมพันธ์ของ ประสาทสัมผัสเด็กต้องการพัฒนาความสามารถในการใช้ตา มือ เท้า และประสาทรับความรู้สึก ต่าง ๆ ให้สัมพันธ์กัน การเคลื่อนไหวร่างกายของเด็กเป็นการเตรียมสมรรถนะของร่างกายทุกส่วน

เพื่อใช้ประโยชน์ในการมีชีวิตอยู่ และพร้อมกันนั้นการเคลื่อนไหวร่างกายก็พัฒนาความสามารถของสมองอันเป็นเครื่องมือของการเรียนรู้ไปด้วย

4. กิจกรรมเสริมประสบการณ์ เป็นกิจกรรมที่มุ่งเน้นให้เด็กได้พัฒนาทักษะการเรียนรู้ฝึกการทำงาน และอยู่ร่วมกันเป็นกลุ่มทั้งกลุ่มย่อยและกลุ่มใหญ่ กิจกรรมที่จัดมุ่งฝึกให้เด็กได้มีโอกาสฟัง พูด สังเกต คิดแก้ปัญหา ใช้เหตุผล และฝึกปฏิบัติเพื่อให้เกิดความคิดรวบยอดเกี่ยวกับเรื่องที่เรียน โดยจัดกิจกรรมด้วยวิธีต่าง ๆ เช่น สนทนา อภิปราย เล่านิทาน สาธิต ทดลอง ศึกษานอกสถานที่ เล่นบทบาทสมมติ ร้องเพลง เล่นเกม ท่องคำคล้องจอง ประกอบอาหาร เชิญวิทยากรมาพูดคุยกับเด็ก ฯลฯ

กระบวนการให้สมองเรียนรู้ที่จะให้ความหมายสิ่งที่เห็น สิ่งที่เผชิญ ติความ และสร้างความเชื่อมโยงระหว่างสิ่งต่าง ๆ ที่รับรู้มาเป็นการพัฒนาการกระบวนการคิดของเด็ก ซึ่งต้องอาศัยข้อมูลจากการรับรู้ของสมองจำนวนมาก ถ้าไม่มีข้อมูลในความทรงจำ ก็ไม่สามารถคิดอะไรออกมาได้ ดังนั้น กระบวนการพัฒนาการคิดของของเด็กจึงต้องมุ่งเน้นให้เด็กได้มีประสบการณ์ที่ต้องใช้ประสาทสัมผัสทั้งห้า สิ่งที่อยู่รอบในการคิดของเด็กเริ่มต้นที่การจับต้อง สัมผัส และมีประสบการณ์โดยตรง สมองรับรู้ผ่านประสาทสัมผัสทั้งห้า แล้วก่อรูปเป็นวงจรแห่งการคิดขึ้นมาในสมอง ประสบการณ์ของเด็กผ่านการสัมผัส การชิม การดมกลิ่น การได้ยิน และการเห็น จึงเป็นพื้นฐานของการสร้างความหมายให้แก่สิ่งต่าง ๆ ครูจึงควรออกแบบกิจกรรมเสริมประสบการณ์ให้เด็กเรียนรู้แบบลงมือกระทำ ซึ่งจะทำให้เด็กมีโอกาสใช้ประสาทสัมผัสทั้งห้า รวมทั้งจัดให้เด็กมีประสบการณ์ในสถานการณ์จำลองทุกอย่างที่เป็นไปได้ เพื่อกระตุ้นให้เด็กคิดสิ่งที่ซับซ้อนขึ้นตามลำดับ เด็กจะได้เคยชินกับการใช้ความคิด และคิดเป็นในที่สุด

5. กิจกรรมกลางแจ้ง เป็นกิจกรรมที่จัดให้เด็กได้มีโอกาสออกไปนอกห้องเรียนเพื่อออกกำลังกาย เคลื่อนไหวร่างกาย และแสดงออกอย่างอิสระ โดยยึดความสนใจและความสามารถของเด็กแต่ละคนเป็นหลัก กิจกรรมกลางแจ้งที่ควรจัดให้เด็กได้เล่น เช่น การเล่นเครื่องเล่นสนามที่เด็กได้ปีนป่าย โยกหรือไกว หมุน โหน เดินทรงตัว หรือ เล่นเครื่องเล่นล้อเลื่อน การเล่นทราย การเล่นน้ำ การเล่นสมมติในบ้านจำลอง การเล่นในมุมช่างไม้ การเล่นกับอุปกรณ์กีฬา การเล่นเกมการละเล่น ฯลฯ

การพัฒนาด้านการเคลื่อนไหวของร่างกาย เป็นการพัฒนาโครงสร้างทั้งระบบของร่างกายที่ใช้ในการควบคุมสั่งการตัวเอง และการรับข้อมูลจากสิ่งแวดล้อม กระบวนการพัฒนาร่างกาย และการเคลื่อนไหวของเด็กจำเป็นต้องได้รับการกระตุ้นอย่างเต็มที่ เพื่อให้ร่างกายทุกส่วนทั้งกล้ามเนื้อมัดใหญ่ และกล้ามเนื้อมัดเล็กให้ทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ กระบวนการเหล่านี้ต้องเน้นให้เด็กได้ใช้งานร่างกายให้ครบถ้วน และพัฒนาจนมีสมรรถนะดีเต็มตามศักยภาพของเด็ก

นอกจากนี้การที่เด็กได้เล่น ไม่ว่าจะเป็นการหมุนตัว กระโดด คลาน กลิ้ง วิ่ง ไล่ ฯลฯ จะช่วยพัฒนาความสามารถในการรับรู้ระยะ มิติ มีการพัฒนาการสมองให้สมดุลเป็นปกติ สิ่งที่ได้เล่น เช่น การควบคุมท่าทางการเดิน การวิ่งแข่ง การเล่นเกมกระดาน การเดินบนกระดานแผ่นเดียว ล้วนเป็นการทำซ้ำ ๆ ดัดแปลงท่าทางที่ไม่สมบูรณ์เพื่อสร้างสมองให้พร้อมสำหรับการใช้งานในวัยถัดไป

6. กิจกรรมเกมการศึกษา เป็นเกมการเล่นที่ช่วยพัฒนาสติปัญญา มีกฎเกณฑ์กติกาต่าง ๆ เด็กสามารถเล่นคนเดียว หรือเล่นเป็นกลุ่มก็ได้ ช่วยให้เด็กรู้จักสังเกต คิดหาเหตุผล และเกิดความคิดรวบยอดเกี่ยวกับสี รูปร่าง จำนวน ประเภท และความสัมพันธ์เกี่ยวกับพื้นที่/ ระยะ เกมการศึกษาที่เหมาะสมสำหรับเด็กปฐมวัย เช่น เกมจับคู่ เกมแยกประเภท จัดหมวดหมู่ เรียงลำดับ โดมิโน ลอตโต ภาพตัดต่อ ฯลฯ

การให้เด็กเล่นเกมการศึกษาก็คือเป็นกิจกรรมที่ช่วยพัฒนาสมองด้านการคิด เมื่อเซลล์สมองถูกกระตุ้นด้วยสัญญาณต่าง ๆ เกิดเป็นข้อมูลจำนวนมาก การคิดจะสร้างความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลเหล่านั้นซึ่งจะกลายเป็นข้อมูลใหม่อีกชั้นหนึ่งซึ่งซับซ้อนขึ้น การที่เด็กเล่นเกมการศึกษาก็เป็นการกระตุ้นให้สมองได้จัดความสัมพันธ์ของข้อมูลที่มีอยู่เดิม ทำให้เกิดความสัมพันธ์ของข้อมูลแบบใหม่ เมื่อเกิดซ้ำ ๆ กัน ก็จะเกิดความคงตัวในวงจรร่างแหของเซลล์สมองนั่นเอง

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้นจะเห็นได้ว่าการจัดกิจกรรมหลัก 6 กิจกรรมเป็นกิจกรรมที่ครอบคลุมการพัฒนากล้ามเนื้อมัดใหญ่ พัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็ก พัฒนาอารมณ์ จิตใจ และปลูกฝังคุณธรรม พัฒนาสังคมนิสัย พัฒนาการคิด พัฒนาภาษา และส่งเสริมจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ของเด็กเป็นการจัดประสบการณ์แบบบูรณาการที่สอดคล้องกับวิธีการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย และหลักการทำงานของสมองอย่างชัดเจน แม้ว่าจะเป็นแนวทางการจัดประสบการณ์ที่มีมานานมากแล้วก็ตาม หากครูจัดได้ถูกต้องและครบถ้วนอย่างสม่ำเสมอ ย่อมนำไปสู่การทำให้เด็กกระตือรือร้นใฝ่รู้ใฝ่เรียน และเกิดแรงจูงใจในการเรียน เด็กได้รับการพัฒนาทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญาครบทุกด้าน ช่วยเกิดการพัฒนาแบบองค์รวม ทั้งสาระการเรียนรู้ ทักษะ และประสบการณ์สำคัญช่วยเพิ่มพูนความสามารถในการจำ การคิด และการแก้ปัญหาและช่วยให้เด็กมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้รวมทั้งคุณธรรม และจริยธรรมควบคู่กันไป เด็กจะสามารถสร้างความรู้ด้วยตนเองโดยความรู้เป็นความรู้ที่คงทนไม่ลบเลือนไปโดยง่าย

2. ด้านการพัฒนาผู้เรียน

การพัฒนาผู้เรียนต้องจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ทั้งในและนอกห้องเรียน ซึ่งการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักคิดอย่างมีเหตุผลจัดกิจกรรมส่งเสริมตามศักยภาพทั้งด้านภาษา ด้านสังสรรค์ ศิลปศึกษา เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เลือกทำกิจกรรมตามความสามารถของตน จัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนเปิดโอกาสให้แสดง

ความคิดเห็นในการเรียนรู้ตลอดจนการนำเสนอสาระความรู้ ส่งเสริมส่วนดีและนำมาปรับปรุงส่วนด้อยเป็นรายบุคคล เชื่อมโยงด้านการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน และประสบการณ์ตรงเพื่อให้ผู้เรียนรักเรียนหาความรู้มากกว่าเป็นสิ่งที่ดี ลึกซึ้งและซับซ้อนมาก แต่เราก็พยายามจำกัดหรือศึกษาว่าการพัฒนาการของมนุษย์ และสัตว์นั้นเราสามารถจัดได้โดยการวัดหรือสังเกตจากสิ่งที่สำคัญ 3 ด้านคือ (กรมวิชาการ, 2546 อ้างถึงใน สุพรรณษา พรหมรี, 2555, หน้า 37)

1. ด้านกายวิภาค (Anatomy) เราสามารถสังเกตลักษณะภายนอก รูปร่าง หรือโครงสร้างของคนนั้นเราวินิจฉัยได้ว่าขีดของการพัฒนาการของเขาอยู่ในระดับใด
2. ด้านสรีรวิทยา (Physiology) เราสามารถสังเกตการณ์พัฒนาการได้จากระบบการทำงานของอวัยวะส่วนต่าง ๆ ของร่างกายเช่น ระบบย่อยอาหาร การดูดซึม การสูดฉีดโลหิต ระบบประสาท ฯลฯ ว่าอยู่ในสภาพปกติหรือผิดปกติ
3. ด้านพฤติกรรม (Behavior) เราสามารถสังเกตการณ์พัฒนาการของมนุษย์ได้ว่าปกติหรือไม่ปกติจากท่าทางการแสดงออกในด้านต่าง ๆ เช่น ด้านอารมณ์ ด้านสมอง ความสำคัญของการอบรมเลี้ยงดูเด็กระดับปฐมวัย (นัยนา ยิ่งสกุล, 2545, หน้า 17) การศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัย (0-6 ปี) เป็นกระบวนการพัฒนา และกระบวนการเรียนต่อเนื่องเพื่อเป็นพื้นฐานการศึกษาตลอดชีวิตของเด็กเป็นความสำคัญในระยะต้นของชีวิตเมื่อเด็กมีการเจริญและพัฒนาการสูงที่สุดนักจิตวิทยาพัฒนาการยอมรับกันว่าเด็กที่มีอายุตั้งแต่ 0-6 ปี เป็นระยะที่เด็กเกิดการเรียนรู้มากที่สุดในชีวิตของมนุษย์ การเรียนรู้เหล่านี้จะมีอิทธิพลต่อชีวิตภายหลังของเด็กเป็นอย่างมากยิ่งในระดับปฐมวัยจะต้องเรียนรู้จากสิ่งแวดล้อม ซึ่งครอบคลุมผู้ใหญ่ ครอบครัว แม่บ้าน และครู เป็นกระบวนการต่อเนื่องไม่มีก่อนและหลัง การเรียนรู้ต้องเป็นบูรณาการพัฒนาด้านต่าง ๆ ในตัวเด็กเองความสัมพันธ์ในครอบครัว การปฏิบัติของพ่อแม่ที่มีต่อลูก และวิธีการอบรมเลี้ยงดูซึ่งจะมีอิทธิพลต่อการพัฒนาการด้านบุคลิกภาพของเด็ก อิลิคสัน (Erickson, 1968 อ้างถึงใน วรสิทธิ์ สฤษดิ์อิทธิรักษ์, 2542, หน้า 15) เน้นความสำคัญของเด็กก่อนวัยเรียนว่าเป็นวัยที่กำลังเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัวเด็กเป็นสิ่งแปลกใหม่และน่าตื่นเต้น ถ้าหากสิ่งแวดล้อมที่เด็กประสบอยู่ทำให้เด็กมีความสุขและเด็กได้รับการเลี้ยงดูที่เหมาะสมจะมีผลทำให้เด็กกล้าแรงแจ่มใส มีความเชื่อมั่นในตนเองกล้าพูดกล้าแสดงออก ยอมรับและพอใจตนเองมีบุคลิกภาพดี และประสบความสำเร็จในชีวิตในที่สุด ในทางกลับกันถ้าเด็กอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ไม่ดี พ่อแม่ปล่อยปละละเลย เด็กขาดความอบอุ่นก็จะทำให้เด็กกลายเป็นคนเงิบขมขมขาดกลัว และไม่สามารถร่วมกิจกรรมกับเพื่อน ๆ ในวัยเดียวกันได้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2542, หน้า 23) การเตรียมความพร้อมของเด็กเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ได้ด้วยความหมายของความพร้อมว่าหมายถึง ความสามารถทางกายและจิตใจที่จะเรียนซึ่งประกอบด้วย การอยากเรียนมีทักษะพื้นฐานที่เหมาะสมความพร้อมมีความสำคัญสำหรับเด็กปฐมวัยเป็นอย่างยิ่ง

เพราะถ้าเด็กไม่พร้อม การเรียนก็ไม่มีผลดี สรุปการพัฒนาผู้เรียนนั้นสำหรับเด็กปฐมวัยแล้วเป็นการเตรียมความพร้อมทั้ง 4 ด้าน คือร่างกาย อารมณ์-จิตใจ สังคม และสติปัญญา ถ้าหากการพัฒนาครบทั้ง 4 ด้าน แล้ว การพร้อมผู้เรียนจะบรรลุผลได้ดีทั้งนี้รวมถึงครูต้องเน้นให้ความรู้ และฝึกทักษะต่าง ๆ และสอดคล้องกับการพัฒนาการระดับวุฒิภาวะความต้องการ ความสนใจ และความสามารถของเด็ก ทั้งนี้การพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนนั้นสำคัญมากเพราะการพัฒนานั้นต้องขึ้นอยู่กับดูแลเอาใจใส่ของคนรอบข้างว่า พ่อแม่ ผู้ปกครองครู มีความพร้อมความเหมาะสมกับเด็กปฐมวัย จำเป็นต้องคำนึงถึงธรรมชาติของเด็กวิธีการพัฒนาความรู้ของเด็กแนวการจัดประสบการณ์สำหรับเด็ก ลักษณะกิจกรรม และการจัดสภาพแวดล้อมบรรยากาศในการเรียนรู้ เพื่อให้การเตรียมความพร้อมด้านพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนของเด็กปฐมวัยนั้นก่อให้เกิดประโยชน์ต่อตัวเด็กมากที่สุด

สรุป ด้านการพัฒนาผู้เรียนหมายถึงการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เกี่ยวกับการสร้างพัฒนาของนักเรียนให้ครบทั้ง 4 ด้าน คือ ร่างกาย อารมณ์-จิตใจ สังคม และสติปัญญาส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักคิดอย่างมีเหตุผลจัดกิจกรรมส่งเสริมตามศักยภาพทั้งด้านภาษาด้านสร้างสรรค์ศิลปะศึกษา เปิดโอกาสให้ผู้เรียน ได้เลือกทำกิจกรรมตามความสามารถของตนจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนเปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็นในการเรียนรู้ตลอดจนการนำเสนอสาระความรู้ ส่งเสริมส่วนดี และนำมาปรับปรุงส่วนด้อยเป็นรายบุคคลเชื่อมโยงด้านการนำไปใช้ชีวิตประจำวัน และประสบการณ์ตรง เพื่อให้ผู้เรียนรักเรียนหาความรู้มากกว่าการบอกเนื้อหาโดยตรงแก่ผู้เรียน

3. ด้านอาคารสถานที่ และสิ่งแวดล้อม

อาคารสถานที่ และสภาพแวดล้อม เป็นส่วนหนึ่งที่จะช่วยให้การเรียน การสอน ดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ และบรรลุผลอย่างสมบูรณ์ เพราะเหตุนี้ อาคารสถานที่ และสภาพแวดล้อมในโรงเรียน จึงต้องมีการจัดให้อยู่ในสภาพดีถูกหลักวิชา เพื่อเอื้อต่อกิจกรรมการเรียน การสอน และดึงดูดความสนใจแก่นักเรียน และผู้ปกครองให้รู้สึกนิยมชมชอบ ศรัทธา มีต้นไม้ร่มรื่น มีที่นั่งพักผ่อนเพียงพอ สะอาด ปราศจากมลภาวะ เป็นการสร้างบรรยากาศที่ดี ในส่วนของสถานศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัย ในการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียน ซึ่งเปรียบเสมือนบ้านหลังที่สองของเด็กที่จะต้องคำนึงถึงหลักพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน ควรเป็นสถานที่ ๆ เด็กใช้เรียนรู้ กิน เล่น พักผ่อนให้ความอบอุ่น และความสะดวกสบายแก่เด็ก ซึ่งมีผู้กล่าวถึงความหมายของการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนไว้หลายท่าน ดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (2536, หน้า 40) ได้ให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับห้องเรียนไว้ว่า ห้องเรียนจะต้องโปร่ง มีการถ่ายเทอากาศที่ดี เพราะหากอากาศถ่ายเทไม่พอแล้ว

ห้องเรียนจะร้อนอบอ้าว ทำให้เด็กเกิดอาการง่วงนอน ปวดศีรษะ มีน้มน้ำ และเป็นที่ทำให้โรคแพร่กระจายได้ง่ายขึ้น นอกจากนี้ ห้องเรียนจะต้องสะอาดเป็นระเบียบเรียบร้อย ไม่ชำรุดเสียหาย รวมทั้งจัดให้มีมุมต่าง ๆ ที่เด็กสามารถเลือกเล่น และทำกิจกรรมได้ด้วย

กรมวิชาการ (2546) ได้กล่าวว่า การจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาปฐมวัยมีความสำคัญต่อเนื่องจากธรรมชาติของเด็กในวัยนี้สนใจที่จะเรียนรู้ค้นคว้าทดลอง และต้องการสัมผัสกับสิ่งแวดล้อมรอบ ๆ ตัว ดังนั้น การจัดเตรียมสิ่งแวดล้อมอย่างเหมาะสมตามความต้องการของเด็ก จึงมีความสำคัญที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมและการเรียนรู้ของเด็ก เด็กสามารถเรียนรู้จากการเล่นที่เป็นประสบการณ์ตรงที่เกิดจากการรับรู้ด้วยประสาทสัมผัสทั้งห้าจึงจำเป็นต้องจัดสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพ และความต้องการของหลักสูตร เพื่อส่งผลให้บรรลุจุดหมายในการพัฒนาเด็ก การจัดสภาพแวดล้อมจะต้องคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้

1. ความสะอาด ความปลอดภัย
2. ความมีอิสระอย่างมีขอบเขตในการเล่น
3. ความสะอาดในการทำกิจกรรม
4. ความพร้อมของอาคารสถานที่ เช่น ห้องเรียน ห้องน้ำ ห้องส้วม สนามเด็กเล่น ฯลฯ
5. ความเพียงพอเหมาะสมในเรื่องขนาดน้ำหนัก จำนวน สีของสื่อ และเครื่องเล่น
6. บรรยากาศในการเรียนรู้ การจัดที่เล่น และมุมประสบการณ์ต่าง ๆ

มัญญ ดนะวัฒนา (2543, หน้า 48) กล่าวถึงความหมายของการจัดสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาปฐมวัยว่า การบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาปฐมวัยเป็นการดำเนินงานของบุคคลเกี่ยวกับการจัดเนื้อที่ วัสดุ อุปกรณ์ มวลประสบการณ์ตลอดจนความสำคัญของบุคคลในสถานศึกษาที่จะต้องมีความเหมาะสมสอดคล้องกัน เพื่อให้ได้สภาพแวดล้อมที่จะนำไปสู่เป้าหมายของการพัฒนาเด็กตามที่สถานศึกษากำหนด

ขอบข่ายของสภาพแวดล้อมในโรงเรียน

กรมวิชาการ (2540) ได้กำหนดการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาปฐมวัยไว้ ดังนี้

สภาพแวดล้อมภายในห้องเรียน

หลักสำคัญจะต้องคำนึงถึงความปลอดภัย ความสะอาด เป้าหมายการพัฒนาเด็กความเป็นระเบียบ ความเป็นตัวของเด็กเอง ให้เด็กเกิดความรู้สึกอบอุ่น มั่นใจ และมีความสุขซึ่งอาจแบ่งพื้นที่ให้เหมาะสมกับการประกอบกิจกรรมตามหลักสูตร ดังนี้

1. พื้นที่อำนวยความสะดวกเพื่อเด็กและผู้สอน
 - 1.1 ที่แสดงผลงานของเด็กอาจจัดเป็นแผ่นป้าย หรือที่แขวนผลงาน
 - 1.2 ที่เก็บแฟ้มผลงานของเด็กอาจจัดทำเป็นช่องตามจำนวนเด็ก

- 1.3 ที่เก็บเครื่องใช้ส่วนตัวของเด็กอาจทำเป็นช่องตามจำนวนเด็ก
- 1.4 ที่เก็บเครื่องใช้ของผู้สอน เช่น อุปกรณ์การสอน ของส่วนตัวผู้สอน
- 1.5 ป้ายนิเทศตามหน่วยการสอน หรือสิ่งที่เด็กสนใจ

2. พื้นที่ปฏิบัติการและการเคลื่อนไหว ต้องกำหนดให้ชัดเจนควรมีพื้นที่ที่เด็ก

สามารถจะทำงานได้ได้ด้วยตนเอง และทำกิจกรรมด้วยกันในกลุ่มเล็กหรือกลุ่มใหญ่เด็กสามารถเคลื่อนไหวได้อย่างอิสระจากกิจกรรมหนึ่งไปยังกิจกรรมหนึ่งโดยไม่รบกวนผู้อื่น

3. พื้นที่จัดมุมเล่นหรือมุมประสบการณ์ สามารถจัดได้ตามความเหมาะสมขึ้นอยู่กับสภาพของห้องเรียน จัดแยกส่วนที่ใช้เสียงดัง และเงียบออกจากกัน เช่น มุมบล็อกลูกอยู่ห่างจากมุมหนังสือ มุมบทบาทสมมุติอยู่ติดกับมุมบล็อก มุมวิทยาศาสตร์อยู่ใกล้กับมุมศิลปะ ฯลฯ ที่สำคัญจะต้องมีของเล่น วัสดุอุปกรณ์ในมุมอย่างเพียงพอต่อการเรียนรู้ของเด็กการเล่นในมุมเล่นอย่างเสรีมักถูกกำหนดไว้ในตารางกิจกรรมประจำวัน เพื่อให้โอกาสเด็กได้เล่นอย่างเสรี ประมาณวันละ 60 นาที การจัดมุมเล่นต่าง ๆ ผู้สอนควรคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้

3.1 ในห้องเรียนควรมีมุมอย่างน้อย 3-5 มุม ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับพื้นที่ของห้อง

3.2 ควรมีการผลัดเปลี่ยนสื่อของเล่นตามมุมบ้างตามความสนใจของเด็ก

3.3 ควรจัดให้มีประสบการณ์ที่เด็กได้เรียนรู้ไปแล้วปรากฏอยู่ในมุมเล่น เช่น เด็กเรียนรู้เรื่องผีเสื้อ ผู้สอนอาจจัดให้มีการเลี้ยงหนอน หรือมีผีเสื้อตัวฟักใส่กล่องไว้ให้เด็กดูในมุมธรรมชาติศึกษา หรือมุมวิทยาศาสตร์ ฯลฯ

3.4 ควรเปิดโอกาสให้เด็กมีส่วนร่วมในการจัดมุมเล่น ทั้งนี้เพื่อจูงใจให้เด็กรู้สึกเป็นเจ้าของ อยากเรียน อยากเข้าไปเล่น

3.5 ควรเสริมสร้างวินัยให้กับเด็กโดยมีข้อตกลงร่วมกันว่าเมื่อเล่นเสร็จแล้วจะต้องเก็บอุปกรณ์ทุกอย่างเข้าที่ให้เรียบร้อย

สภาพแวดล้อมนอกห้องเรียน

คือ การจัดสภาพแวดล้อมภายในอาณาบริเวณรอบ ๆ สถานศึกษา รวมทั้งจัดสนามเด็กเล่น พร้อมเครื่องเล่นสนาม จัดระวางรักษาความปลอดภัยภายในบริเวณสถานศึกษา และบริเวณรอบนอกสถานศึกษา ดูแลรักษาความสะอาด ปลุกต้นไม้ให้ความร่มรื่นรอบ ๆ บริเวณสถานศึกษา สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้เป็นส่วนหนึ่งที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ และพัฒนาการเด็ก

บริเวณสนามเด็กเล่นต้องจัดให้สอดคล้องกับหลักสูตร ดังนี้ (กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, 2546, หน้า 46)

สนามเด็กเล่น ควรมีพื้นผิวหลายประเภท เช่น ดิน ทราย หญ้า พื้นสำหรับเล่นของเล่นที่มีล้อ รวมทั้งรั้ว ที่โล่งแจ้ง พื้นดินสำหรับขุดที่เล่นน้ำ บ่อทราย พร้อมอุปกรณ์ประกอบการเล่น

เครื่องสนามสำหรับปีนป่าย ทรงตัว ฯลฯ ทั้งนี้ต้องไม่ติดกับบริเวณที่เป็นอันตรายต้องหมั่นตรวจตราเครื่องเล่นให้อยู่ในสภาพแข็งแรงปลอดภัยอยู่เสมอ และหมั่นดูแลเรื่องความสะอาด

ที่นั่งเล่นพักผ่อนจัดที่นั่งไว้ได้ร่มไม้ที่มีร่มเงาอาจใช้กิจกรรมกลุ่มย่อย ๆ หรือกิจกรรมที่ต้องการความสงบ หรืออาจจัดเป็นลานนิทรรศการให้ความรู้แก่เด็ก และผู้ปกครอง

บริเวณธรรมชาติ ปลูกไม้ดอกไม้ประดับ พืชผักสวนครัว หากบริเวณสถานศึกษามีไม่มากนักอาจปลูกพืชในกระบะ หรือกระถาง

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2541, หน้า 10) ได้เสนอแนะแนวทางการจัดสภาพแวดล้อมภายใน และภายนอกห้องเรียนไว้ ดังต่อไปนี้

1. จัดสภาพแวดล้อม และบรรยากาศ การจัดสภาพแวดล้อม และบรรยากาศควรจัดให้มีความอบอุ่นคล้ายบ้านมีพื้นที่ว่างให้เด็กได้เล่น และเคลื่อนไหวอย่างอิสระโดยไม่เป็นอันตราย เด็กสามารถทำงานได้ด้วยตัวเองและทำกิจกรรมร่วมกันเป็นกลุ่มได้

2. สภาพห้องเรียน ควรเป็นห้อง 7 x 9 ตารางเมตร หรือ 6 x 8 ตารางเมตร ตามมาตรฐานของกระทรวงศึกษาธิการ การจัดห้องเรียนควรคำนึงถึงสี แสงสว่าง อากาศความสะอาด ความมีระเบียบเรียบร้อย ความปลอดภัย ความสะอาด ความสุข สนุกสนานสำหรับเด็ก

3. การจัดมุมประสบการณ์ หรือมุมของเล่นในห้องเรียนควรจัดมุมเล่นในบริเวณต่าง ๆ ในห้องเรียน เช่น มุมบ้าน มุมบล็อก มุมศิลปะ มุมช่าง มุมธรรมชาติ หรือมุมวิทยาศาสตร์ มุมหนังสือ ฯลฯ ควรจัดแยกมุมที่ใช้เสียงดัง และมุมที่ต้องการความสงบออกจากกัน

4. สภาพแวดล้อมภายนอกห้องเรียน ควรจัดให้มีสนามเด็กเล่นที่มีพื้นผิวหลายประเภท เช่น ทราย ดิน หล้า พื้นที่รุ่ม ที่โล่งแจ้ง พื้นสำหรับขุด บ่อทราย บ่อน้ำพร้อมอุปกรณ์การเล่น เช่น เครื่องตวง ถังน้ำพลาสติก เครื่องเล่นสนามสำหรับปีนป่าย และทรงตัว ฯลฯ ทั้งนี้ต้องไม่ติดกับบริเวณอันตราย

สรุป การจัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมกับเด็กปฐมวัยนั้นต้องคำนึงถึงความปลอดภัยของเด็กเป็นสำคัญทั้งการจัดสภาพแวดล้อมภายใน และภายนอก เพื่อสร้างบรรยากาศในการเรียนการสอนให้เกิดทักษะการเรียนรู้ถือว่าเป็นส่วนสำคัญซึ่งนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้ผ่านประสบการณ์ตรงเพราะเด็กปฐมวัยจะเรียนรู้ได้ดีจากการเรียนผ่านประสบการณ์

4. ด้านการบริการนักเรียน

โรงเรียนเป็นสถานที่ให้การศึกษาแก่นักเรียนดังนั้นจึงเป็นภารกิจของผู้บริหารโรงเรียน และคณะครูทุกคนในโรงเรียนที่จะดำเนินการทุกอย่างเพื่อบริการนักเรียนให้ได้รับความสะดวกในทุกด้าน อีกทั้งยังเป็นการส่งเสริมให้นักเรียนสามารถได้รับการศึกษาอย่างเต็มที่มีประสิทธิภาพได้มีผู้ให้ความหมายของด้านการบริการนักเรียนไว้ ดังนี้

Good (1973, p. 563 อ้างถึงใน สุพรรณษา พรหมรี, 2555, หน้า 41) ได้ให้ความหมายของการบริหารงานบริการนักเรียนว่าเป็นการบริการของสถาบันแก่นักเรียนนักศึกษาทั้งรายบุคคล รายกลุ่ม โดยให้คำปรึกษาในด้านการบริหาร และสวัสดิการ

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2541, หน้า 19) ได้ให้ความหมายของการบริการนักเรียนว่า การบริหารงานกิจกรรมนักเรียน หมายถึง งานที่เกี่ยวกับตัวนักเรียน ซึ่งบริการให้นักเรียนระดับปฐมวัย เพื่ออำนวยความสะดวกปลอดภัยให้ผลเต็มที่ต่อการเพิ่มพูนความสมบูรณ์ และประสบการณ์ชีวิต โดยตรงแก่นักเรียนอย่างทั่วถึงนอกเหนือจากกิจกรรมการเรียนการสอน การบริการนักเรียน ได้แก่ การบริการด้านโภชนาการ การจัดบริการด้านสุขภาพอนามัย และการจัดบริการด้านความปลอดภัย

ขอบข่ายการบริการนักเรียนในสถานศึกษาปฐมวัย

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (2542, หน้า 16-22) ได้กล่าวถึงขอบเขตของงานด้านสุขอนามัย และวิธีการดำเนินงานบริการในสถานศึกษาปฐมวัย ดังนี้

1. การตรวจสุขภาพ การตรวจสุขภาพเป็นการบริการในระยะเริ่มแรกที่เด็กปฐมวัยเข้ามาในสถานศึกษาปฐมวัยจนถึงจบการศึกษา การตรวจสุขภาพในระยะเริ่มแรกเป็นการตรวจหาข้อบกพร่อง หรือความผิดปกติของสุขภาพเด็กปฐมวัย ซึ่งถ้าพบจะง่ายต่อการรักษา และป้องกันการตรวจสุขภาพในปีนี้ หมายถึงการตรวจหาความสะอาดของร่างกาย การวัดสายตาการชั่งน้ำหนัก และการวัดส่วนสูง และการตรวจสุขภาพฟัน บุคลากรที่เกี่ยวข้อง และทำหน้าที่รับผิดชอบหลายฝ่าย ได้แก่ การตรวจสุขภาพโดยแพทย์ การตรวจสุขภาพฟัน โดยทันตแพทย์การตรวจสุขภาพ โดยเจ้าหน้าที่อนามัย หรือพยาบาล การตรวจสุขภาพโดยครู

2. การบริการน้ำสะอาด น้ำเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับชีวิตมนุษย์ สถานศึกษาปฐมวัยควรจัดให้น้ำดื่ม น้ำใช้ที่สะอาดการบริการด้านน้ำดื่ม น้ำใช้ผู้บริหารควรจัดเก็บน้ำที่สะอาดสำหรับไว้ดื่มในปัจจุบัน เครื่องกรองน้ำเป็นสิ่งจำเป็น ผู้บริหารควรจัดซื้อไว้บริการ นอกจากน้ำดื่ม สถานศึกษาจำเป็นต้องมีน้ำใช้สำหรับปรุงอาหาร ทำความสะอาดร่างกาย และน้ำในห้องน้ำห้องส้วมที่สะอาด ภาชนะสำหรับดื่มควรใช้ภาชนะส่วนตัว ไม่ควรใช้ร่วมกัน

3. การจัดห้องพยาบาล และการปฐมพยาบาล สถานศึกษาเป็นสถานที่ที่เด็กใช้เวลาอยู่เป็นเวลายาวนาน เด็กมีโอกาสได้รับอุบัติเหตุหรือเจ็บป่วยได้สถานศึกษาปฐมวัยควรจัดห้อง หรือสถานที่ที่เป็นห้องพยาบาลเพื่อเป็นการให้บริการการปฐมพยาบาลแก่เด็ก หรือเป็นที่พักเมื่อเวลาเจ็บป่วย ภายในห้องควรจัดอุปกรณ์ให้ครบทั้งตู้ยา ยา เติงที่สะอาด อุปกรณ์การปฐมพยาบาล

4. การควบคุมโรคติดต่อ การป้องกันและควบคุมโรคติดต่อในสถานศึกษาปฐมวัยเป็นการป้องกัน โรคติดต่อที่เกิดขึ้นในสถานศึกษามีให้แพร่กระจายไปยังบ้าน ในการควบคุมโรคติดต่อ

ควรเป็นความรับผิดชอบของทุกคน โดยเฉพาะผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดให้มีการตรวจหาผู้ป่วย และแจ้งไปยังเจ้าหน้าที่ฝ่ายสาธารณสุขที่มีหน้าที่โดยตรงในเรื่องนี้ และประการสุดท้ายเมื่อเด็กได้รับการรักษาจนหายขาดและมีใบรับรองแพทย์ยืนยัน ผู้บริหารควรมีหน้าที่พิจารณาตัดสินใจรับเด็กเข้าเรียน นอกจากนี้การให้ภูมิคุ้มกันไข้ไอกรนไวรัสตับอักเสบบี ฯลฯ

5. การจัดสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษา เป็นงานที่ผู้บริหารสถานศึกษาปฐมวัยต้องรับผิดชอบจัดการดูแล ควบคุม ปรับสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาให้อยู่ในสภาพที่ดีสะอาดถูกสุขลักษณะ มีระเบียบเรียบร้อยซึ่งเป็นการลดอุบัติเหตุ สภาพแวดล้อมที่ดีสุขลักษณะช่วยให้เด็กมีสุขภาพจิตดีและสุขภาพร่างกายดีไปด้วย สิ่งแวดล้อมในที่นี้หมายถึง ห้องน้ำห้องส้วมบริเวณภายในและภายนอกอาคาร แสงสว่าง อากาศ ที่สำคัญคือน้ำและเก็บกักน้ำที่สะอาด

วิณี ชิดเชิดวงศ์ (2537, หน้า 122-154) ได้กล่าวถึงขอบข่ายของงานบริการนักเรียนในสถานศึกษาปฐมวัยไว้ว่า งานบริการนักเรียนในสถานศึกษาปฐมวัยแบ่งออกเป็น 3 งาน ซึ่งครอบคลุมเรื่องต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. งานการรับนักเรียน

1.1 งานรับนักเรียนในสถานศึกษาปฐมวัยทั้งที่เป็นของรัฐและของเอกชนจะมีลักษณะคล้ายคลึงกัน คือ เขตบริการ สำมะโนนักเรียน และการรับนักเรียนเข้าเรียน

1.2 งานทะเบียน และระเบียบนักเรียน กระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนดให้นักเรียนทุกแห่งของรัฐและเอกชนจัดทำงานทะเบียนซึ่งประกอบด้วย ทะเบียน บัญชีเรียกชื่อระเบียบนักเรียน

1.3 งานปฐมนิเทศ การปฐมนิเทศผู้ปกครองเด็กปฐมวัยเป็นสิ่งที่จำเป็นที่ทางสถานศึกษาต้องจัดโดยมีวัตถุประสงค์ให้ผู้ปกครองได้ทราบกิจการและดำเนินการงานของสถานศึกษา

2. งานบริการในสถานศึกษาปฐมวัย

2.1 งานด้านโภชนาการและโครงการอาหารกลางวัน งานบริการด้านอาหารในสถานศึกษาปฐมวัยมีรูปแบบที่เป็นหลัก 2 ประเภทคือ การจัดอาหารเต็มรูปแบบและอาหารเสริม

2.2 งานบริการด้านสุขอนามัยในสถานศึกษาปฐมวัยคือ การตรวจสุขภาพบริการน้ำดื่ม การจัดห้องพยาบาล การควบคุมโรคและการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา

2.3 งานด้านความปลอดภัยงานบริการด้านความปลอดภัยเป็นงานที่สำคัญอย่างยิ่งในสถานศึกษาปฐมวัย เพราะเด็กปฐมวัยไม่อยู่นิ่ง ดังนั้นสถานศึกษาจึงต้องเน้นการสร้างความปลอดภัยให้แก่เด็กในด้านการดูแลและรักษาความปลอดภัย ความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่นในขณะที่เข้ามาโรงเรียนและการใช้อุปกรณ์ต่าง ๆ

2.4 งานด้านแนะแนว ในสถานศึกษาผู้บริหารควรสนับสนุนให้ครูปฐมวัยมีความรู้ด้านนี้เพื่อสามารถช่วยเหลือเด็ก ได้ถูกหลักงานที่สำคัญและจำเป็นที่ต้องจัดในสถานศึกษาปฐมวัย

3. งานกิจกรรมเสริมประสบการณ์ในสถานศึกษาปฐมวัย

3.1 การให้บริการพิเศษ การให้บริการพิเศษ คือ การให้ความสะดวกต่าง ๆ บริการเสริมพิเศษเป็นบริการด้านอาหาร นอกเวลาทำการ คือ ช่วงเช้าหรือช่วงเย็นบริการรับ-ส่ง และบริการประกันอุบัติเหตุ

3.2 การให้บริการเสริมประสบการณ์ ในส่วนของงานเสริมประสบการณ์ในสถานศึกษาปฐมวัยเป็นงานที่สถานศึกษาจัดแล้วช่วยเสริมประสบการณ์ด้านร่างกาย อารมณ์-จิตใจ สังคม และสติปัญญาให้แก่เด็กอย่างกว้างขวาง เช่น ห้องสมุดการเสริมคอมพิวเตอร์และบริการสระว่ายน้ำ

3.3 การให้บริการด้านส่งเสริมความสามารถพิเศษ หมายถึง การจัดการศึกษา เพื่อส่งเสริมเด็กที่มีความสามารถพิเศษในแต่ละด้านซึ่งจัดได้ 3 วิธี คือ การจัดกลุ่มพิเศษการสอนเร่ง และการสอนเสริม

สรุปว่า ด้านการบริการนักเรียนนั้นเป็นภารกิจที่โรงเรียนต้องให้ความสำคัญและให้ความสนใจเพื่อให้เด็กได้รับความสะดวกในทุก ๆ ด้าน เพื่อให้เด็กเกิดความรู้สึกปลอดภัยและเกิดความรู้สึที่ดีต่อการมาเรียนหนังสือ ทำให้ได้การพัฒนาทางด้านร่างกาย จิตใจ สังคม อารมณ์ และสติปัญญาไปพร้อม ๆ กับการเกิดการเรียนรู้ที่ปลอดภัยและมีบรรยากาศที่เหมาะสม

ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มุ่งศึกษาความคาดหวังความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของโรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 2 (มูลนิธิไต้ล้ง-เซ็ง พรประภา) อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย ได้แก่

ระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา เป็นระดับการศึกษาที่ผู้ปกครองนักเรียนสำเร็จการศึกษาซึ่งในการวิจัยครั้งนี้จำแนกการศึกษาเป็น 2 ระดับ คือ ระดับต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี การศึกษาของผู้ปกครองจะเป็นสิ่งที่ทำให้ผู้ปกครองมองการจัดการศึกษาของโรงเรียนไม่เหมือนกัน มีประสิทธิภาพต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ประเสริฐ วิเศษกิจ (2542) ศึกษาเรื่องความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนสาธิต (ฝ่ายมัธยม) โดยรวม และในแต่ละด้าน คือ วิชาการด้านปกครองนักเรียนบริหารทั่วไป และด้านกิจกรรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

สรุปได้ว่า ระดับการศึกษาเป็นตัวแปรที่สำคัญและส่งผลกระทบต่อตัวแปรตาม ดังนั้นเพื่อประโยชน์ในการนำผลความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของโรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 2 (มูลนิธิได้สิง-เซ็ง พรประภา) อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี ให้มีประสิทธิภาพในการนำไปปฏิบัติจึงนำตัวแปรด้านระดับการศึกษาของผู้ปกครองมาศึกษาในครั้งนี้

อาชีพ

อาชีพของผู้ปกครองมีส่วนเกี่ยวข้องกับส่วนต่าง ๆ และเป็นเครื่องบ่งชี้ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษา อีกทั้งอาชีพของผู้ปกครองจึงเป็นตัวกำหนดสถานภาพของบุคคลในสังคม จึงย่อมส่งผลกระทบต่อการเลื่อนสถานภาพของบุคคลในสังคม จึงย่อมส่งผลกระทบต่อการเลื่อนสถานภาพทางสังคมของบุตรด้วย ดังที่ ลิปเซทและแบดิกซ์ (Lipset & Berdix, 1960, p. 184 อ้างถึงใน บุษรา นงสวัสดิ์, 2547, หน้า 65) กล่าวว่า อาชีพของบิดามารดามีความสำคัญต่อการเลื่อนสถานภาพทางสังคมได้มากน้อยเพียงใดนั้นขึ้นอยู่กับความต้องการที่ส่งเสริมบุตรจากบิดามารดาในอาชีพต่าง ๆ อาชีพของบิดามารดามีความสำคัญต่อความเจริญก้าวหน้าของบุตร การกลั่นแกล้งสังคมในระดับครอบครัวจึงมีความสำคัญต่อเด็กที่จะสร้างความหวังทางการศึกษาขึ้นในอนาคต ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยเรื่องความคิดเห็นของผู้ปกครองต่อโรงเรียน และการศึกษาของบุตร (ศรียา สุขพานิช, 2532, หน้า 131-135 อ้างถึงใน บุษรา นงสวัสดิ์, 2547, หน้า 65)

สรุปได้ว่า อาชีพของผู้ปกครองเป็นตัวแปรที่มีความสำคัญและส่งผลกระทบต่อตัวแปรตาม ดังนั้น เพื่อประโยชน์ในการนำความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของโรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 2 (มูลนิธิได้สิง-เซ็ง พรประภา) อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี ให้มีประสิทธิภาพในการนำไปปฏิบัติจึงนำตัวแปรด้านอาชีพของผู้ปกครองมาศึกษาในครั้งนี้

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

บุษรา นงสวัสดิ์ (2547) ได้ทำการวิจัยเรื่องความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาโรงเรียนเซนต์โยเซฟระยอง พบว่า ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาโรงเรียนเซนต์โยเซฟระยอง โดยรวมอยู่ในระดับมากเรียงตามลำดับ คือ ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการการปลูกฝังความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ สังคม และสิ่งแวดล้อมด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการในรูปแบบการบูรณาการและด้านการจัดกิจกรรมคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลเมื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาโรงเรียนเซนต์โยเซฟระยอง จำแนกตามระดับการศึกษาและอาชีพ พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

สุรัชย์ ใจชุ่มชื่น (2549) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนต่อการจัดการศึกษาและบริการของโรงเรียนอนุบาลประเสริฐสุข อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี พบว่า ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนต่อการจัดการศึกษาและบริการของโรงเรียนอนุบาลประเสริฐสุข อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี อยู่ในระดับมากทุกด้าน คือ ด้านการจัดการศึกษา และวิชาการด้านการจัดกิจกรรมนักเรียนและปกครอง ด้านบริการ อาคารสถานที่สัมพันธ์ชุมชน และด้านอำนาจการและบุคลากรในค่านักเรียนและผู้ปกครองสูงกว่าด้านอื่น ๆ เล็กน้อย สำหรับเรื่องกิจกรรมนักเรียนทางโรงเรียนมีปฏิทินการศึกษาให้ผู้ปกครองหรือจากสมุดรายงานที่ครูประจำชั้นเขียนถึงผู้ปกครองในระดับอนุบาล สำหรับประถมศึกษาก็เขียนถึงผู้ปกครองในสมุดจดการบ้านให้ผู้ปกครองทราบ จึงทำให้ผู้ปกครองได้ทราบกิจกรรมนักเรียน และปกครองได้มากกว่าด้านอื่น ๆ

ประยูทธ พวงทอง (2549) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของโรงเรียนอินทโมลีประทาน อำเภอเมือง จังหวัดสิงห์บุรี พบว่า ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาในระดับปฐมวัยของโรงเรียนอินทโมลีประทาน อำเภอเมืองจังหวัดสิงห์บุรี ใน 5 ด้าน คือ ด้านงานวิชาการ ด้านครูผู้สอน ด้านสภาพแวดล้อมในโรงเรียนด้านการบริการนักเรียนด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครอง โดยภาพรวมทั้ง 5 ด้าน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($3.75 < 4.00$) โดยมีงานด้านวิชาการมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับต่ำกว่าด้านอื่น การเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาในระดับปฐมวัยของโรงเรียนอินทโมลีประทาน อำเภอเมือง จังหวัดสิงห์บุรี จำแนกตาม สภาพอายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน และการเดินทางมาโรงเรียน โดยภาพรวม พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

อนินมา แซ่โจ้ว (2553) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาความพึงพอใจผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนอนุบาลสองภาษาในอำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี พบว่า 1) ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนอนุบาลสองภาษาในอำเภอเมือง จังหวัดชลบุรีโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก 4 ด้าน ได้แก่ ด้านวิชาการ ด้านบุคลากร ด้านการจัดสภาพแวดล้อม และด้านบริการ ด้านค่าใช้จ่ายมีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง 2) เปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนอนุบาลสองภาษา จำแนกตาม วุฒิการศึกษา โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านค่าใช้จ่ายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) เปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนอนุบาลสองภาษา จำแนกตามอาชีพ โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายได้พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือด้านสิ่งแวดล้อมด้านอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน และ

4) เปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนอนุบาลสองภาษา จำแนกตามรายได้ โดยรวมและรายได้แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

มนัสวี ภูมณี (2558) ได้ศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของโรงเรียนเทศบาล 1 (บางวัว) อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา ผลการวิจัยพบว่า ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของโรงเรียนเทศบาล 1 (บางวัว) อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของโรงเรียนเทศบาล 1 (บางวัว) อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา จำแนกตามอาชีพ และ วุฒิการศึกษาของผู้ปกครอง โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ชนิกานต์ อินตะพันธ์ (2558) ได้ศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของโรงเรียนอนุบาลองค์การบริหารส่วนตำบลคลองแก้ว อำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี ผลการวิจัยพบว่า ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของโรงเรียนอนุบาลองค์การบริหารส่วนตำบลคลองแก้ว อำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของโรงเรียนอนุบาลองค์การบริหารส่วนตำบลคลองแก้ว อำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี จำแนกตามวุฒิการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และอาชีพของผู้ปกครองแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ศุภากร เจริญศิลป์ (2559) ได้ศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย โรงเรียนสวนป่าเขาชะอางค์ องค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี ผลการวิจัยพบว่า ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย โรงเรียนสวนป่าเขาชะอางค์ องค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก และผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย โรงเรียนสวนป่าเขาชะอางค์ องค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี จำแนกตามระดับการศึกษาและรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของผู้ปกครอง โดยรวมไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อจำแนกตามอาชีพของผู้ปกครอง โดยรวมแตกต่างกัน

งานวิจัยต่างประเทศ

คอลลาด (Callard, 1997, p. 563) ได้ศึกษาผลการเพิ่มความคาดหวังของบิดามารดาต่อความสำเร็จทางการศึกษาของนักเรียน พบว่า ผู้บริหารที่มุ่งเพื่อความสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของนักเรียนจะต้องสร้างความเข้าใจกับบิดามารดา และต้องยอมรับว่าความคาดหวังของบิดามารดาต่อความสำเร็จทางการเรียนของนักเรียนสัมพันธ์กับการเพิ่มแรงจูงใจ ใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียน

แฟ (Faye, 1977, p. 563) ทำการวิจัยเรื่อง ทักษะของผู้ปกครองที่มีต่อการเรียนการสอนระดับอนุบาล โดยศึกษาจากผู้ปกครองนักเรียน 219 คน จากสมาคมผู้ปกครองที่เมืองเฮ็ดปอนด์ มลรัฐโอคลาโฮมา ผลการวิจัยพบว่า เด็กก่อนวัยเรียนจำเป็นต้องเริ่มพัฒนาโปรแกรมการเรียนตั้งแต่ อนุบาลการสอนในชั้นอนุบาล ควรเป็นการพัฒนาทางอารมณ์ จิตวิทยาเด็กและพัฒนาการทางด้านร่างกายตามลำดับ และควรจัดกิจกรรมที่ช่วยให้เด็กมีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองให้มาก

เบดลีย์ (Bedkly, 1996, pp. 1578A-1588A อ้างถึงใน ฌรงค์ชัย ไวยอาภา, 2538, หน้า 45) ได้ทำการวิจัยเรื่องการจัดการกิจกรรมประจำวันในโรงเรียนอนุบาล ตัวเลือกและผลที่ตีผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาว่ามีความแตกต่างในผลฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในโรงเรียนที่จัดการกิจกรรมประจำวัน แบบครึ่งวันทุกวัน เต็มบางวันและแบบเต็มวันทุกวันให้กับนักเรียน ซึ่งผลปรากฏออกมาในรูปแบบอื่น ๆ คือสามารถใช้เวลาในการทำกิจกรรม สร้างเสริมได้มากกว่าการจัดแบบอื่น ๆ

วานคาวาลา (Vankawala, 1999, p. 307) ได้ศึกษาความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับความร่วมมือระหว่างในโรงเรียนกับครอบครัว โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความเห็นเกี่ยวกับความร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับครอบครัว เพื่อนำไปใช้ในการปรับปรุงโปรแกรมอบรมครูในด้านการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียน และผู้ปกครองจากการศึกษาพบว่า อุปสรรคที่ขัดขวางการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและโรงเรียนคือพื้นฐานทางการศึกษาของผู้ปกครองซึ่งครูจะต้องใช้กลยุทธ์ในการทำงานร่วมกับครอบครัวเด็กเพื่อเป็นการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างครอบครัวและโรงเรียน

จากทางเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องสรุปได้ว่าการจัดการศึกษาปฐมวัยควรมุ่งเน้นให้เด็กได้มีพัฒนาการทั้งทางด้านร่างกาย สังคม อารมณ์ จิตใจ และสติปัญญา อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข แสดงให้เห็นถึงความมุ่งหวังของผู้ปกครองที่ต้องการให้โรงเรียนมีการเตรียมความพร้อมในงานวิชาการ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการพัฒนาผู้เรียน ด้านอาคารสถานที่ และสิ่งแวดล้อม ด้านการบริการนักเรียน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาในระดับปฐมวัยของ โรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 2 (มูลนิธิไต้ล้ง-เซ็ง พรประภา) อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาค้นคว้าโดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
4. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้ศึกษากับประชากรและกลุ่มตัวอย่างดังนี้

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้ปกครองนักเรียนระดับปฐมวัยของโรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 2 (มูลนิธิไต้ล้ง-เซ็ง พรประภา) อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี ปีการศึกษา 2560 จำนวน 550 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้วิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ปกครองนักเรียนระดับปฐมวัยของโรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 2 (มูลนิธิไต้ล้ง-เซ็ง พรประภา) อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี ปีการศึกษา 2560 โดยใช้การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ เครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, pp. 607-610) จำนวน 226 คน โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) โดยแบ่งตามระดับชั้นแล้วทำการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ปกครองของนักเรียน ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ระดับชั้น	ประชากร (คน)	กลุ่มตัวอย่าง (คน)
อนุบาลปีที่ 1	180	74
อนุบาลปีที่ 2	170	70
อนุบาลปีที่ 3	200	82
รวม	500	226

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยการรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร หลักการ ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งยึดหลักการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 เป็นหลักและแนวทางในการสร้างเครื่องมือ ลักษณะของเครื่องมือแบ่งเป็น 2 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามแบบสำรวจรายการ (Check list)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 2 (มูลนิธิไต้ล้ง-เซ็ง พรประภา) อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี จำนวนทั้งสิ้น 35 ข้อ โดยยึดหลักการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 ใน 4 ด้าน คือ

1. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน จำนวน 9 ข้อ
2. ด้านการพัฒนาผู้เรียน จำนวน 8 ข้อ
3. ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม จำนวน 8 ข้อ
4. ด้านการบริการนักเรียน จำนวน 10 ข้อ

ลักษณะแบบสอบถามความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 2 (มูลนิธิไต้ล้ง-เซ็ง พรประภา) เป็นลักษณะมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลมีขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้าทฤษฎี หลักการจากเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องรวมทั้งยึดหลักหลักการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 สร้างเครื่องมือที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาปฐมวัย เป็นหลักและแนวทางเพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการสร้างแบบสอบถาม

2. สร้างแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า และนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นปรึกษากับประธานผู้ควบคุมงานนิพนธ์เพื่อเสนอแนะแก้ไขสำนวนภาษาหรือความถูกต้อง

3. นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้วให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม (IOC) ความเหมาะสม และความสอดคล้องของข้อคำถาม ซึ่งผู้ทรงคุณวุฒิ ประกอบด้วย

3.1 ดร.สถาพร พุทธิพิศกุล	อาจารย์ประจำภาควิชา การบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
3.2 ดร.ภักดีภู่ สมพงษ์ธรรม	อาจารย์ประจำภาควิชา การบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
3.3 นางพรรณพรพรหม หัตถวงษ์	ผู้อำนวยการสถานศึกษา
โรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 3

5. นำแบบสอบถามที่ผ่านการแก้ไขแล้วให้ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาตรวจสอบความถูกต้องและวิเคราะห์ความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม (IOC) ได้เท่ากับ 1

6. นำแบบสอบถามที่ได้รับการตรวจแก้ไขโดยผู้ทรงคุณวุฒิเสนอประธาน และกรรมการควบคุมงานนิพนธ์

7. นำแบบสอบถามที่ได้รับการตรวจแก้ไขแล้ว ทดลองใช้ (Try out) กับผู้ปกครองนักเรียนระดับปฐมวัยของโรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 2 (มูลนิธิไต้ล้ง-เซ็ง พรประภา) อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน แล้วนำมาหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (Item-total correlation) โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (r) ได้ค่าอำนาจจำแนกรายข้อตั้งแต่ 0.30-0.80

8. นำแบบสอบถามที่มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อ มาหาค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ของครอนบาค (Cronbach, 1990, pp. 202-204) ผลการวิเคราะห์พบว่า ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.96

8. นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์ไปสอบถามกับผู้ปกครองนักเรียนระดับปฐมวัยของโรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 2 (มูลนิธิไต้ล้ง-เซ็ง พรประภา) อำเภอสัตร์ราชา จังหวัดชลบุรี ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ขอนหนังสือขอความอนุเคราะห์จากภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ถึงผู้อำนวยการ โรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 2 (มูลนิธิไต้ล้ง-เซ็ง พรประภา) อำเภอสัตร์ราชา จังหวัดชลบุรี เพื่อขอความอนุเคราะห์เพื่ออำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. กำหนดวันในการเก็บรวบรวมแบบสอบถาม และวิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามด้วยตนเอง

3. ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง แบบสอบถามจำนวน 226 ฉบับ ได้รับกลับคืนมา 208 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 92.04 เป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์สามารถนำไปวิเคราะห์ข้อมูลได้ทั้งหมด

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาดำเนินการดังนี้

1. นำแบบสอบถามมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามแต่ละฉบับ
2. นำแบบสอบถามทั้งหมดทำการให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในแต่ละตอน เพื่อนำคะแนนไปทำการวิเคราะห์แบบสอบถามเกี่ยวกับความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของโรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 2 (มูลนิธิไต้ล้ง-เซ็ง พรประภา) อำเภอสัตร์ราชา จังหวัดชลบุรี ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ของลิเคอร์ท (Likers) (บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์, 2540, หน้า 160-161) กำหนดน้ำหนักคะแนน ดังนี้

- 5 หมายถึง ความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง ความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง ความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง ความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง ความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. การแปลความหมายของคะแนน ผู้วิจัย ได้มีการกำหนดเกณฑ์สำหรับการวัดระดับของความคิดเห็นโดยการใช้ค่าเฉลี่ยของคะแนนเป็นตัวชี้วัด ซึ่งแปลความหมายของคะแนน ได้ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด และบุญส่ง นิลแก้ว, 2535, หน้า 99-100)

คะแนนเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ มีรายละเอียดดังนี้

1. ข้อมูลระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของโรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 2 (มูลนิธิไต้ล้ง-เซ็ง พรประภา) อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี ทั้ง 4 ด้าน สถิติที่ใช้ คือ คะแนนเฉลี่ย (\bar{X}) และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)

2. เปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของโรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 2 (มูลนิธิไต้ล้ง-เซ็ง พรประภา) อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี จำแนกตามระดับการศึกษา โดยใช้การทดสอบค่าที (t-test)

3. เปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของโรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 2 (มูลนิธิไต้ล้ง-เซ็ง พรประภา) อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี จำแนกตามอาชีพ โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) ถ้าพบความแตกต่าง วิเคราะห์หาความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ้ (Scheffe's method)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลความหมายข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของโรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 2 (มูลนิธิไต้ล้ง-เซ็ง พรประภา) อำเภอสัตร์ราชา จังหวัดชลบุรี ผู้วิจัยได้แบ่งการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานะภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของโรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 2 (มูลนิธิไต้ล้ง-เซ็ง พรประภา) อำเภอสัตร์ราชา จังหวัดชลบุรี

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของโรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 2 (มูลนิธิไต้ล้ง-เซ็ง พรประภา) อำเภอสัตร์ราชา จังหวัดชลบุรี

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

\bar{X}	แทน	คะแนนเฉลี่ย
SD	แทน	ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
F	แทน	ค่าสถิติการแจกแจง F-Distribution
SS	แทน	ผลรวมของคะแนนยกกำลังสอง
MS	แทน	คะแนนเฉลี่ยยกกำลังสอง
df	แทน	ชั้นแห่งความเป็นอิสระ
t	แทน	ค่าสถิติการแจกแจง t
p	แทน	ค่าความน่าจะเป็น
*	แทน	นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของโรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 2 (มูลนิธิไต้ล้ง-เซ็งพรประภา) อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี โดยหาค่าความถี่และร้อยละ ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 2 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพ	กลุ่มตัวอย่าง	
	จำนวน	ร้อยละ
ระดับการศึกษา		
- ต่ำกว่าปริญญาตรี	130	62.50
- ปริญญาตรีขึ้นไป	78	37.50
รวม	208	100
อาชีพ		
- รับราชการ/ พนักงานรัฐวิสาหกิจ	64	30.80
- พนักงานบริษัทเอกชน/ รับจ้าง	60	28.80
- อาชีพอิสระ	43	20.70
- อาชีพอื่น ๆ	41	19.70
รวม	208	100

จากตารางที่ 2 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษา พบว่าระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 62.50 และระดับการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 37.50

จำแนกตามอาชีพ พบว่า อาชีพรับราชการ/ พนักงานรัฐวิสาหกิจ คิดเป็นร้อยละ 30.80 อาชีพพนักงานบริษัทเอกชน/ รับจ้าง คิดเป็นร้อยละ 28.80 อาชีพอิสระ คิดเป็นร้อยละ 20.70 และอาชีพอื่น ๆ คิดเป็นร้อยละ 19.70

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของโรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 2 (มูลนิธิไต้ล้ง-เซ็ง พรประภา) อำเภอสัตร์ราชา จังหวัดชลบุรี

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของโรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 2 (มูลนิธิไต้ล้ง-เซ็ง พรประภา) อำเภอสัตร์ราชา จังหวัดชลบุรี โดยหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ดังตารางที่ 3-7

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของโรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 2 (มูลนิธิไต้ล้ง-เซ็ง พรประภา) อำเภอสัตร์ราชา จังหวัดชลบุรี โดยรวมและรายด้าน

ความพึงพอใจของผู้ปกครอง	n = 208		ระดับ	อันดับ
	\bar{X}	SD		
1. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	4.28	0.58	มาก	1
2. ด้านการพัฒนาผู้เรียน	4.20	0.60	มาก	2
3. ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม	4.15	0.57	มาก	3
4. ด้านการบริการนักเรียน	4.09	0.71	มาก	4
รวมเฉลี่ย	4.18	0.52	มาก	

จากตารางที่ 3 พบว่า ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของโรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 2 (มูลนิธิไต้ล้ง-เซ็ง พรประภา) อำเภอสัตร์ราชา จังหวัดชลบุรี โดยรวมและรายด้านทุกด้าน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านแล้วเรียงอันดับจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการพัฒนาผู้เรียน ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม และด้านการบริการนักเรียน

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียน
ที่มีต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของโรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 2 (มูลนิธิไต้ล้ง-
เซ็ง พรประภา) อำเภอสรีราชา จังหวัดชลบุรี ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
โดยรวมและรายข้อ

ความพึงพอใจของผู้ปกครอง ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	n = 208		ระดับ	อันดับ
	\bar{X}	SD		
1. ครูจัดกิจกรรมที่เน้นการเตรียมความพร้อมเพื่อพัฒนาการ ด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา	4.33	0.69	มาก	3
2. ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ผ่านการเล่น เช่น เล่นน้ำ เล่นทราย ต่อบล็อก เป็นต้น	4.17	0.80	มาก	8
3. ครูจัดกิจกรรมเล่านิทาน ร้องเพลง และกิจกรรมเข้าจังหวะ ทุกวัน	4.30	0.70	มาก	4
4. ครูจัดกิจกรรมที่หลากหลาย เช่น การปั้น การวาดภาพ การตัดปะ การร้อย เป็นต้น	4.25	0.75	มาก	6
5. โรงเรียนจัดกิจกรรมเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม เช่น สวดมนต์ ไหว้พระ แผ่เมตตา เป็นต้น	4.42	0.68	มาก	1
6. ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษให้แก่เด็ก	4.16	0.79	มาก	9
7. ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นรายวิชา เน้นการอ่าน เขียน บวก ลบเลข	4.24	0.74	มาก	7
8. ครูมีการประเมินผลพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กด้วย การทดสอบรายวิชา	4.25	0.71	มาก	5
9. โรงเรียนแจ้งผลการประเมินพัฒนาการของเด็กให้ ผู้ปกครองทราบภาคเรียนละ 1 ครั้ง	4.38	0.71	มาก	2
รวมเฉลี่ย	4.28	0.58	มาก	-

จากตารางที่ 4 พบว่า ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาระดับ
ปฐมวัยของโรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 2 (มูลนิธิไต้ล้ง-เซ็ง พรประภา) อำเภอสรีราชา จังหวัด
ชลบุรี ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยรวม และรายข้อ อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณา
รายข้อแล้วเรียงอันดับจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ โรงเรียนจัดกิจกรรมเสริมสร้างคุณธรรม

จริยธรรม เช่น สวดมนต์ ไหว้พระ แผ่เมตตา เป็นต้น โรงเรียนแจ้งผลการประเมินพัฒนาการของเด็กให้ผู้ปกครองทราบภาคเรียนละ 1 ครั้ง และครูจัดกิจกรรมที่เน้นการเตรียมความพร้อมเพื่อพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของโรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 2 (มูลนิธิไต้ล้ง-เซ็ง พรประภา) อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี ด้านการพัฒนาผู้เรียน โดยรวม และรายข้อ

ความพึงพอใจของผู้ปกครอง ด้านการพัฒนาผู้เรียน	n = 208		ระดับ	อันดับ
	\bar{X}	SD		
1. ครูมีการวิเคราะห์เทคนิคและวิธีการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมพัฒนาการพื้นฐานของเด็กระดับปฐมวัย	4.28	0.77	มาก	3
2. ครูมีการวิเคราะห์หลักการจัดกิจกรรมระดับปฐมวัยตามตารางกิจกรรมประจำวัน	4.24	0.71	มาก	4
3. ครูจัดการเรียนรู้ตามแนวคิด การพัฒนาสมอง (Brain-based learning)	4.11	0.69	มาก	7
4. ครูจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดของนักการศึกษาปฐมวัยต่าง ๆ เช่น มอนเตสซอรี วอลดอร์ฟ เป็นต้น	3.95	0.73	มาก	8
5. ครูจัดกิจกรรมต่าง ๆ ส่งเสริมให้เด็กมีความมั่นใจ แสดงออกด้านต่าง ๆ อย่างเหมาะสม	4.31	0.71	มาก	2
6. ครูจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมกล้ามเนื้อใหญ่-กล้ามเนื้อเล็ก	4.17	0.79	มาก	6
7. ครูจัดกิจกรรมส่งเสริมให้เด็กมีการสำรวจ ค้นคว้า ตั้งแควดล้อมธรรมชาติ ด้วยการสังเกตทดลองด้วยตนเอง	4.20	0.73	มาก	5
8. โรงเรียนจัดกิจกรรมที่ปลูกฝังคุณธรรม-จริยธรรมตามวัฒนธรรม และความเชื่อทางศาสนา	4.36	0.69	มาก	1
รวมเฉลี่ย	4.20	0.60	มาก	-

จากตารางที่ 5 พบว่า ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของโรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 2 (มูลนิธิไต้ล้ง-เซ็ง พรประภา) อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี ด้านการพัฒนาผู้เรียน โดยรวม และรายข้อ อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อแล้วเรียง

อันดับจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ โรงเรียนจัดกิจกรรมที่ปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ตาม วัฒนธรรม และความเชื่อทางศาสนา ครูจัดกิจกรรมต่าง ๆ ส่งเสริมให้เด็กมีความมั่นใจ แสดงออก ด้านต่าง ๆ อย่างเหมาะสม และครูมีการวิเคราะห์เทคนิคและวิธีการเรียนการสอน เพื่อส่งเสริม พัฒนาการพื้นฐานของเด็กระดับปฐมวัย

ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียน ที่มีต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของโรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 2 (มูลนิธิไต้ล้ง-เซ็ง พรประภา) อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม โดยรวม และรายข้อ

	ความพึงพอใจของผู้ปกครอง ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม		ระดับ	อันดับ
	\bar{X}	SD		
1. โรงเรียนจัดพื้นที่ และบริเวณโรงเรียนที่สะอาด ร่มรื่น สวยงาม	4.27	0.68	มาก	1
2. โรงเรียนจัดพื้นที่ให้เด็กสามารถปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ได้อย่างหลากหลาย	4.19	0.74	มาก	6
3. โรงเรียนจัดแหล่งเรียนรู้ เช่น ปลูกต้นไม้ จัดสวนหย่อม ในสภาพที่สวยงาม เอื้อต่อการเรียนรู้ เป็นต้น	4.22	0.79	มาก	4
4. โรงเรียนมีอาคารเรียน มั่นคง แข็งแรง ปลอดภัย พื้นอาคารสะอาด ไม่ลื่น	4.23	0.72	มาก	3
5. โรงเรียนมีเครื่องเล่นสนามมีความมั่นคง แข็งแรง และปลอดภัยต่อเด็ก	3.69	1.26	มาก	8
6. โรงเรียนแบ่งพื้นที่ภายในอาคารเรียนใช้สอยที่จัดแบ่งเป็นสัดส่วน เช่น ห้องน้ำ ห้องกิจกรรม ฯลฯ	4.14	0.67	มาก	7
7. ครูจัดมุมต่าง ๆ ในห้องเรียน มีความเหมาะสม สวยงาม เอื้อต่อการเรียนรู้และจัดกิจกรรม	4.21	0.72	มาก	5
8. ครูจัดป้ายนิเทศหน้าห้องเรียนและแสดงผลงานของเด็ก เป็นรายบุคคล	4.25	0.72	มาก	2
รวมเฉลี่ย	4.15	0.57	มาก	-

จากตารางที่ 6 พบว่า ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของโรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 2 (มูลนิธิไต้ล้ง-เซ็ง พรประภา) อำเภอสัตร์ราชา จังหวัดชลบุรี ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมโดยรวม และรายข้อ อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อแล้วเรียงอันดับจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ โรงเรียนจัดพื้นที่และบริเวณ โรงเรียนที่สะอาด ร่มรื่น สวยงาม ครูจัดป้ายนิเทศหน้าห้องเรียนและแสดงผลงานของเด็กเป็นรายบุคคล และโรงเรียนมีอาคารเรียน มั่นคง แข็งแรง ปลอดภัย พื้นที่อาคารสะอาด ไม้ลื่น

ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของโรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 2 (มูลนิธิไต้ล้ง-เซ็ง พรประภา) อำเภอสัตร์ราชา จังหวัดชลบุรี ด้านการบริการนักเรียน โดยรวม และรายข้อ

ความพึงพอใจของผู้ปกครอง ด้านการบริการนักเรียน	n = 208		ระดับ	อันดับ
	\bar{X}	SD		
1. โรงเรียนจัดให้มีสถานที่รับประทานอาหารมีอากาศถ่ายเทสะดวก ไม้ส่งกลิ่น ไม้พึงประสงค์ ไม้ฉิบหรือร้อน	4.05	0.81	มาก	6
2. โรงเรียนจัดให้มีจัดกิจกรรมที่เสริมสร้างสุขนิสัยที่ดี ในการรับประทานอาหาร	4.22	0.65	มาก	3
3. โรงเรียนจัดให้มีอาหารที่มีประโยชน์ และมีสารอาหารครบ 5 หมู่	4.22	0.67	มาก	4
4. โรงเรียนส่งเสริมให้เด็กรับประทานอาหารไทย ขนมหไทย และอาหารพื้นบ้าน	4.07	0.75	มาก	5
5. โรงเรียนจัดให้มีจัดน้ำดื่มที่สะอาดไว้สำหรับให้เด็กทุกคนดื่ม อย่างเพียงพอทุกวัน	3.96	0.85	มาก	7
6. โรงเรียนจัดให้มีห้องน้ำ ห้องส้วม สำหรับเด็กสะอาด ถูกสุขลักษณะ	3.95	0.86	มาก	8
7. โรงเรียนจัดให้มีห้องน้ำ ห้องส้วม มีเพียงพอกับจำนวนเด็ก	3.93	0.80	มาก	9
8. โรงเรียนส่งเสริมให้เด็กออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอ เช่น การฝึกกายบริหารตอนเช้า ฯลฯ	4.25	0.72	มาก	2
9. โรงเรียนจัดห้องพยาบาล ครูพยาบาล และเจ้าหน้าที่ดูแลเด็ก ประจำอยู่ตลอดเวลา	3.70	1.26	มาก	10

ตารางที่ 7 (ต่อ)

ความพึงพอใจของผู้ปกครอง ด้านการบริการนักเรียน	n = 208		ระดับ	อันดับ
	\bar{X}	SD		
10. โรงเรียนมีมาตรการช่วยเหลือและป้องกันอุบัติเหตุ เช่น การทำ ประกันอุบัติเหตุสำหรับเด็ก ฯลฯ	4.39	0.70	มาก	1
รวมเฉลี่ย	4.09	0.71	มาก	-

จากตารางที่ 7 พบว่า ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาระดับ
ปฐมวัยของโรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 2 (มูลนิธิไต้ล้ง-เซ็ง พรประภา) อำเภอศรีราชา จังหวัด
ชลบุรี ด้านการบริการนักเรียนโดยรวม และรายชื่อ อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายชื่อแล้วเรียง
อันดับจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ โรงเรียนมีมาตรการช่วยเหลือและป้องกันอุบัติเหตุ เช่น
การทำประกันอุบัติเหตุสำหรับเด็ก ฯลฯ โรงเรียนส่งเสริมให้เด็กออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอ เช่น
การฝึกกายบริหารตอนเช้า ฯลฯ และโรงเรียนจัดให้มีจัดกิจกรรมที่เสริมสร้างสุขนิสัยที่ดีในการ
รับประทานอาหาร

**ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษา
ระดับปฐมวัยของโรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 2 (มูลนิธิไต้ล้ง-เซ็ง พรประภา) อำเภอศรีราชา
จังหวัดชลบุรี**

การเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาระดับ
ปฐมวัยของโรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 2 (มูลนิธิไต้ล้ง-เซ็ง พรประภา) อำเภอศรีราชา จังหวัด
ชลบุรี ผู้วิจัยได้วิเคราะห์และนำเสนอผลการวิเคราะห์ไว้ในตารางที่ 8-16

ตารางที่ 8 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียน
ที่มีต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของโรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 2 (มูลนิธิไต้ล้ง -
เซ็ง พรประภา) อำเภอสรีราชา จังหวัดชลบุรี จำแนกตามการศึกษา

ความพึงพอใจของผู้ปกครอง	การศึกษา							
	ต่ำกว่าปริญญาตรี				ปริญญาตรีขึ้นไป			
	n = 130				n = 78			
	\bar{X}	SD	ระดับ	อันดับ	\bar{X}	SD	ระดับ	อันดับ
1. ด้านการจัดกิจกรรม การเรียนการสอน	4.22	0.57	มาก	1	4.38	0.60	มาก	1
2. ด้านการพัฒนาผู้เรียน	4.14	0.59	มาก	4	4.30	0.60	มาก	2
3. ด้านอาคารสถานที่ และสิ่งแวดล้อม	4.19	0.59	มาก	3	4.07	0.52	มาก	3
4. ด้านการบริการนักเรียน	4.22	0.76	มาก	2	3.89	0.57	มาก	4
รวมเฉลี่ย	4.19	0.56	มาก	-	4.16	0.47	มาก	-

จากตารางที่ 8 พบว่า ผู้ปกครองที่มีการศึกษาค่ำกว่าปริญญาตรีมีความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านแล้วเรียงอันดับจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการบริการนักเรียน และด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม

ผู้ปกครองที่มีการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไปมีความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านแล้วเรียงอันดับจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการพัฒนาผู้เรียน และด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม

ตารางที่ 9 ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษา
ระดับปฐมวัยของโรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 2 (มูลนิธิไต้ล้ง-เซ็ง พรประภา)
อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี จำแนกตามการศึกษาโดยรวม

ความพึงพอใจของผู้ปกครอง	การศึกษา				t	p
	ต่ำกว่าปริญญาตรี		ปริญญาตรีขึ้นไป			
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD		
1. ด้านการจัดกิจกรรม การเรียนการสอน	4.22	0.57	4.38	0.60	-1.91	0.06
2. ด้านการพัฒนาผู้เรียน	4.14	0.59	4.30	0.60	-1.94	0.06
3. ด้านอาคารสถานที่ และสิ่งแวดล้อม	4.19	0.59	4.07	0.52	1.54	0.12
4. ด้านการบริการนักเรียน	4.22	0.76	3.89	0.57	3.35*	0.00
รวมเฉลี่ย	4.19	0.56	4.16	0.47	0.43	0.67

*p < .05

ตารางที่ 9 พบว่า การเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อ
การจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของโรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 2 (มูลนิธิไต้ล้ง-เซ็ง พรประภา)
อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี จำแนกตามการศึกษาโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มี
นัยสำคัญ ทางสถิติ ยกเว้นด้านการบริการนักเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 10 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของโรงเรียนเทศบาล
แหลมฉบัง 2 (มูลนิธิไต้ล้ง-เซ็ง พรประภา) อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี จำแนกตามอาชีพของผู้ปกครอง

ความพึงพอใจของ ผู้ปกครอง	อาชีพของผู้ปกครอง															
	รับราชการ/ พนักงาน รัฐวิสาหกิจ				พนักงานบริษัทเอกชน/ รับจ้าง				อาชีพอิสระ				อาชีพอื่น ๆ			
	n = 64				n = 60				n = 43				n = 41			
	\bar{X}	SD	ระดับ	อันดับ	\bar{X}	SD	ระดับ	อันดับ	\bar{X}	SD	ระดับ	อันดับ	\bar{X}	SD	ระดับ	อันดับ
1. ด้านการจัดกิจกรรม การเรียนการสอน	4.49	0.54	มาก	1	4.11	0.61	มาก	1	4.37	0.55	มาก	2	4.09	0.52	มาก	1
2. ด้านการพัฒนาผู้เรียน	4.42	0.54	มาก	2	4.03	0.61	มาก	2	4.31	0.60	มาก	4	4.00	0.54	มาก	4
3. ด้านอาคารสถานที่ และสิ่งแวดล้อม	4.16	0.42	มาก	3	4.02	0.60	มาก	3	4.37	0.58	มาก	3	4.08	0.63	มาก	3
4. ด้านการบริการนักเรียน	3.94	0.54	มาก	4	4.01	0.61	มาก	4	4.46	1.00	มาก	1	4.08	0.62	มาก	2
รวมเฉลี่ย	4.25	0.39	มาก	-	4.04	0.55	มาก	-	4.38	0.59	มาก		4.06	0.53	มาก	

จากตารางที่ 10 พบว่า ผู้ปกครองที่มีอาชีพรับราชการ/ พนักงานรัฐวิสาหกิจมีความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านแล้วเรียงอันดับจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการพัฒนาผู้เรียน และด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม

ผู้ปกครองที่มีอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน/ รับจ้างมีความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านแล้วเรียงอันดับจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการพัฒนาผู้เรียน และด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม

ผู้ปกครองที่มีอาชีพอิสระมีความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านแล้วเรียงอันดับจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านการบริการนักเรียน ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม

ผู้ปกครองที่มีอาชีพอื่น ๆ มีความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านแล้วเรียงอันดับจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการบริการนักเรียน และด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม

ตารางที่ 11 ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของโรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 2 (มูลนิธิไต้ล้ง-เซ็ง พรประภา) อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี จำแนกตามอาชีพของผู้ปกครองโดยรวม

ความพึงพอใจ ของผู้ปกครอง	แหล่งความ แปรปรวน	df	SS	MS	F	p
1. ด้านการจัดกิจกรรม การเรียนการสอน	ระหว่างกลุ่ม	3	6.52	2.17	6.93*	0.00
	ภายในกลุ่ม	204	63.97	0.31		
	รวม	207	70.49			
2. ด้านการพัฒนาผู้เรียน	ระหว่างกลุ่ม	3	6.97	2.32	7.05*	0.00
	ภายในกลุ่ม	204	67.21	0.33		
	รวม	207	74.18			
3. ด้านอาคารสถานที่ และสิ่งแวดล้อม	ระหว่างกลุ่ม	3	3.28	1.10	3.55*	0.02
	ภายในกลุ่ม	204	62.88	0.31		
	รวม	207	66.16			

ตารางที่ 11 (ต่อ)

ความพึงพอใจ ของผู้ปกครอง	แหล่งความ แปรปรวน	df	SS	MS	F	p
4. ด้านการบริการนักเรียน	ระหว่างกลุ่ม	3	7.66	2.55	5.32*	0.00
	ภายในกลุ่ม	204	97.87	0.48		
	รวม	207	105.52			
เฉลี่ย	ระหว่างกลุ่ม	3	3.74	1.25	4.77*	0.00
	ภายในกลุ่ม	204	53.31	0.26		
	รวม	207	57.05			

*p < .05

จากตารางที่ 11 พบว่า การเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของโรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 2 (มูลนิธิไต้ล้ง-เซ็ง พรประภา) อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี จำแนกตามอาชีพของผู้ปกครองโดยรวมและรายด้านทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 12 ผลการเปรียบเทียบรายคู่ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษา
ระดับปฐมวัยของโรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 2 (มูลนิธิไต้ล้ง-เซ็ง พรประภา)
อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี จำแนกตามอาชีพของผู้ปกครองโดยรวม

อาชีพของผู้ปกครอง	\bar{X}	อาชีพของผู้ปกครอง			
		รับราชการ/ พนักงาน รัฐวิสาหกิจ	พนักงาน บริษัทเอกชน/ รับจ้าง	อาชีพ อิสระ	อาชีพอื่น ๆ
	\bar{X}	4.04	4.06	4.25	4.38
รับราชการ/ พนักงาน รัฐวิสาหกิจ	4.04	-	0.02	0.21	0.34*
พนักงานบริษัทเอกชน/ รับจ้าง	4.06	-	-	0.19	0.32*
อาชีพอิสระ	4.25	-	-	-	0.13
อาชีพอื่น ๆ	4.38	-	-	-	-

*p < .05

จากตารางที่ 12 พบว่า ผลการเปรียบเทียบรายคู่ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของโรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 2 (มูลนิธิไต้ล้ง-เซ็ง พรประภา) อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี จำแนกตามอาชีพของผู้ปกครองโดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 2 คู่ ได้แก่ อาชีพรับราชการ/ พนักงานรัฐวิสาหกิจกับอาชีพอื่น ๆ โดยผู้ปกครองที่มีอาชีพอื่น ๆ มีความพึงพอใจสูงกว่าอาชีพรับราชการ/ พนักงานรัฐวิสาหกิจ และอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน/ รับจ้างกับอาชีพอื่น ๆ โดยผู้ปกครองที่มีอาชีพอื่น ๆ มีความพึงพอใจสูงกว่าอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน/ รับจ้าง ส่วนคู่อื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 13 ผลการเปรียบเทียบรายคู่ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของโรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 2 (มูลนิธิไต้ล้ง-เซ็ง พรประภา) อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี จำแนกตามอาชีพของผู้ปกครอง ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

อาชีพของผู้ปกครอง	\bar{X}	อาชีพของผู้ปกครอง			
		รับราชการ/ พนักงาน รัฐวิสาหกิจ	พนักงาน บริษัทเอกชน/ รับจ้าง	อาชีพอิสระ	อาชีพอื่น ๆ
		4.11	4.09	4.49	4.37
รับราชการ/ พนักงาน รัฐวิสาหกิจ	4.11	-	0.01	0.39*	0.27
พนักงาน บริษัทเอกชน/ รับจ้าง	4.09	-	-	0.40*	0.28
อาชีพอิสระ	4.49	-	-	-	0.12
อาชีพอื่น ๆ	4.37	-	-	-	-

*p < .05

จากตารางที่ 13 พบว่า ผลการเปรียบเทียบรายคู่ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของโรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 2 (มูลนิธิไต้ล้ง-เซ็ง พรประภา) อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี จำแนกตามอาชีพของผู้ปกครองด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 2 คู่ ได้แก่ อาชีพรับราชการ/ พนักงานรัฐวิสาหกิจกับอาชีพอิสระ โดยผู้ปกครองที่มีอาชีพอิสระมีความพึงพอใจสูงกว่าอาชีพรับราชการ/ พนักงานรัฐวิสาหกิจ และอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน/ รับจ้างกับอาชีพอิสระ โดยผู้ปกครองที่มีอาชีพอิสระมีความพึงพอใจสูงกว่าอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน/ รับจ้าง ส่วนคู่อื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 14 ผลการเปรียบเทียบรายคู่ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษา
ระดับปฐมวัยของโรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 2 (มูลนิธิไต้ล้ง-เซ็ง พรประภา)
อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี จำแนกตามอาชีพของผู้ปกครอง ด้านการพัฒนาผู้เรียน

อาชีพของผู้ปกครอง	\bar{X}	อาชีพของผู้ปกครอง			
		รับราชการ/ พนักงาน รัฐวิสาหกิจ	พนักงาน บริษัทเอกชน/ รับจ้าง	อาชีพอิสระ	อาชีพอื่น ๆ
		4.03	4.00	4.42	4.31
รับราชการ/ พนักงาน รัฐวิสาหกิจ	4.03	-	-0.03	0.39*	0.28
พนักงาน บริษัทเอกชน/ รับจ้าง	4.00	-	-	0.42*	0.31
อาชีพอิสระ	4.42	-	-	-	0.11
อาชีพอื่น ๆ	4.31	-	-	-	-

* $p < .05$

จากตารางที่ 14 พบว่า ผลการเปรียบเทียบรายคู่ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของโรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 2 (มูลนิธิไต้ล้ง-เซ็ง พรประภา) อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี จำแนกตามอาชีพของผู้ปกครองด้านการพัฒนาผู้เรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 2 คู่ ได้แก่ อาชีพรับราชการ/ พนักงานรัฐวิสาหกิจกับอาชีพอิสระ โดยผู้ปกครองที่มีอาชีพอิสระมีความพึงพอใจสูงกว่าอาชีพรับราชการ/ พนักงานรัฐวิสาหกิจ และอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน/ รับจ้างกับอาชีพอิสระ โดยผู้ปกครองที่มีอาชีพอิสระมีความพึงพอใจสูงกว่าอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน/ รับจ้าง ส่วนคู่อื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 15 ผลการเปรียบเทียบรายคู่ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษา
ระดับปฐมวัยของโรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 2 (มูลนิธิไต้ล้ง-เซ็ง พรประภา)
อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี จำแนกตามอาชีพของผู้ปกครอง ด้านอาคารสถานที่
และสิ่งแวดล้อม

อาชีพของผู้ปกครอง	\bar{X}	อาชีพของผู้ปกครอง			
		รับราชการ/ พนักงาน รัฐวิสาหกิจ	พนักงาน บริษัทเอกชน/ รับจ้าง	อาชีพอิสระ	อาชีพอื่น ๆ
		4.02	4.08	4.16	4.37
รับราชการ/ พนักงาน รัฐวิสาหกิจ	4.02	-	0.06	0.14	0.35*
พนักงาน บริษัทเอกชน/ รับจ้าง	4.08	-	-	0.08	0.29
อาชีพอิสระ	4.16	-	-	-	0.21
อาชีพอื่น ๆ	4.37	-	-	-	-

*p < .05

จากตารางที่ 15 พบว่า ผลการเปรียบเทียบรายคู่ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มี
ต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของโรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 2 (มูลนิธิไต้ล้ง-เซ็ง พรประภา)
อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี จำแนกตามอาชีพของผู้ปกครองด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม
แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เพียงคู่เดียว คือ อาชีพรับราชการ/ พนักงาน
รัฐวิสาหกิจกับอาชีพอื่น ๆ โดยผู้ปกครองที่มีอาชีพอื่น ๆ มีความพึงพอใจสูงกว่าอาชีพรับราชการ/
พนักงานรัฐวิสาหกิจ และอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน/ รับจ้างกับอาชีพอื่น ๆ โดยผู้ปกครองที่มี
อาชีพอื่น ๆ มีความพึงพอใจสูงกว่าอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน/ รับจ้าง ส่วนคู่อื่น ๆ แตกต่างกัน
อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 16 ผลการเปรียบเทียบรายคู่ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษา
ระดับปฐมวัยของโรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 2 (มูลนิธิไต้ล้ง-เซ็ง พรประภา)
อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี จำแนกตามอาชีพของผู้ปกครอง ด้านการบริการนักเรียน

อาชีพของผู้ปกครอง	\bar{X}	อาชีพของผู้ปกครอง			
		รับราชการ/ พนักงาน รัฐวิสาหกิจ	พนักงาน บริษัทเอกชน/ รับจ้าง	อาชีพอิสระ	อาชีพอื่น ๆ
		4.01	4.08	3.94	4.46
รับราชการ/ พนักงาน รัฐวิสาหกิจ	4.01	-	0.07	0.07	0.45*
พนักงาน บริษัทเอกชน/ รับจ้าง	4.08	-	-	0.14	0.38
อาชีพอิสระ	3.94	-	-	-	0.52*
อาชีพอื่น ๆ	4.46	-	-	-	-

* $p < .05$

จากตารางที่ 16 พบว่า ผลการเปรียบเทียบรายคู่ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของโรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 2 (มูลนิธิไต้ล้ง-เซ็ง พรประภา) อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี จำแนกตามอาชีพของผู้ปกครองด้านการบริการนักเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 2 คู่ ได้แก่ อาชีพรับราชการ/ พนักงานรัฐวิสาหกิจกับอาชีพอื่น ๆ โดยผู้ปกครองที่มีอาชีพอื่น ๆ มีความพึงพอใจสูงกว่าอาชีพรับราชการ/ พนักงานรัฐวิสาหกิจ และอาชีพอิสระกับอาชีพอื่น ๆ โดยผู้ปกครองที่มีอาชีพอื่น ๆ มีความพึงพอใจสูงกว่าอาชีพอิสระ ส่วนคู่อื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของโรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 2 (มูลนิธิไต้ล้ง-เซ็ง พรประภา) อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้ปกครองนักเรียนระดับปฐมวัยโรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 2 (มูลนิธิไต้ล้ง-เซ็ง พรประภา) อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี ปีการศึกษา 2560 กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, pp. 608-610) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 226 คน แล้วทำการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) เครื่องมือเป็นแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามแบบสำรวจรายการ (Check list) ตอนที่ 2 เกี่ยวกับความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของโรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 2 (มูลนิธิไต้ล้ง-เซ็ง พรประภา) อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี จำนวนทั้งสิ้น 35 ข้อ ใน 4 ด้าน คือ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการพัฒนาผู้เรียน ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม ด้านการบริการนักเรียน เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ของลิกเคิร์ต (Likert's rating scale) มี 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด โดยแบบสอบถามซึ่งมีค่าอำนาจจำแนกรายข้อตั้งแต่ 0.30 ถึง 0.80 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.96 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ได้แก่ ความถี่ ค่าร้อยละ (Percentage) คะแนนเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) การวิเคราะห์ด้วยการทดสอบค่าที (t-test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) และเมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แล้วทำการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe's method)

สรุป

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในการศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของโรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 2 (มูลนิธิไต้ล้ง-เซ็ง พรประภา) อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี ครั้งนี้ ผู้วิจัยสรุปได้ดังต่อไปนี้

1. ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของโรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 2 (มูลนิธิไต้ล้ง-เซ็ง พรประภา) อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี โดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านปรากฏผลดังนี้

1.1 ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน พบว่า ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของโรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 2 (มูลนิธิไต้ล้ง-เซ็ง พรประภา) อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อแล้วเรียงอันดับจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ โรงเรียนจัดกิจกรรมเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม เช่น สวดมนต์ ไหว้พระ แผ่เมตตา เป็นต้น โรงเรียนแจ้งผลการประเมินพัฒนาการของเด็กให้ผู้ปกครองทราบภาคเรียนละ 1 ครั้ง และครูจัดกิจกรรมที่เน้นการเตรียมความพร้อมเพื่อพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา

1.2 ด้านการพัฒนาผู้เรียน พบว่า ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของโรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 2 (มูลนิธิไต้ล้ง-เซ็ง พรประภา) อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อแล้วเรียงอันดับจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ โรงเรียนจัดกิจกรรมที่ปลูกฝังคุณธรรม-จริยธรรม ตามวัฒนธรรม และความเชื่อทางศาสนา ครูจัดกิจกรรมต่าง ๆ ส่งเสริมให้เด็กมีความมั่นใจ แสดงออกด้านต่าง ๆ อย่างเหมาะสม และครูมีการวิเคราะห์เทคนิคและวิธีการจัดการเรียนการสอน เพื่อส่งเสริมพัฒนาการพื้นฐานของเด็กระดับปฐมวัย

1.3 ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม พบว่า ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของโรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 2 (มูลนิธิไต้ล้ง-เซ็ง พรประภา) อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อแล้วเรียงอันดับจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ โรงเรียนจัดพื้นที่และบริเวณโรงเรียนที่สะอาด ร่มรื่น สวยงาม ครูจัดป้ายนิเทศหน้าห้องเรียนและแสดงผลงานของเด็กเป็นรายบุคคล และโรงเรียนมีอาคารเรียน มั่นคง แข็งแรง ปลอดภัย พื้นอาคารสะอาด ไม่ลื่น

1.4 ด้านการบริการนักเรียน พบว่า ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของโรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 2 (มูลนิธิไต้ล้ง-เซ็ง พรประภา) อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อแล้วเรียงอันดับจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ โรงเรียนมีมาตรการช่วยเหลือและป้องกันอุบัติเหตุ เช่น การทำประกันอุบัติเหตุสำหรับเด็ก ฯลฯ โรงเรียนส่งเสริมให้เด็กออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอ เช่น การฝึกกายบริหารตอนเช้า ฯลฯ และโรงเรียนจัดให้มีจัดกิจกรรมที่เสริมสร้างสุขนิสัยที่ดีในการรับประทานอาหาร

2. ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนต่อการจัดการศึกษาในระดับปฐมวัยของโรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 2 (มูลนิธิไต้ล้ง-เซ็ง พรประภา) อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี จำแนกตามระดับการศึกษา และอาชีพ ปรากฏผลดังนี้

2.1 จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของโรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 2 (มูลนิธิไต้ล้ง-เซ็ง พรประภา) อำเภอสรีราชา จังหวัดชลบุรี โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้นด้านการบริการนักเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2.2 จำแนกตามอาชีพของผู้ปกครอง พบว่า ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของโรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 2 (มูลนิธิไต้ล้ง-เซ็ง พรประภา) อำเภอสรีราชา จังหวัดชลบุรี โดยรวมและรายด้านทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

การศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของโรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 2 (มูลนิธิไต้ล้ง-เซ็ง พรประภา) อำเภอสรีราชา จังหวัดชลบุรี ผู้วิจัยมีประเด็นที่จะนำมาอภิปราย ดังนี้

1. ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของโรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 2 (มูลนิธิไต้ล้ง-เซ็ง พรประภา) อำเภอสรีราชา จังหวัดชลบุรี โดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารโรงเรียนได้ส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม เช่น สวดมนต์ ไหว้พระ แผ่เมตตา ให้กับนักเรียนอย่างต่อเนื่อง ประกอบกับโรงเรียนได้มีการจัดกิจกรรมที่ปลูกฝังคุณธรรม-จริยธรรม ตามวัฒนธรรมและความเชื่อทางศาสนาในทุก ๆ วันสำคัญ และผู้บริหารโรงเรียนส่งเสริมให้มีการจัดพื้นที่และบริเวณโรงเรียนที่สะอาด ร่มรื่น สวยงาม รวมทั้งหน้าห้องเรียนมีป้ายนิเทศ แสดงผลงานของเด็กเป็นรายบุคคลเพื่อแสดงผลงานให้ผู้ปกครองได้ทราบพัฒนาการของนักเรียน ส่งผลให้ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของโรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 2 (มูลนิธิไต้ล้ง-เซ็ง พรประภา) อำเภอสรีราชา จังหวัดชลบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ อโนมา แซ่โจ้ว (2553) ได้ศึกษาความพึงพอใจผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนอนุบาลสองภาษาในอำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี พบว่า ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนอนุบาลสองภาษาในอำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ มนัสวี ภูมณี (2558) ได้ศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของโรงเรียนเทศบาล 1 (บางวัว) อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา ผลการวิจัยพบว่า ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อ

การจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของโรงเรียนเทศบาล 1 (บางวัว) อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านผู้วิจัยมีประเด็นที่จะนำมาอภิปราย ดังนี้

1.1 ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน พบว่า ความพึงพอใจของผู้ปกครอง นักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของ โรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 2 (มูลนิธิไต้ล้ง-เซ็ง พรประภา) อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหาร โรงเรียนได้ส่งเสริมให้ครูผู้สอนได้จัดกิจกรรมเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม เช่น สวดมนต์ ไหว้พระ แผ่เมตตา บูรณาการเข้ากับกิจกรรมการเรียนการสอนให้กับนักเรียนอย่างต่อเนื่อง ประกอบกับผู้บริหารโรงเรียนมีนโยบายให้ครูผู้สอนแจ้งผลการประเมินพัฒนาการของเด็กให้ผู้ปกครองทราบ ภาคเรียนละ 1 ครั้ง และเน้นการเตรียมความพร้อมเพื่อพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญาให้กับนักเรียน ส่งผลให้ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของ โรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 2 (มูลนิธิไต้ล้ง-เซ็ง พรประภา) อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ มนต์วี ภูมณี (2558) ได้ศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของ โรงเรียนเทศบาล 1 (บางวัว) อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา ผลการวิจัยพบว่า ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของ โรงเรียนเทศบาล 1 (บางวัว) อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชนิกันต์ อินตะพันธ์ (2558) ได้ศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของ โรงเรียนอนุบาลองค์การบริหารส่วนตำบลคลองแก้ว อำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี ผลการวิจัยพบว่า ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของ โรงเรียนอนุบาลองค์การบริหารส่วนตำบลคลองแก้ว อำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี ด้านการจัดประสบการณ์และกิจกรรมการเรียนการสอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก

1.2 ด้านการพัฒนาผู้เรียน พบว่า ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของ โรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 2 (มูลนิธิไต้ล้ง-เซ็ง พรประภา) อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากโรงเรียนได้มีการจัดกิจกรรมที่ปลูกฝังคุณธรรม-จริยธรรม ตามวัฒนธรรม และความเชื่อทางศาสนา ประกอบกับครูผู้สอนได้จัดกิจกรรมต่าง ๆ ส่งเสริมให้เด็กมีความมั่นใจ แสดงออกด้านต่าง ๆ อย่างเหมาะสม และครูผู้สอนมีประสบการณ์ในการจัดการเรียนการสอนทำให้มีการวิเคราะห์เทคนิคและวิธีจัดการเรียนการสอน เพื่อส่งเสริมพัฒนาการพื้นฐานของเด็กระดับปฐมวัย ส่งผลให้ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของ โรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 2 (มูลนิธิไต้ล้ง-เซ็ง พรประภา) อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี ด้านการพัฒนาผู้เรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้อง

กับงานวิจัยของ มนัสวี ภูมณี (2558) ได้ศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของโรงเรียนเทศบาล 1 (บางวัว) อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา ผลการวิจัยพบว่า ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของโรงเรียนเทศบาล 1 (บางวัว) อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา ด้านการพัฒนาผู้เรียนโดยรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุรัชย์ ใจชุ่มชื่น (2549) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนต่อการจัดการศึกษาและบริการของโรงเรียนอนุบาลประเสริฐสุข อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี พบว่า ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนต่อการจัดการศึกษาและบริการของโรงเรียนอนุบาลประเสริฐสุข อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี อยู่ในระดับมาก

1.3 ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม พบว่า ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของโรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 2 (มูลนิธิไต้ล้ง-เซ็ง พรประภา) อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารโรงเรียนส่งเสริมให้มีการจัดพื้นที่และบริเวณโรงเรียนที่สะอาด ร่มรื่น สวยงาม รวมทั้งหน้าห้องเรียนมีป้ายนิเทศ แสดงผลงานของเด็กเป็นรายบุคคลเพื่อแสดงผลงานให้ผู้ปกครองได้ทราบ พัฒนาการของนักเรียน และโรงเรียนมีอาคารเรียน มั่นคง แข็งแรง ปลอดภัย พื้นอาคารสะอาด ไม้ลื่น ส่งผลให้ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของโรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 2 (มูลนิธิไต้ล้ง-เซ็ง พรประภา) อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมโดยรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุภากร เจริญศิลป์ (2559) ได้ศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย โรงเรียนสวนป่าเขาชะอางค์ องค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี ผลการวิจัยพบว่า ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย โรงเรียนสวนป่าเขาชะอางค์ องค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี ด้านการจัดสภาพแวดล้อมโดยรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ อโนมา แซ่โจ้ว (2553) ได้ศึกษาความพึงพอใจผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนอนุบาลสองภาษาในอำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี พบว่า ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนอนุบาลสองภาษาในอำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี ด้านการจัดสภาพแวดล้อมโดยรวมอยู่ในระดับมาก

1.4 ด้านการบริการนักเรียน พบว่า ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของโรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 2 (มูลนิธิไต้ล้ง-เซ็ง พรประภา) อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารโรงเรียนมีมาตรการช่วยเหลือและป้องกันอุบัติเหตุ เช่น การทำประกันอุบัติเหตุสำหรับเด็ก ฯลฯ ส่งเสริมให้เด็กออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอ เช่น การฝึกกายบริหารตอนเช้า ฯลฯ และส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมที่

เสริมสร้างสุขนิสัยที่ดีในการรับประทานอาหาร เช่น ฝึกมารยาทในการรับประทานอาหาร ฯลฯ ให้กับนักเรียนอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของโรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 2 (มูลนิธิไต้ล้ง-เซ็ง พรประภา) อำเภอสรีราชา จังหวัดชลบุรี ด้านการบริการนักเรียนโดยรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุภากร เจริญศิลป์ (2559) ได้ศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย โรงเรียนสวนป่าเขาชะอางค์ องค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี ผลการวิจัยพบว่า ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย โรงเรียนสวนป่าเขาชะอางค์ องค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี ด้านการบริการนักเรียนโดยรวมอยู่ในระดับมาก และ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชนิกันต์ อินตะพันธ์ (2558) ได้ศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของโรงเรียนอนุบาลองค์การบริหารส่วนตำบลคลองแก้ว อำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี ผลการวิจัยพบว่า ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของโรงเรียนอนุบาลองค์การบริหารส่วนตำบลคลองแก้ว อำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี ด้านการบริการนักเรียนโดยรวมอยู่ในระดับมาก

2. ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนต่อการจัดการศึกษาในระดับปฐมวัยของโรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 2 (มูลนิธิไต้ล้ง-เซ็ง พรประภา) อำเภอสรีราชา จังหวัดชลบุรี จำแนกตามระดับการศึกษา และอาชีพ ผู้วิจัยมีประเด็นที่จะนำมาอภิปราย ดังนี้

2.1 จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของโรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 2 (มูลนิธิไต้ล้ง-เซ็ง พรประภา) อำเภอสรีราชา จังหวัดชลบุรี โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารโรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 2 (มูลนิธิไต้ล้ง-เซ็ง พรประภา) ได้มีการจัดให้มีการประชุมผู้ปกครองนักเรียนระดับปฐมวัยในทุกภาคเรียน ทำให้ผู้ปกครองนักเรียนทุกคนได้ทราบถึงนโยบายในการบริหารจัดการในการจัดการศึกษาปฐมวัยโดยเฉพาะการส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม เช่น สวดมนต์ ไหว้พระ แผ่เมตตา เป็นต้น ให้กับนักเรียน รวมทั้งทราบพัฒนาการของนักเรียนในปกครองของตน ส่งผลให้การเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของโรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 2 (มูลนิธิไต้ล้ง-เซ็ง พรประภา) อำเภอสรีราชา จังหวัดชลบุรี จำแนกตามระดับการศึกษาของผู้ปกครองแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชนิกันต์ อินตะพันธ์ (2558) ได้ศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของโรงเรียนอนุบาลองค์การบริหารส่วนตำบลคลองแก้ว อำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี ผลการวิจัยพบว่า การเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของ

โรงเรียนอนุบาลองค์การบริหารส่วนตำบลคลองแก้ว อำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี จำแนกตาม วุฒิ การศึกษาของผู้ปกครองแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และสอดคล้องกับงานวิจัย ของ มนัสวี ภูมณี (2558) ได้ศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาระดับ ปฐมวัยของ โรงเรียนเทศบาล 1 (บางวัว) อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา ผลการวิจัยพบว่า การเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของ โรงเรียนเทศบาล 1 (บางวัว) อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา จำแนกตามวุฒิการศึกษาของ ผู้ปกครอง โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.2 จำแนกตามอาชีพของผู้ปกครอง พบว่า ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มี ต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของ โรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 2 (มูลนิธิไต้ล้ง-เซ็ง พรประภา) อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี โดยรวมและรายด้านทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05 เมื่อเปรียบเทียบรายคู่ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาระดับ ปฐมวัยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจำนวน 2 คู่ ได้แก่ ผู้ปกครองที่มีอาชีพรับราชการ/ พนักงานรัฐวิสาหกิจกับผู้ปกครองที่มีอาชีพอื่น ๆ โดยผู้ปกครองที่มีอาชีพอื่น ๆ มีความพึงพอใจสูง กว่าผู้ปกครองที่มีอาชีพรับราชการ/ พนักงานรัฐวิสาหกิจ และผู้ปกครองที่มีอาชีพพนักงาน บริษัทเอกชน/ รับจ้างกับผู้ปกครองที่มีอาชีพอื่น ๆ โดยผู้ปกครองที่มีอาชีพอื่น ๆ มีความพึงพอใจสูง กว่าผู้ปกครองที่มีอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน/ รับจ้าง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้ปกครองที่มีอาชีพ อื่น ๆ ให้ความสำคัญกับเครื่องเล่นสนามมีความมั่นคง แข็งแรง และปลอดภัยต่อเด็ก และการจัด ห้างพยาบาล ครัวพยาบาล และเจ้าหน้าที่ดูแลเด็กประจำอยู่ตลอดเวลา ส่วนผู้ปกครองที่มีอาชีพรับ ราชการ/ พนักงานรัฐวิสาหกิจให้ความสำคัญกับการเตรียมความพร้อมเพื่อพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญาของนักเรียน ซึ่งจะเห็นได้ว่าการประกอบอาชีพของผู้ปกครอง เป็นเรื่องบ่งชี้ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษา ดังที่ ลิปเซทและแบดิกซ์ (Lipset & Berdix, 1960, p. 184 อ้างถึงใน บุขรา นงสวัสดิ์, 2547, หน้า 65) ได้กล่าวว่า อาชีพของ บิดามารดามีความสำคัญต่อการเลื่อนสถานภาพทางสังคมได้มากน้อยเพียงใดนั้นขึ้นอยู่กับ ความต้องการที่ส่งเสริมบุตรจากบิดามารดาในอาชีพต่าง ๆ อาชีพของบิดามารดามีความสำคัญต่อ ความเจริญก้าวหน้าของบุตร ส่งผลให้การเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อ การจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของ โรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 2 (มูลนิธิไต้ล้ง-เซ็ง พรประภา) อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี จำแนกตามอาชีพของผู้ปกครองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05 สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศุภากร เจริญศิลป์ (2559) ได้ศึกษาความพึงพอใจของ ผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย โรงเรียนสวนป่าเขาชะอางค์ องค์การ บริหารส่วนจังหวัดชลบุรี ผลการวิจัยพบว่า การเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่

มีต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย โรงเรียนสวนป่าเขาชะอางค์ องค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี จำแนกตามอาชีพของผู้ปกครองโดยรวมแตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ อโนมา แซ่โจ้ว (2553) ได้ศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนอนุบาลสองภาษาใน อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี พบว่า การเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนอนุบาลสองภาษา จำแนกตามอาชีพ โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของโรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 2 (มูลนิธิไต้ล้ง-เซ็ง พรประภา) อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี ควรมีการจัดการส่งเสริมในด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ผู้บริหาร โรงเรียนควรส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษให้แก่เด็ก และส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ผ่านการเล่น เช่น เล่นน้ำ เล่นทราย ต่อบล็อก เป็นต้น
2. ด้านการพัฒนาผู้เรียน ผู้บริหาร โรงเรียนควรส่งเสริมให้มีการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดของนักการศึกษาปฐมวัยต่าง ๆ เช่น มอนเตสซอรี วอลดอร์ฟ เป็นต้น และมีการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการพัฒนาสมอง (Brain-based learning)
3. ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม ผู้บริหาร โรงเรียนควรส่งเสริมให้มีเครื่องเล่นสนามมีความมั่นคง แข็งแรง และปลอดภัยต่อเด็ก และปรับสภาพภายในอาคารเรียนมีพื้นที่ใช้สอยที่จัดแบ่งเป็นสัดส่วน เช่น ห้องน้ำ ห้องกิจกรรม ฯลฯ
4. ด้านการบริการนักเรียน ผู้บริหาร โรงเรียนควรจัดให้มีห้องพยาบาล ครัวพยาบาล และเจ้าหน้าที่ดูแลเด็กประจำอยู่ตลอดเวลา และจัดให้มีห้องน้ำ ห้องส้วม มีเพียงพอกับจำนวนเด็ก

ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาปัจจัยปัจจัยที่ส่งผลต่อความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของโรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 2 (มูลนิธิไต้ล้ง-เซ็ง พรประภา) อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี
2. ควรศึกษาแนวทางการพัฒนาด้านการบริการนักเรียนของโรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 2 (มูลนิธิไต้ล้ง-เซ็ง พรประภา) อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ. (2540). *แนวการจัดประสบการณ์ระดับการประถมศึกษา* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: *คุรุสภาลาดพร้าว*.
- กรมวิชาการ. (2545). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545*. กรุงเทพฯ: *โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์*.
- กรมวิชาการ. (2546). *หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546* (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: *คุรุสภา*.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). *หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2546*. กรุงเทพฯ: *คุรุสภา*.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). *คู่มือหลักสูตรก่อนประถมศึกษา*. กรุงเทพฯ: *คุรุสภาลาดพร้าว*.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2547). *คู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 (สำหรับ 3-5 ปี)*. กรุงเทพฯ: *คุรุสภาลาดพร้าว*.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: *ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย*.
- กูดยา ดันติผลาชีวะ. (2540). เทคนิคการสร้างเสริมปัญญาเด็กปฐมวัย. *วารสารการศึกษาปฐมวัย*, 1(1), 35-42.
- ชนิกานต์ อินตะพันธ์. (2558). *ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของโรงเรียนอนุบาลองค์การบริหารส่วนตำบลคลองกิว อำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สุลีพร ชีรสูกชนกุล. (2552). *ความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย ของโรงเรียนสาธิตเทศบาลนครระยอง (วัดศรีรัตนาราม) อำเภอเมือง จังหวัดระยอง*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- โชติรส โสภณมณี. (2543). *การบริหารงานโรงเรียนอนุบาลเอกชน ในเขตกรุงเทพมหานคร ในช่วงภาวะวิกฤตเศรษฐกิจ*. กรุงเทพฯ: *มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์*.
- ณรงค์ชัย ไวยอาภา. (2538). *การศึกษาความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจ สังกัดตำรวจภูธรจังหวัดสงขลา*. ปริญญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- นันทิยา น้อยจันทร์. (2548). *การประเมินผลพัฒนาการของเด็กปฐมวัย*. นครปฐม: *นิตินัย*.

- นัยนา ยิ่งสกุล. (2545). *ความคาดหวังของผู้ปกครองต่อการจัดสถานบริบาลเด็กก่อนวัยเรียนของเอกชน*. กรุงเทพฯ: กรุงเทพฯเกษตรศาสตร์.
- บุญชม ศรีสะอาด และบุญส่ง นิลแก้ว. (2535). *การวิจัยเบื้องต้น* (พิมพ์ครั้งที่ 6). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- บุญธรรม กิจปริดาปริสุทธิ. (2540). *ระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์* (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: เจริญผล.
- บุษรา นงศ์สวัสดิ์. (2547). *ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาโรงเรียนเซนต์โยเซฟระยอง*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ประคอง วรรณสูตร. (2542). *สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ประนอม ถาวรสิน. (2549). *ความต้องการของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 1*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ประยูทธ พวงทอง. (2549). *ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาในระดับปฐมวัยของโรงเรียนอินทโมลีประทาน อำเภอเมือง จังหวัดสิงห์บุรี*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- ประเสริฐ วิเศษกิจ. (2542). *การศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองของนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร*. ปริญญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2535). *จิตวิทยาการบริหารงานบุคคล*. กรุงเทพฯ: ศูนย์สื่อเสริม กรุงเทพฯ.
- ผ่องศรี รัตนสถิตย์. (2535). *การบริหารงานวิชาการระดับก่อนประถมศึกษา ในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ*. ปริญญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

- พรพิมล วงศ์จันทร์. (2557). ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหาร โรงเรียนนวมินทราชินูทิศสวนกุหลาบวิทยาลัย สมุทรปราการ. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- พัฒนา ชัชพงษ์. (2541). ทฤษฎีและปฏิบัติการพัฒนาหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย. กรุงเทพฯ: ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พิกุล อุบลทิพย์. (2547). ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย โรงเรียนสาธิต “พิบูลบำเพ็ญ” มหาวิทยาลัยบูรพา. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- มติชนออนไลน์. (2559). “สมพงษ์” ห่วง รธน. ให้ คสช. ร่วมปฏิรูปศึกษา หวั่นมีข้อถกเถียงตามมา ชี้ข้อดีร่างแรกเน้น “ปฐมวัย-อาชีวะ” แต่จุดอ่อนมีนอคมฯ. เข้าถึงได้จาก <https://www.matichon.co.th/news/25103>
- มนัสวี ภูมณี. (2558). ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของ โรงเรียนเทศบาล 1 (บางวัว) อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- มณูญ ตนะวัฒนา. (2539). แรงจูงใจ. กรุงเทพฯ: เอสดีเพรส.
- มณูญ ตนะวัฒนา. (2543). การบริหารยุคใหม่. กรุงเทพฯ: สามัคคีสาร (ดอกหญ้า).
- เขาวดี ชัยกิตติกรณ์. (2546). ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาของโรงเรียนเทศบาล 1 (วัดแจ้งเทศบาลตำบลวัดแจ้ง จังหวัดฉะเชิงเทรา. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- เขาวนารถ เลหาบรรจง. (2545). ผลการจัดกิจกรรมการสอนแบบจิตปัญญาที่มีต่อความภาคภูมิใจในตนเองของเด็กปฐมวัย. ปรินญาณิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการศึกษามหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- เขาวภา เตชะคุปต์. (2542). การจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัย. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- เขาวภา เตชะคุปต์. (2555). หลักสูตรสถานศึกษา. ฉะเชิงเทรา: โรงเรียนเทศบาล 1 (บางวัว).
- โรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 2 (มูลนิธิไต้ล้ง-เซ็ง พรประภา). (2559). รายงานการประเมินตนเอง โรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 2 (มูลนิธิไต้ล้ง-เซ็ง พรประภา) ปีการศึกษา 2558. ชลบุรี: โรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 2 (มูลนิธิไต้ล้ง-เซ็ง พรประภา).
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2536). เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ.

- ลัษลา สะอิมิ. (2555). *สภาพความเป็นจริงและความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษา ระดับปฐมวัยของโรงเรียนเมืองพัทยา 3 (วัดสว่างฟ้าพุทธาราม) สังกัดเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วรนาท รักสกุลไทย. (2537). *เทคโนโลยีทางการบริหารในสถานศึกษาปฐมวัย*. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- วรนาท รักสกุลไทย. (2548). *หน่วยที่ 6 การจัดประสบการณ์แบบบูรณาการเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัย. ในประมวลสาระชุดวิชาการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย หน่วยที่ 1-6. หน้า [6-1]- [6-66]*. นนทบุรี: สุโขทัยธรรมมาธิราช.
- วรสิทธิ์ สฤกษ์คือภิกษย์. (2542). *ความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาในระดับอนุบาลของโรงเรียนเอกชนในเขตบางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร*. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- วลัย พานิช. (2547). *การสอนด้วยวิธีสตอรีไลน์*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วัชรภรณ์ พยัคฆ์เมธี. (2546). *ความต้องการของผู้ปกครองเกี่ยวกับลักษณะพึงประสงค์ด้านการจัดการศึกษาปฐมวัยในอำเภอดอกสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่*. ปรินญาณิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการศึกษามหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- วิณี ชิดเชิดวงศ์. (2537). *การศึกษาเด็ก*. กรุงเทพฯ: รุ่งเรืองสารนการพิมพ์.
- ศิริธานี คงน้อย. (2554). *ปัญหาและความต้องการของครูในการพัฒนาการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลแหลมฉบัง อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ศิริพรรณ ประจงกิจ. (2554). *ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนอนุบาลเกาะจันทร์สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ศุภากร เจริญศิลป์. (2559). *ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย โรงเรียนสวนป่าเขาชะอางค์ องค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.

- สน ศิระวงษ์. (2554). *ความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัด องค์การบริหารส่วนตำบลคลองตะเกรา อำเภอกำแพงแสน จังหวัดฉะเชิงเทรา*. งานนิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัย บูรพา.
- สาคร มาเฟือก. (2555). *ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของ ระดับปฐมวัยของโรงเรียนกวงฮั่ว จังหวัดระยอง*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2547). *การเรียนรู้บูรณาการ: ยุทธศาสตร์ครูปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ: อุกการพิมพ์.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2548). *คู่มือหลักสูตรปฐมวัย พุทธศักราช 2546 (สำหรับเด็กอายุ 3-5 ปี)*. กรุงเทพฯ: อุกการพิมพ์.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2542). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542*. กรุงเทพฯ: พรินทวาทกราฟฟิค.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. (2534). *หน่วยศึกษานิเทศก์ คู่มือการนิเทศภายใน โรงเรียน*. กรุงเทพฯ: อุกการพิมพ์.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. (2542). *คู่มือปฏิบัติงานตรวจสอบคุณภาพโรงเรียน เอกชน*. กรุงเทพฯ: การศาสนา.
- สำนักงานคณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2535). *แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535-2539) ระดับก่อนประถมศึกษาและประถมศึกษา*. กรุงเทพฯ: อุกการพิมพ์.
- สำนักงานคณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2541). *ผลการประเมินมาตรฐานโรงเรียน ประถมศึกษาปีการศึกษา 2541*. ม.ป.ท.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2551). *แนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรตามหลักสูตร แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: ชุมชนสหกรณ์การเกษตร แห่งประเทศไทย.
- สิริกุล ฉวีวรรณ. (2546). *ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียน บำรุงปัญญา อำเภอนิคมพัฒนา จังหวัดสระบุรี*. ลพบุรี: สถาบันราชภัฏเทพสตรี.
- สิริมา ภิญญานันตพงษ์. (2545). *การวัดและประเมินผลแนวใหม่: เด็กปฐมวัย*. กรุงเทพฯ: ภาควิชา หลักสูตรและการสอน สาขาการศึกษาปฐมวัย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.

- สุคนธ์ เครือน้ำคำ. (2546). *เอกสารประกอบการสอนการพัฒนาทีมงาน*. ลพบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- สุเทพ เมฆ. (2532). *ความพึงพอใจในบรรยากาศการเรียนการสอนของนักเรียน และครู โรงเรียนอาชีวศึกษา สังกัดอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 12*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการมัธยมศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สุพจน์ ศรีนารายณ์. (2548). *ความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยในโรงเรียนสังกัดเทศบาล จังหวัดสมุทรสาคร*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.
- สุพรรณิ วรรณเพชร. (2551). *การศึกษาสภาพที่เป็นจริงและความคาดหวังเกี่ยวกับการจัดการศึกษาปฐมวัยตามความคิดเห็นของผู้ปกครองเด็กปฐมวัย โรงเรียนในเครือมหาวิทยาลัย*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- สุพรรณิ พรหมวี. (2555). *ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาในระดับปฐมวัยของโรงเรียนในเขต อำเภอปลวกแดง จังหวัดระยอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สุภาพรรณ ประทุมมา. (2548). *ปัญหาการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐที่ได้รับการประเมินคุณภาพภายนอก จังหวัดนนทบุรี*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- สุรัชย์ ใจชุ่มชื่น. (2549). *การศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาและบริการของโรงเรียนอนุบาลประเสริฐสุข อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สุริวัลย์ ธาดาวรวิทย์. (2555). *ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลยางพระ อำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- อโนมา แซ่โจ้ว. (2553). *การศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนอนุบาลสองภาษาในอำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.

- อภิชัย กุลชา. (2536). *ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษามหาบัณฑิต*. ปรินญา
นิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย,
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- อารมณ สุวรรณपाल. (2537). *การจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาปฐมวัย*. กรุงเทพฯ:
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- Applewhite, P. B. (1965). *Organization behavior*. New York: Prentice-Hall.
- Callard, R. S. (1979). A study of effect of increasing parental expectation for study academic
success. *Dissertation Abstracts International*. 40(2), 563-A.
- Cronbach, L. J. (1990). *Essentials of psychological testing* (5th ed.). New York: Harper Collins.
- Faye, B. J. (1977). Parents' perceptions of easy childhood education. *Dissertation Abstracts
International*, 37(9), 5688-A.
- Good, C. V. (1973). *Dictionary for education*. New York: McGraw-Hill Book.
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities.
Educational and Psychological Measurement, 30(3), 607-610.
- Luthans, F. (1998). *Organization behavior* (8th ed.). Boston: McGraw-Hill.
- Mcgregor, D. (1960). *The human side of enterprise*. New York: McGraw-Hill.
- Steers, M. R. (1977). *Organizational effectiveness: A behavioral view*. San Monica, California:
Goodyear.
- Vankawala, K. H. (1999). Pre-service teacher perceptions of family-school Collaboration: A
qualitative study. *Master Abstracts International*, 37(3), 103.
- Vroom, V. H. (1964). *Work and motivation*. New York: John Wiley and Sons.
- Wallestein, H. (1971). *A Dictionary of psychology*. Maryland: Penguin Books.
- Wolman, B. B. (1973). *Dictionary of behavioral science*. London: Litton Educational.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

- สำเนาหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือ
- สำเนาหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลเพื่อหาคุณภาพเครื่องมือ
- สำเนาหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

(สำเนา)

ที่ ศธ. 6621.8 / ว.1287

ภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
ต.แสนสุข อ. เมือง จ. ชลบุรี 20131

3 พฤษภาคม 2560

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือในการวิจัย

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1.เค้าโครงงานวิจัย
2. เครื่องมือในการวิจัย

ด้วย นางอมรรัตน์ ชัยขรรค์เมือง นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรการศึกษา
มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา รหัส 56920560 ได้รับความเห็นชอบ
ให้ทำงานนิพนธ์ เรื่อง ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย
ของโรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 1 ตำบลทุ่งสุขลา อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี โดยอยู่ใน
ความควบคุมดูแล ของ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประยูร อิ่มสวาสดี เป็นประธานกรรมการควบคุม
งานนิพนธ์ ขณะนี้อยู่ในขั้นตอนการสร้างเครื่องมือเพื่อการวิจัย ภาควิชาการบริหารการศึกษา ได้
พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์จาก
ท่าน ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือของนิสิตในครั้งนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ)

สุเมธ งามกนก

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามกนก)

หัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

ภาควิชาการบริหารการศึกษา

โทร. 0-3810-2052

โทรสาร. 0-3874-5811

(สำเนา)

ที่ ศธ. 6621.8 / ว.1288

ภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
ต.แสนสุข อ. เมือง จ. ชลบุรี 20131

2 มิถุนายน 2560

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อหาคุณภาพเครื่องมือ

เรียน

ด้วย นางอมรรัตน์ ชัยขรรค์เมือง นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรการศึกษา
มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา รหัส 56920560 ได้รับความเห็นชอบ
ให้ทำงานนิพนธ์ เรื่อง ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย
ของโรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 1 ตำบลทุ่งสุขลา อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี โดยอยู่ใน
ความควบคุมดูแล ของ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประยูร อิ่มสวาสดี เป็นประธานกรรมการควบคุม
งานนิพนธ์ ขณะนี้อยู่ในขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อหาคุณภาพเครื่องมือ ภาควิชาการบริหาร
การศึกษาจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านเพื่ออำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อหา
คุณภาพเครื่องมือในการวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ)

สุเมธ งามกนก

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามกนก)

หัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

ภาควิชาการบริหารการศึกษา

โทร. 0-3810-2052

โทรสาร. 0-3874-5811

(สำเนา)

ที่ ศธ. 6621.8 / ว.1289

ภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
ต.แสนสุข อ. เมือง จ. ชลบุรี 20131

16 มิถุนายน 2560

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน

ด้วย นางอมรรัตน์ ชัยขรรค์เมือง นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา รหัส 56920560 ได้รับความเห็นชอบให้ทำงานนิพนธ์ เรื่อง ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของโรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 1 ตำบลทุ่งสุขลา อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี โดยอยู่ในความควบคุมดูแล ของ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประยูร อิ่มสวาสดี เป็นประธานกรรมการควบคุมงานนิพนธ์ ขณะนี้อยู่ในขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย ภาควิชาการบริหารการศึกษามีความประสงค์ จะขอความอนุเคราะห์จากท่านเพื่ออำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ)

สุเมธ งามกนก

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามกนก)

หัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

ภาควิชาการบริหารการศึกษา

โทร. 0-3810-2052

โทรสาร. 0-3874-5811

ภาคผนวก ข

- แบบสอบถามเพื่อการวิจัย
- ค่าอำนาจจำแนกรายข้อและความเชื่อมั่นทั้งฉบับ

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของโรงเรียน
เทศบาลแหลมฉบัง 2 (มูลนิธิไต้ล้ง-เซ็ง พรประภา) อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้ผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ผู้ปกครองระดับปฐมวัยของโรงเรียน
เทศบาลแหลมฉบัง 2 (มูลนิธิไต้ล้ง-เซ็ง พรประภา) อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี

2. แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อทราบความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการ
ศึกษาระดับปฐมวัยของโรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 2 (มูลนิธิไต้ล้ง-เซ็ง พรประภา)

อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี

3. ขอความกรุณาท่านได้โปรดตอบคำถามทุกข้อ

4. แบบสอบถามนี้ใช้สำหรับเป็นข้อมูลเพื่อประโยชน์ในการวิจัยเท่านั้น ผู้วิจัยจะรักษา
คำตอบของท่านเป็นความลับ

5. แบบสอบถามทั้งหมด มี 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ปกครอง

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของ
โรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 2 (มูลนิธิไต้ล้ง-เซ็ง พรประภา) อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี โดยแบ่ง
ออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน 2) ด้านการพัฒนาผู้เรียน 3) ด้าน
อาคารสถานที่ และสิ่งแวดล้อม และ 4) ด้านการบริการนักเรียน

ขอขอบพระคุณอย่างสูงในการให้ความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัยมา ณ
โอกาสนี้

อมรรัตน์ ชัยขรรค์เมือง

นิติคปริญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

ตอนที่ 1

สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง () ที่เกี่ยวข้องกับตัวนักเรียนความเป็นจริง

1. ระดับการศึกษา

() ต่ำกว่าปริญญาตรี

() ปริญญาตรีขึ้นไป

2. อาชีพ

() รับราชการ/ พนักงานรัฐวิสาหกิจ

() พนักงานบริษัทเอกชน/ รับจ้าง

() อาชีพอิสระ

() อาชีพอื่น ๆ

ตอนที่ 2

ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของโรงเรียน
เทศบาลแหลมฉบัง 2 (มูลนิธิไต้ล้ง - เช็ง พรประภา) อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี

คำชี้แจง

กรุณาอ่านข้อความในแบบสอบถามแต่ละข้อและทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างทาง
ขวามือที่ตรงกับระดับระดับความพึงพอใจของท่าน

ระดับ 5 หมายถึง ความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง ความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง ความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง ความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง ความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตัวอย่าง

ข้อ	รายการ	ระดับความพึงพอใจ				
		มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
00	การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นไปตาม หลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ	✓				

ข้อ 00 ความหมาย ท่านมีความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
เป็นไปตามหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพอยู่ในระดับมากที่สุด

ข้อ	รายการ	ระดับความพึงพอใจ				
		มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
1	ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ครูจัดกิจกรรมที่เน้นการเตรียมความพร้อมเพื่อพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา					
2	ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ผ่านการเล่น เช่น เล่นน้ำ เล่นทราย ต่อบล็อก เป็นต้น					
3	ครูจัดกิจกรรมเล่านิทาน ร้องเพลง และกิจกรรมเข้าจังหวะ ทุกวัน					
4	ครูจัดกิจกรรมที่หลากหลาย เช่น การปั้น การวาดภาพ การตัดปะ การร้อย เป็นต้น					
5	โรงเรียนจัดกิจกรรมเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม เช่น สวดมนต์ ไหว้พระ แผ่เมตตา เป็นต้น					
6	ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษให้แก่เด็ก					
7	ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นรายวิชา เน้นการอ่าน เขียน บวก ลบเลข					
8	ครูมีการประเมินผลพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กด้วยการทดสอบรายวิชา					
9	โรงเรียนแจ้งผลการประเมินพัฒนาการของเด็กให้ผู้ปกครองทราบภาคเรียนละ 1 ครั้ง					
10	ด้านการพัฒนาผู้เรียน ครูมีการวิเคราะห์เทคนิคและวิธีจัดการเรียนการสอน เพื่อส่งเสริมพัฒนาการพื้นฐานของเด็กระดับปฐมวัย					
11	ครูมีการวิเคราะห์หลักการจัดกิจกรรมระดับปฐมวัยตามตารางกิจกรรมประจำวัน					

ข้อ	รายการ	ระดับความพึงพอใจ				
		มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
12	ครูจัดการเรียนรู้ตามแนวคิด การพัฒนาสมอง (Brain-based learning)					
13	ครูจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดของนักการศึกษา ปฐมวัยต่าง ๆ เช่น มอนเตสซอรี วอลดอร์ฟ เป็นต้น					
14	ครูจัดกิจกรรมต่าง ๆ ส่งเสริมให้เด็กมีความมั่นใจ แสดงออกด้านต่าง ๆ อย่างเหมาะสม					
15	ครูจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมกล้ามเนื้อใหญ่-กล้ามเนื้อเล็ก					
16	ครูจัดกิจกรรมส่งเสริมให้เด็กมีการสำรวจ ค้นคว้า สิ่งแวดล้อมธรรมชาติ ด้วยการสังเกต ทดลองด้วยตนเอง					
17	โรงเรียนจัดกิจกรรมที่ปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ตามวัฒนธรรม และความเชื่อทางศาสนา					
18	ด้านอาคารสถานที่ และสิ่งแวดล้อม โรงเรียนจัดพื้นที่ และบริเวณ โรงเรียนที่สะอาด ร่มรื่น สวยงาม					
19	โรงเรียนจัดพื้นที่ให้เด็กสามารถปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ได้อย่างหลากหลาย					
20	โรงเรียนจัดแหล่งเรียนรู้ เช่น ปลูกต้นไม้ จัดสวนหย่อมในสภาพที่สวยงาม เอื้อต่อการเรียนรู้ เป็นต้น					
21	โรงเรียนมีอาคารเรียน มั่นคง แข็งแรง ปลอดภัย พื้นอาคารสะอาด ไม่ลื่น					
22	โรงเรียนมีเครื่องเล่นสนามมีความมั่นคง แข็งแรง และปลอดภัยต่อเด็ก					

ข้อ	รายการ	ระดับความพึงพอใจ				
		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
		5	4	3	2	1
23	โรงเรียนแบ่งพื้นที่ภายในอาคารเรียนใช้สอยที่จัดแบ่งเป็นสัดส่วน เช่น ห้องน้ำ ห้องกิจกรรม ฯลฯ					
24	ครูจัดมุมต่าง ๆ ในห้องเรียน มีความเหมาะสมสวยงาม เอื้อต่อการเรียนรู้และจัดกิจกรรม					
25	ครูจัดป้ายนิเทศหน้าห้องเรียนและแสดงผลงานของเด็กเป็นรายบุคคล					
26	ด้านการบริการนักเรียน โรงเรียนจัดให้มีสถานที่รับประทานอาหาร มีอากาศถ่ายเทสะดวก ไม่ส่งกลิ่น ไม่พึงประสงค์ ไม่อับหรือร้อน					
27	โรงเรียนจัดให้มีจัดกิจกรรมที่เสริมสร้างสุขนิสัยที่ดีในการรับประทานอาหาร					
28	โรงเรียนจัดให้มีอาหารที่มีประโยชน์ และมีสารอาหารครบ 5 หมู่					
29	โรงเรียนส่งเสริมให้เด็กรับประทานอาหารไทย ขนมไทย และอาหารพื้นบ้าน					
30	โรงเรียนจัดให้มีจัดน้ำดื่มที่สะอาดไว้สำหรับให้เด็กทุกคนดื่ม อย่างเพียงพอทุกวัน					
31	โรงเรียนจัดให้มีห้องน้ำ ห้องส้วม สำหรับเด็ก สะอาดถูกสุขลักษณะ					
32	โรงเรียนจัดให้มีห้องน้ำ ห้องส้วม มีเพียงพอกับจำนวนเด็ก					
33	โรงเรียนส่งเสริมให้เด็กออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอ เช่น การฝึกกายบริหารตอนเช้า ฯลฯ					
34	โรงเรียนจัดห้องพยาบาล ครูพยาบาล และเจ้าหน้าที่ดูแลเด็กประจำอยู่ตลอดเวลา					
35	โรงเรียนมีมาตรการช่วยเหลือและป้องกันอุบัติเหตุ เช่น การทำประกันอุบัติเหตุสำหรับเด็ก ฯลฯ					

ตารางที่ 17 ค่าสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของแบบสอบถาม

ข้อที่	ผู้เชี่ยวชาญ			IOC	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
2	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
3	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
4	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
5	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
6	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
7	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
8	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
9	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
10	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
11	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
12	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
13	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
14	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
15	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
16	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
17	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
18	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
19	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
20	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
21	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
22	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
23	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
24	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
25	+1	+1	+1	1	ใช้ได้

ตารางที่ 17 (ต่อ)

ข้อที่	ผู้เชี่ยวชาญ			IOC	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
26	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
27	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
28	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
29	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
30	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
31	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
32	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
33	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
34	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
35	+1	+1	+1	1	ใช้ได้

ตารางที่ 18 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อและค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับของแบบสอบถาม

ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก (r)	ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก (r)
1	0.66	31	0.63
2	0.57	32	0.60
3	0.71	33	0.67
4	0.69	34	0.30
5	0.70	35	0.45
6	0.46		
7	0.48		
8	0.69		
9	0.60		
10	0.52		
11	0.72		
12	0.73		
13	0.75		
14	0.70		
15	0.62		
16	0.80		
17	0.76		
18	0.72		
19	0.66		
20	0.71		
21	0.77		
22	0.59		
23	0.55		
24	0.75		
25	0.63		
26	0.57		
27	0.42		
28	0.60		
29	0.42		
30	0.66		

หมายเหตุ: ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ = 0.96

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	นางอมรรัตน์ ชัยขรรค์เมือง
วัน เดือน ปี เกิด	6 กรกฎาคม พ.ศ. 2512
สถานที่เกิด	อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	192/ 27 หมู่ที่ 11 ตำบลหนองขาม อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี
ตำแหน่ง และประวัติการทำงาน	
พ.ศ. 2541	อาจารย์ 1 ระดับ 3 โรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 2 (มูลนิธิไต้ล้ง-เซ็ง พรประภา)
พ.ศ. 2549	ครู โรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 2 (มูลนิธิไต้ล้ง-เซ็ง พรประภา)
พ.ศ. 2550	รองผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนเทศบาล แหลมฉบัง 2 (มูลนิธิไต้ล้ง-เซ็ง พรประภา)
พ.ศ. 2551	รองผู้อำนวยการสถานศึกษา รักษาการในตำแหน่ง ผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 2 (มูลนิธิไต้ล้ง-เซ็ง พรประภา)
พ.ศ. 2552	รองผู้อำนวยการสถานศึกษา รักษาการในตำแหน่ง ผู้อำนวยการสถานศึกษา วิทยฐานะ ชำนาญการ โรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 2 (มูลนิธิไต้ล้ง-เซ็ง พรประภา)
พ.ศ. 2556	รองผู้อำนวยการสถานศึกษา วิทยฐานะชำนาญการ พิเศษ โรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 2 (มูลนิธิไต้ล้ง-เซ็ง พรประภา)
พ.ศ. 2558	รองผู้อำนวยการสถานศึกษา รักษาการผู้อำนวยการ สถานศึกษา วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ โรงเรียน เทศบาลแหลมฉบัง 2 (มูลนิธิไต้ล้ง-เซ็ง พรประภา)

พ.ศ. 2559-ปัจจุบัน	ผู้อำนวยการสถานศึกษา วิทยาลัยวิชาญ โรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 2 (มูลนิธิไต้ล้ง-เซ็ง พรประกา)
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2537	ครุศาสตรบัณฑิต (คหกรรมศาสตร์) วิทยาลัยครูสวนดุสิต
พ.ศ. 2548	รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารทั่วไป) มหาวิทยาลัยบูรพา
พ.ศ. 2551	ประกาศนียบัตรบัณฑิต (การบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยบูรพา
พ.ศ. 2560	การศึกษามหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยบูรพา